ricel seara are să înceteze. Iar mâine vom avea probabil vânt de vest saŭ de nord-vest.

Aseară am consumat ultima ţigară, din vechea lădiţă, iar azĭ am aprins cea dintêĭ din ultima lădiţă. Ziceam atuncĭ când începusem lădiţa cea-l'altă că o să fim aşa şi aşa de departe când voiŭ termina-o. Dar suntem aproape tot acolo şi D-zeŭ ştie unde o să fim când se va sfîrşi şi cea laltă. Dar destul; fumează înainte.

Duminică 22 Iulie. — Vêntul de nord-vest n'a fost constant cum mĕ aşteptam; vinerĭ s'a prefăcut într'un vênt de la nord-est, iar peste noapte încetul cu încetul, de la nord-nord-est, iar ierĭ înainte de amiazĭ, de-adreptul de la nord. Astă-seară constatăm că iar ne mişcăm spre sud.

Am petrecut toata ziua la microscop ocupat cu studiarea diatomeelor şi algelor adunate. Sunt nişte organisme foarte interesante duse cu ghiaţa de pe ţĕrmurĭ bine cunoscute nouă, în marea polară, unde în fiecare vară se deşteaptă la o nouă viaţă.

Da, este o lucrare foarte interesantă şi cu toate astea nu maĭ am acelaş interes arzător pentru ea ca odinioară, de şi mirosul uleiurilor şi balsamelor cu carĭ lucrez, 'mĭ amintesc liniştitul meŭ laborator de acasă. Dacă lucrez, este maĭ mult dintr'un sentiment de datorie şi nu mă supăr de loc când se sfârşeşte ora de lucru, şi când mĕ întorc în cabina mea, ca să citesc un roman şi să fumez o ţigară. Cu ce bucurie n'aş arunca toate la o parte, dac'aşĭ putea măcar să găsesc un drum bun pe ghiaţă cu săniile saŭ pe mare cu luntrile.

E foarte adevĕrat că e uşor a duce o viaţă în lupte; dar aci nu este nicĭ o luptă. Eŭ o doresc, par'că a'şĭ fi în stare că desvolt puterĭ uriaşe, — aceasta ar fi o viaţă! Dar ce folos de putere, dacă nu e nimic de făcut? Când mergem 'nainte, când îndărăt, iar acum de două lunĭ stăm pe loc.

Ne pregătim însă pentru o eventuală expediţie saŭ pentru cazul când ar fi nevoe să părăsim vaporul.

Pregătim toate săniile de mână examinând cu îngrijire starea lor. Am pregătit de asemenea şase sănii de câinĭ, iar mâine vom începe cu construirea caicelor; pe săniĭ caicele se pot trage uşor în caz când am trebui să ne retragem fără vapor peste ghiaţă.

De o cam-dată pregătim caice pentru câte doĭ oamenĭ; am de gând să le facem de câte $3^1/_2$ metri, $^3/_4$ metri lărgime şi $^1/_3$ metri adîncime. E vorba să construim şease. Vor fi îmbrăcate în piele de focă saŭ pânză de corabie şi acoperite peşte tot, lăsându-se numaĭ două găurĭ, câte una de fie-care vîslaş.

Simt că avem saŭ vom avea tot ce trebue pentru o retragere strălucită. Une-orĭ par'că aşĭ dori chiar un desastru, o nereuşită hotărîtoare ca să avem ocazie de a dovedi ce suntem în stare şi ca să se pună odată capĕt aceste neactivităţĭ apăsătoare.

Lunĭ, 30 Iulie. — Vînt de vest, une-orĭ de nord-vest, acesta este de sĕptămânĭ programul nostru zilnic.

Nicĭ nu maĭ caut să verific mersul vaporuluĭ, căcĭ ştiŭ maĭ dinainte că ne va arăta tot direcţia sud est. Erĭ am ajuns la 81° 7', alaltă-erĭ eram la 81° 11', iar Lunĭ, 23 Iulie la 81° 26' lat. nordică

Dar nu mĕ maĭ preocup de aceasta. Ştiŭ prea bine că, maĭ curând saŭ maĭ târziŭ se va produce o schimbare. Am găsit o lume nouă: lumea zoologică şi botanică, care se manifestă aproape în fie-care baltă de apă dulce de pe banchiză.

De dimineaţă până seara, ba chiar până noaptea târziŭ, staŭ la microscop şi nu mĕ interesez de nimic ce se întâmplă în jurul meŭ. Trăesc cu aceste fiinţe delicate în lumea lor proprie, unde o generaţie după alta se naşte şi moare, se rĕzboeşte în lupta pentru existenţă, şi trăeşte întocmaĭ ca orĭ-care altă fiinţă vie, ca şi omul: conservarea individuluĭ şi a specieĭ, aceasta este totul.

Orĭ cât de viŭ ne luptăm noĭ oamenĭ pentru a ne croi un drum prin labirintul vieţeĭ, luptele lor de sigur nu sunt maĭ puţin înverşunate de cât ale noastre — o vînătoare necontenită după ceea ce le este de lipsă pentru susţinerea vieţeĭ.

Şi nu sunt de cât bucăţĭ micĭ unicelulare carĭ trăesc cu miile şi cu milioanele pretutindenĭ în această mare nesfîrşită, pe care noĭ suntem obicĭnuiţĭ a o considera drept imperiul morţiĭ. Mama natură are o putere extra-ordinară de a crea pretutindenĭ viaţă; chiar şi ghiaţa este pentru ea un teren fertil.

Seara s'a produs în existenţa noastră monotonă o mică schimbare; Iohansen a doscoperit spre sud-est de la vapor, un urs, dar dincolo de bătaia puştiĭ.

Acest urs de sigur, se apropiase până lângă vapor pe când noĭ stam la masă; dar pe urmă speriat de vr'un sgomot oare care, fugise spre est. Sverdrup şi eŭ ne luarăm după dînsul, dar în zadar, crăpăturile ne împedicaŭ prea mult şi afară de aceasta maĭ căzu şi ceaţă, aşa că trebuirăm să ne întoarcem după ce făcuserăm un drum destul de lung.

Lumea de organisme despre care vorbiĭ maĭ sus, a fost în tot decursul vereĭ scurte, obiectul cercetărilor mele deosebite.

Când razele soareluĭ începură a exercita o acţiune maĭ puternică la suprafaţa gheţeĭ, în fundul bălţilor carĭ se formară, am observat nişte pete gălbui întunecate, atât de micĭ, încât la început nu le am vĕzut; dar din zi în zi ele s'aŭ întins topind ghiaţa sub ele şi formând găurĭ rotunde une-orĭ de maĭ multe centimetri adîncime. Aceste pete eraŭ formate de algele şi diatomeele maĭ sus amintite. Se desvoltaŭ la lumina vereĭ, repede, formând cu timpul o pătură destul de groasă.

Nu eraŭ însă numaĭ plante; maĭ eraŭ în apă şi o mulţime de animalcule maĭ ales infusoriĭ şi flagelate carĭ se hrănesc din plante. Ba am găsit chiar şi bacteriĭ. Va să zică nicĭ aceste regiunĭ nu sunt scutite de microbĭ?

Microscopul însă nu putea să mĕ ocupe toată vremea. Une-orĭ când vremea frumoasă mĕ îndemna să ies la lumină, plecam şi mĕ prăjeam la soare, gândindu-mĕ la Norvegia.

Sâmbătă 4 August.—Erĭ şi azĭ vreme plăcută. Norĭ uşorĭ şi albĭ pluteaŭ sus prin albastrul strălucitor. Astă-seară când am eşit un moment pe punte, am putut să'mĭ închipuesc aproape că mĕ găseam acasă ia fiordurĭ.

Pânzariĭ noştriĭ Sverdrup şi Amundsen aŭ terminat azĭ îmbrăcămintea primuluĭ dublu caic. Cântăreşte în total 30 $^1/_2$ kgr.

Cred că ne va fi de un real ajutor. Sverdrup şi eŭ l'am încercat pe o baltă. Ne a purtat de minune şi e foarte uşor de condus. E numaĭ bun pentru doĭ oamenĭ cu toate cele-de lipsă pentru o sută de zile. O luntre maĭ practică şi maĭ portativă pentru nişte regiunĭ ca acestea nicĭ nu-mĭ pot închipui.

Duminică 5 August.—81° 7, 3' lat. nordică. O vreme minunată de vară. Mĕ scald în raze de soare şi visez că sunt acasă în munţĭ saŭ nu ştiŭ pentru-ce la fiordurĭ, pe ţĕrmul apusan. Aceia-şĭ nouraşĭ pe cerul albastru şi limpede de vară care se ridică de-asupra noastră ca o cupolă.

M'am odihnit azĭ, ca de Duminică. Neputând sta toată ziua închis, am făcut o plimbare pe ghiaţă. S'ar umbla uşor dacă n'ar fi crăpăturile.

Hansen ş'a făcut azĭ dup'amiazĭ exerciţiĭ de vîslit într'o baltă din care să ramifică maĭ multe crăpăturĭ în ghiaţă. Nu s'a mulţumit însă cu atât ci trebuia, fireşte, să facă şi o încercare de exerciţiĭ cum fac Eschimoşiĭ. Să sfîrşi aşa că nu se maĭ putu ridica, perdu lopata, rămase cu capu în apă, şi dete din mâinĭ până umplu tot caicul cu apă; aşa că făcu o bae din creştet până în tălpĭ.

Nordal, care privea de la ţĕrm, trebui să sară şi să îndrepteze caicu rĕsturnat, spre marea petrecere a noastră, a celor-lalţĭ.

Astă-seară am petrecut jucând cărţĭ pe punte. S'ar fi crezut că e o seară de August acasă; numaĭ gro

gul ne lipsea, pipe şi ţigărĭ aveam.

Duminică 12 August. — Azĭ înainte de amiazĭ am aranjat o tragere la ţintă cu premii.

O seară minunată. Am făcut o plimbare printre crăpăturĭ şi coline; era aşa de frumos, liniştit; nicĭ un sgomot nu se auzea afară de picurarea apeĭ dintr'un bloc de ghiaţă şi în depărtare, din când în când sunetul surd al câte uneĭ coline ce se prăbuşea. Soarele stă jos la nord şi cupola albastră de asupra capetelor noastre, este acoperită de nourĭ auriţĭ. Pacea adîncă a singurătăţiĭ.

Jouĭ 16 August.—Erĭ seară pe când stam în cabina mea şi citeam şi toţĭ se culcaseră deja, afară de omul de pază, auziĭ pe punte d'asupra mea o împuşcătură. Crezênd că era un urs, îmĭ trăseĭ repede cismele şi săriĭ pe punte. Aci găsiĭ pe Iohansen cu capul gol şi cu puşca în mână.

— D-ta aĭ împuşcat?

— Da, am împuşcat în spre colina cea mare; mi s'a părut că se mişca ceva acolo. Se pare că m'am înşelat.

Mĕ uitaiŭ în direcţiunea arătată.

— Credeam că era un urs care mirosise provisiile noastre de carne, dar n'a fost nimic.

Maĭ steterăm cât-va timp, când de o dată unul din câiniĭ noştriĭ se arătă de după colinĭ şi se îndreptă spre vapor.

— Eĭ vezĭ ce era să împuştĭ, ziseĭ eŭ rîzind.

— Par'că e un câine, nu? rĕspunse el.

In adevĕr era unul din câiniĭ noştriĭ care în ceaţă păruse aşa de mare.

— Aĭ împuşcat spre el şi nu l'aĭ nimerit? Aceasta ar fi o întâmplare fericită.

— Nu, am împuşcat la întâmplare în direcţia acea; nu puteam să vĕd ce era.

După aceasta mĕ întorseĭ în cabină şi mĕ culcaĭ. La dejun, fireşte, se adresară luĭ Iohansen tot felul de întrebărĭ sarcastice despre împuşcătura luĭ în aer; el însă declară curat că nu împuşcase în aer ci că luase în adevĕr câinele drept un urs.

Marţĭ, 21 August. — 81°4.2' latitudine nordică.

E ciudată ce puţină schimbare se produce; mergem ceva spre nord, apoĭ niţel spre sud, şi în definitiv rămânem aproape în acelaş loc. Cred însă, după cum am crezut în tot-d'auna, încă înainte de a începe călătoria, că ea va dura treĭ anĭ, saŭ maĭ bine zis treĭ iernĭ şi patru verĭ, nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin, şi că prin urmare, din toamna aceasta peste vr'o doĭ anĭ vom fi iar acasă. (In adevĕr, tocmaĭ peste doĭ anĭ, *Fram* a ajuns la Skjärvö pe ţĕrmul Norvegieĭ). Iarna care vine ne va duce, de şi încet, înainte; deja se şi anunţă; noaptea trecută am avut un frig de 4 grade.

Duminică, 26 August.—Se pare ca şi când iarna ar fi sosit; frigul, de Joĭ încoace a oscilat în termen mediŭ între — 4° şi 6° C.

De-acum putem să ne aşteptăm la scăderea constantă a temperaturiĭ, de şi începutul ierneĭ n'a sosit încă. Toate băltoacele şi crăpăturile sunt acoperite cu ghiaţă, destul de groasă ca să suporte un om chiar şi fără patine de zăpadă.

Am făcut şi dimineaţa şi dup'amiazĭ câte o plimbare cu patinele. Drum bun pretutindenĭ. Numaĭ crăpăturile sunt pe une locurĭ acoperite de o ghiaţă prea subţire; cu patinele însă mĕ poartă, pe când cu doĭ câinĭ s'a spart. A şi nins destul de mult, ceea ce înlesneşte şi maĭ bine mersul cu patinele.

Dacă va rĕmânea aşa, va fi bine pentru iarnă; căcĭ apa care a înghieţat la suprafaţa crăpăturilor e apă dulce şi aceasta nu secretează sare care e purtată de vînt peste zăpadă şi o strică. Pe o ast-fel de zăpadă cu sare e tot atât de rĕŭ de mers ca şi prin nisip.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

La 15 Februarie viitor se va face tragerea pentru cele două bilete, dus şi întors, unul la Viena şi altul la Veneţia, ce se acordă la toţĭ abonaţiĭ ziaruluĭ *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititoriĭ noştriĭ să se grăbească a se abona.

Afară de concurarea prin tragere la sorţĭ la biletele de maĭ sus, abonaţiĭ primesc gratuit şi alte premiĭ carĭ sunt anunţate pe pagina 8.

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane in jurul lumeĭ

XIV

Luntrişoarele eraŭ gata numaĭ la remorcher maĭ aveaŭ de lucru. Se aprinseră torţe de răşină, şi inginerul Champion se apucă să ajute cât putu pe mecanic.

In sfârşit, se făcură focurĭ marĭ, care ajungeaŭ până în cer, iar lumea se retrase în corturile aşezate la centrul furgoanelor.

In puterea nopţeĭ, când toţĭ dormeaŭ, se auzi un şuerat prelung. D-nu Milion sări în sus, dar vĕzu pe Castor-Ager şi pe Cioc-de-Vultur sculaţĭ şi eĭ cu degetele pe buze.

— Frate-meŭ alb să fie liniştit, zise Cioc-de-Vultur, e şueratul unuĭ prieten.

Atuncĭ făcu să răsune în văzduh un strigăt jalnic de cucuvae.

— Ce'ĭ asta? întrebă unchiul Petruş.

— Inştiinţez pe santinelele noastre că n'aŭ a se teme de nimic, şi că aceĭ, saŭ acela, care vrea să vie n'are nicĭ un gând rĕŭ.

XV

Proorocirile celor doĭ şefĭ indienĭ se împliniră punct cu punct. Nicĭ nu trecu un sfert de oră de la şuerat, că un om de statură înaltă se ivi de odată, par'că ar fi eşit din pămînt.

Unchiul Petruş recunoscu pe Ochi-de-Linx.

— Cum a putut să ajungă aicĭ frate-meŭ? Credeam că el şi cu tovarăşiĭ eraŭ cu tabara de cea l'altă parte a riuluĭ.

— Tatăl meŭ, şeful Albilor, a vorbit înţelepteşte, rĕspunse Indianul. Purtătorul-de-trăsnet, marele doctor, tinĕrul francez, Fraga-Pădurilor şi Raton sunt într'adevĕr despărţiţĭ de noĭ, prin rîŭ. Cât despre mine am am vrut să vĕd de ce Marele şef abl şi cu prietenul sĕŭ Pasĕrea-Nopţilor sunt amestecaţĭ cu neîmpăcaţiĭ noştri duşmanĭ, Crowiĭ?

Cioc-de-Vultur, care până atuncĭ fusese în umbră, se apropiă şi spuse luĭ Ochĭ-de-Linx.

— Frate-meŭ, marele şef al Linzilor e bine venit printre noĭ, iar Cioc-de-Vultur îĭ întinde mâna şi îĭ jură să 'ĭ fie veşnic prieten şi aliat.

Şeful Linzilor rĕspunse:

— Urechia mea a auzit cuvintele de împăcare a frati meŭ şi inima mi s'a bucurat. Vom fuma împreună luleaua păceĭ.

Ceĭ doĭ rĕsboinicĭ îşĭ dădură mîna şi şi o uniră într'o stringere frăţească.

Sosirea neaşteptată a luĭ Ochi-de-Linx era pentru unchiul Petruş o întâmplare prea însemnată, ca să maĭ poată închide ochiĭ pe urmă.

Stătu noaptea întreagă să întrebe pe Ochĭ-de-Linx de toate cele ce li se întâmplase.

El povesti tot şi spuse cum de patru zile era pe urma furgoanelor, dar nu îndrăznea să se apropie, fiind că vedea pe Crowĭ acolo.

Chiar în dimineaţa aceea asistase la vînătoarea cailor făcută de oameniĭ sĕĭ amestecaţĭ cu duşmanĭ şi n'a putut să 'şĭ explice nicĭ alianţa aceea, nicĭ prezenţa celor treĭ europenĭ.

Incepea să se facă ziuă.

— Aide să vedem ce a făcut inginerii noşiri, zise vesel unchiul Petruş.

Apoi, se duseră pe marginile fluviului, un strigăt de uimire eşi din gura indienilor.

Nu numai cele cinci luntrii eraŭ gata dar şi remorcherul din coşul căruia eşia nişte nouri de fum.

Atunci se întoarse repede în lagăr şi strigă cât îi lua gura :

— Aide! Aide! leneşilor.

La vocea lui se făcu în corturi un zgomot ca de stup ameninţat.

— Fie-care să se pregătească, strigă el tare : şi toată lumea să fi la locul sĕŭ

De abia trecuse o jumĕtate de oră şi catârii eraŭ înhămaţi la furgoane şi toate obiectele din lagăr fuseră puse la locul lor. Bărbaţii eraŭ toţi pe cai, iar femeile şi copiii eraŭ în furgoane.

— Inainte de toate copiii mei, zise unchiul Milion, să ne luăm grija mâncărei.

Indată bucătarul Lerat aşeză masa, şi cu toaţi făcură un ospăţ numai de peşte şi de vînat.

Dar Ochi-de-Linx dispăruse tot aşa de tainic cum venise. D-ra Maria Fontaine, care sta între tînĕra căsătorită şi d-ra Elena Bourgeois făcênd parte din grupul cel mai graţios, fu cea dintĕi care băgă de seamă lipsa şefului, pe care cu o clipă mai înainte, întrebase de d-ra Allard.

D. Fontaine, care nu perdea de loc din ochi pe fiica sa, îi rĕspunse îndată :

— Nu te îngriji tu, de mişcările, prietenilor noştrii indieni. N'ai grijă că ei nu fac nimic negândit. De sigur că a plecat cu barca lui şubredă, să se ducă să vestească pe prietenii sĕi, că noi nu suntem departe.

Prînzul fu cu atât mai vesel, cu cât acum liniştiţi de soarta celor l'alţi, nici un nour nu se ivea la orizont

După dejun se duseră cu toţii la ţărmul apei. Furgoanele, la care eraŭ înhămaţi catârii, nu întârziară de a fi înşiruite.

In sfîrşit, se împărţiră prin luntrii şi şalupe cum putură mai bine.

Cei dintĕi debarcaţi se aşezară la umbră, iar Castor Ager, Ochi-de-Linx şi Cioc-de-Vultur încălicară pe cal şi porniră după vînat.

Ştiaŭ bine cu ce preţ va trebui să se hrănească atâta lume, până când vor ajunge în regiunea câmpiilor.

Marchizul, pictorul Beaudoin şi fostul comis de la Luvru, se făcuseră buni prieteni.

Fie-care luară câte o puşcă şi apucară rasna prin păduri.

Şi pe când pictorul se aşeză să facă o schiţă, marchizul se puse la pândă, iar Jollibois se înfundă în pădure.

Cea dintâi oră de vînat nu fu fericită.

Dar iată că un nour de lebede treceа pe d'asupra capului vînătorilor. Marchizul trase două focuri, care o morî pe cele două lebede din fruntea coloanei. Cele l'alte înspăimîntate vrură a se reîntoarce, dar în clipa aceea se auziră alte detunături din pădure. Păsĕrile înspăimêntate se învîrtiră în loc până ce găsiră un loc de scăpare. Dar până atunci fusese timp de a se împuşca mai multe de patru-zeci de aceste palmipede.

In sfîrşit îngrămădiră această pradă la rădăcina unui copac, şi fiecare ducând cu multă greutate câte o lebedă ca probă de isprava pe care o făcuse, se întoarse la lagăr.

XVI

Se înhămară doi catâri la o cărucioară şi cei trei vînători nu voiră a lăsa altora onoarea de a aduce vînatul lor.

Când se întoarseră la lagăr cu cărucioara plină, un ura zdravăn îi primi.

Peste puţin se întoarseră şi vînătorii indieni.

Ei nu fuseseră mai puţin norocoşi.

Caii lor iuţi îi duseră până în inima pădurei, unde vînatul mişune.

In scurt ei aduseră: patru cerbi, patru veveriţe, cinci gazele, trei capre sălbatice si doi caribui.

Fără să mai punem la număr o colecţie de păsări foarte respectabilă între care şease specii de prepeliţe, prepeliţa cenuşie obişnuită, prepeliţa de câmpie, prepeliţa de munte, prepeliţa albă şi prepeliţa de stânci.

Afară de vre-o trei saŭ patru fasani, vînătorii mai adusese o pereche de curcani sălbateci şi vr'o două-zeci de perechi de porumbei.

Se vede dar că ori cât ar fi fost de numeroasă caravana, n'aveaŭ teamă de a muri de foame.

Bucătarul Lerat, care fusese chemat, îşi dădu părerea că trebue să mai conserve din aceste cărnuri.

La aceste cuvinte Cioc-de-Vultur începu a zîmbi. Indienii nu se gândesc nici o dată la ziua de mâine, pentru ei dacă vînătoarea nu-i fericită, n'aŭ teamă de a muri de foame.

— Frate meŭ alb, să n'aibă grijă, n'are nevoe să pue la o parte nimic pădurile sunt pline de vînat, şi marele spirit nu lasă pe copiii săi roşii să moară de foame.

Dar unchiul Petruş, luă cuvîntul:

— Dacă bucătarul meŭ Lerat are mijloace prin care să conserve cărnurile, n'are de cât; n'avem să înghiţim acum tot ce este aici.

După aceea se aprinse un foc mare şi de jur împrejur se aşezară indieni cu câte o frigare cu vînat. Lerat făcea cele l'alte mâncări.

In sfîrşit când totul fu gata şi se aşezară la masă, d-na Raymond, care în toate împrejurările da probe de devotament şi de o bună voinţă nesecată, părea îngrijată şi tot mereŭ se uita de jur împrejur.

— Pe cine căutaţi ast-fel? o întrebă însurăţelul.

— Donmne, demnule Ernest, nu văd pe d-şoara Leroux şi nu ştiŭ de ce lipsa ei îmi dă de gândit. Ea, aşa de sfiicioasă, de exactă, nu'i aici la ora mesei, când deja noi am întârziat?

— De mult aţi observat lipsa ei?

— Vai, da; de vre-o două ore, dar nu vream să vĕ spun, ca să nu par indiscretă, şi fiind că îmi închipuiam că nu era departe de noi.

— O! trebue să se fi dus prin pădure şi poate s'a rătăcit, ne vom duce s'o căutăm.

De sigur, fie-care ştia că d-ra Leroux nu mai era la vârsta aceea, când poate să inspire patimi nebune, care să aducă răpiri ca a d-şoarei Allard. Dar toţi rămase cu un fel de grijă, le veneaŭ în minte istorii de lupi flămânzi, de vre-o cădere neprevăzută, vr'o rană, etc.

Unchiul Petruş se sculă şi se apropie de grupul Indienilor.

Se adresă lui Cioc-de-Vultur:

— Frate-meŭ, şeful Crowilor vrea să'mi dea un ajutor?

— Se mai încape întrebare ?

— Ei bine, se ştie, că o doamnă albă a dispărut din lagăr de vre-o câte-va ceasuri, şi că toţi suntem îngrijaţi de soarta ei.

— Tatăl meŭ vrea să vorbească de *pasărea-cu-cap cărunt*, fata marelui şef al medicinei albilor?

— Da, da. De dênsa vorbesc, dar de ce frate-meŭ a supranumit'o *Pasărea-cu-cap-cărunt ?*

— Cioc-de-Vultur n'are obiceiŭ de a boteza oamenii. Răsunătoarea-tainică, şeful medicinei Crowilor, a numit'o ast-fel ca să-i arate simpatia, admiraţia şi dragostea sa.

— Ce spune frate-meŭ, ce poate să fie de împărţeală între d-ra Leroux şi caraghiosul, care vĕ serveşte drept medic şi vrăjitor ?

— Marele spirit, rĕspunse ceremonios şeful Indian, are adesea voinţi şi planuri, pe care nu trebue nici să le discutăm, nici să ne luptăm cu ele. N'a vrut ca Fraga-Pădurilor să intre printre femeile noastre, dar a cum vrea ca Pasărea-cu-cap-cărunt să se mărite cu şeful medicinei...

— Ce tot spui, explică te odată, strigă unchinl Petruş.

— Pasărea-cu-cap-cărunt s'a dus în pădure să asculte pitulicea.

— Nu cred să se ducă singură aşa de departa.

— Cine a spus că e singură, acel pentru care'i cântă pasărea din inimă, e cu dînsa şi a făgăduit s'o ocrotească.

— Dar înc'o dată cine e acel per-

sonaj ?

— Cred că am spus deja, tatăluĭ meŭ, că Pasărea cu cap-cărunt a făgăduit Răsunătoareĭ-Tainice că'ĭ va fi soţie, şi că se va duce să trăiască cu dînsul în bordeiul luĭ.

Unchiul Petruş nu credea urechilor, dar ştia că Cioc-de-Vultur nu spune palavre.

Dacă n'ar fi avut cel maĭ mare respect pentru d rul Leroux ar fi pufnit de rîs. Cum se poate d-ra Leroux, cocheta asta îmbătrânită, aşa de pretenţioasă şi de mofturoasă, cu speranţa încă, de a i se deschide orizonturĭ de dragoste romanţioasă, cum se poate ca nepoata d ruluĭ Leroux, să se mărite cu îndrăzneţul acela de pungaş, d-rul Răsunătoarea-Tainică ? Zĕŭ, îĭ venea să'şĭ cinpească braţul ca să se asigure că nu visează.

Unchiul Petruş înţelese, că trebue să ţie pe cât se va putea de tainică această întâmplare.

Tot odată înţelese că nu va face pe Cioc-de-Vultur, să'şĭ învingă temerile superstiţioase faţă de dovezile prieteniei şi să se ducă după d-ra Leroux, se gândi dar la un alt ajutor.

Ochĭ-de-Linx nu se maĭ arătase, atuncĭ merse d'adreptul la Pasărede-Noapte.

După ce'ĭ recomandă cea maĭ mare discreţiune, îĭ spuse toată întâmplarea şi'l rugă să se ducă după ceĭ doĭ fugiţĭ. Iar dacă nebuna de babă nu vrea să se întoarcă, îl rugă să se ţie de paşiĭ eĭ, ca să împedice orĭ ce violenţă din partea pretinsuluĭ doctor.

Pasărea-de Noapte se sculă, şi plecă tăcut şi gânditor.

Când unchiul Petruş se întoarse la prieteniĭ şi tovarăşiĭ sĕĭ, îĭ găsi foarte îngrijaţĭ. Atuncĭ îĭ linişti spunêndu le :

— Nu vĕ îngrijiaţĭ, că ştiŭ eŭ ce'ĭ cu d ra Leroux. Vĕzênd că unchiul sĕŭ nu maĭ soseşte, s'a hotărît să'ĭ iasă înainte. Aşa, luând pe *Răsunătoarea-Tainică* s'o conducă, cu atât maĭ mult că se ştie ce admiraţie are acesta din urmă pentru doctorul nostru, a plecat.

Cum toată lumea tăcea, unchiul Petruş urmă :

— Numaĭ atât nu înţeleg, cum o fi vorbind d ra cu Crowul vrăjitor, care nu ştie nicĭ un cuvînt franţuzeşte ?

— Află, prietene, răspunse ceremonios d. Barbier, că d-ra Leroux a primit o educaţiune distinsă. Ştie englezeşte ca şi franţuzeşte, decĭ d ra Leroux se serveşte de această limbă ca de a eĭ proprie. Asta dovedeşte cât e de bine să'ţĭ instrueştĭ copiiĭ.

XVII

Reîntoarcerea d-reĭ Allard şi a D rului ; aflarea d-reĭ Leroux

Dar abia îşĭ exprimase d. Barbier părerile asupra instrucţiuneĭ copiilor, că se auzi un sgomot de strigăte în câmp.

D. Jollibois nu aştepta să fie poftit, că să se ducă după informaţiunĭ. Se reîntoarse de grabă, dar nu singur ; în urma luĭ venea d-rul Leroux, d-şoara Allard, Ochĭ-de-Linx, vînătorul Guilom şi Raton.

Toţĭ strigară ura ! dând ţipete de bucurie şi alergară la îmbrăţişărĭ.

Unchiul Petruş crezu nimerit să facă un chef mare reîntorşilor, care să'ĭ maĭ mângâe de suferinţele încercate.

Porunci decĭ bucătaruluĭ Lerat să facă un ospăţ regesc.

După masă, unchiul Petruş luă pe doctor la o parte.

— Pun ramaşag, că aĭ să'mĭ vorbeştĭ despre nepoată mea, zise doctorul Leroux.

— De ce crezĭ asta ? întrebă unchiul Milion.

— Crezĭ că n'am băgat de seamă lipsa eĭ ? D. Beaudoin, pe care l'am întrebat, mi-a spus că nepoată-mea şi'a făcut planul să'mĭ iasă înainte, cu pungaşul şi idiotul acela, de vrăjitor.

— Asta'ĭ într'adevĕr versiunea, pe care am dat-o de absenţa nepoateĭ d-tale ; dar faptele sunt şi maĭ grave.

— Vorbeşte fără înconjur, reluă doctorul cercând să'şĭ ascundă emoţiunea. Nimic nu m'ar mira din partea acestuĭ creer odorogit, chiar nicĭ vestea, că a fugit cu o haimana a pădureĭ.

— D şoara Eliza a fugit, într'adevĕr, dar nu cu un vînător alb, ci cu Indian cel maĭ uricios şi maĭ nedemn de Piele Roşiĭ.

— Zi iute că a plecat cu Răsunătoarea tainică ! strigă bĕtrânul Doctor.

— Acesta e adevĕrul, vaĭ !

Atuncĭ unchiul Petruş îĭ povesti toată întâmplarea, şi'ĭ spuse în acelaşĭ timp că însărcinase pe Pasărea Nopţilor, să vegheze asupra eĭ.

— Dragă Milion, reluă D. Leroux nimic nu m'ar mira de la nepoata mea, de cât doar vre o faptă cu judecată. Nu'ţĭ ascund că lucrul acesta mĕ mâhneşte din calea afară. Dar ce vreĭ ? conştiinţa mi'ĭ împăcată, că de atâţia anĭ o veghez şi o sfătuesc de bine.

E într'o vîrstă, în care poate să ştie ce trebue să facă. In Europa voiŭ spune că a făcut în America o căsătorie de raţiune, cu un confrate de al meŭ.

Iar după ce se înţeleseră de a nu destăinui nimănuĭ fuga feteĭ, se întoarseră la lagăr.

Apoĭ însărcinară pe Ochĭ-de-Linx să se ducă în căutarea eĭ.

Cum nicĭ un pericol nu maĭ amenința expediţiunea, nu maĭ luară atâtea măsurĭ pentru noapte. Vagoanele fură aşezate în linie dreaptă, între apă şi cele două lagăre ale indianilor. Aceştĭ din urmă Linzĭ saŭ Crowĭ, putură să'şĭ construiască corturĭ de pânză, unde dormiră noaptea Europeniĭ însă se retrăseseră în furgoanele lor unde dormea, de astă-dată fără de nicĭ o grijă.

Afară de bietul Doctor, care cu tot sângele luĭ rece aparent, nu putea să nu se gândească la copila frateluĭ sĕŭ, care n'avea pe lume de cât pe dînsul, ca s'o ocrotească. Avu o noapte de insomnie.

— Dar ce să fac? ce să fac? se întreba el. In Europa aşĭ putea s'o pun sub interdicţie, dar aicĭ ce friŭ pot pune nebunilor eĭ fanteziĭ ? Dacă nu voiŭ isbuti s'o încredinţez, să'ĭ deschid ochiĭ, facă ce va vrea!...

A doua zi dis de dimineaţă toţĭ Indieniĭ fură în picioare, îşĭ strînse corturile şi tot ce trebui, să fie gata de plecare.

— Bravo ! strigă unchiul Milion, când se sculă şi vĕzu atâta hărnicie.

Numaĭ un lucru putea întârzia plecarea : lipsa d-şoareĭ Leroux.

Unchiul Petruş se duse în lagărul indian, aci ceru să vorbească luĭ Castor Ager.

— Frate-meŭ, poate să 'ĭ spue la ce oră a zis marele şef, că se reîntoarce ?

— Ochi-de-Linx mi-a spus că va fi înapoĭ, când soarele va trece de vîrful copacilor ăştia marĭ de aicĭ.

Unchiul Petruş se uită la dreapta. Soarele era în toată strălucirea luminеĭ sale deasupra masivilor de brazĭ, care formaŭ o perdea închisă la orizont.

— Iată momentul sosireĭ luĭ, zise unchiul. Mă duc să-l întâmpin.

Când ajunse lângă furgoane, zări un grup de europenĭ, şi în mijlocul lor, se ivea capul impodobit al mareluĭ şef.

Atuncĭ văzu că se întoarse d ra Leroux însoţită de vrăjitorul Crowilor.

Acesta din urmă nu era îmbrăcat în costumul luĭ obişnuit, totuşĭ era tot aşa de caraghios.

Acum nu maĭ avea pielea cea de urs împodobită cu pieĭ de broteceĭ, de şopârle, de gusganĭ şi tot felul de dihăniĭ infecte. Capul nu era acoperit cu capul monstruos al ursuluĭ. Pe frunte avea două corniţe de bizon, semnul comandăreĭ, şi între dînsele o serie de pene smulse din coada uneĭ bufniţe cu urechĭ lungĭ.

Pe umeriĭ luĭ goĭ era aruncată o piele de bizon, împodobită cu desenurĭ, pe cât de ciudate pe atât de variate ; în loc de broderiile voinicoase, carĭ pe hainele rĕzboinicilor arătaŭ isprăvile lor, eraŭ tobe, trîmbiţe, capete de animale fantastice, personaje caraghioase. In picioare avea nişte bocancĭ foarte frumoşĭ de piele de antilopă, cu încheeturĭ de capete de animale împăiate.

Costumul de vrăjităr, costum laic,

şi pe care din galanterie îl purta pentru întâia oară, era complectat cu o lance înfrumuseţată cu o piele de şearpe.

Un hohot de rîs sgomotos întâmpină sosirea elegantuluĭ vrăjitor.

Dar el nu păru a se emoţiona de asta, şi se mulţumi a spune într'o englezească stricată:

— Răsunătoarea-tainică, doreşte să aibă e convorbire deosebită cu d. Leroux şeful medicineĭ albilor.

D. Leroux, singurul iniţiat la tainele acesteĭ comediĭ, n'avea de loc poftă de rîs.

— D şoară Leroux, zise el, ce însemnează mascarada asta?

— Unchiule, reluă fata bătrînă, cu un ton hotărît, care ar fi fost comic, dacă nu ţi-ar fi rupt inima, mé unesc cu d. Răsunătoarea tainică, să'ţĭ vorbesc la o parte.

Doctorul stătu la gândurĭ o clipă.

— La urma urmeĭ zise el, tot e maĭ bine să'ţĭ spelĭ rufele murdare în familie.

Făcu semn nepoateĭ sale să'l urmeze, şi aceasta eşi din grup, însoţită de ciudatul eĭ amorez.

Când fură singurĭ:

— Ce aĭ să'mĭ spuĭ, d-ră Leroux? întrebă cu un ton sever doctorul.

— Unchiule, viŭ respectos a 'ţĭ spune, că d-l Răsunătoarea tainică, mi a făcut onoare de a cere mâna mea, şi sunt departe de a rĕmâne nesimţitoare la această cinste. Unchiule, d ta, care eştĭ reprezentantul tateĭ şi a mameĭ mele moarte, viŭ să te rog, să bine voeştĭ a'mĭ da voie să mĕ mărit cu acest indian, care mĕ iubeşte, şi care mie nu'mĭ displace.

— D şoară Leroux, rĕspunse doctorul sever, dacă nu te-aş privi ca o nenorocită lipsită de minte, aş spune că eştĭ e îndrăsneaţă pungăşoaică. Am vĕzut Europenĭ însurîndu-se cu femeĭ Indiane, dar o fată albă să se alieze cu o Piele-Roşie?

Vreĭ să te măriţĭ cu un Indian, dar cu ce Indian?

Fiinţa cea maĭ urîcioasă, un pungaş, cel maĭ infam dintre şarlatanĭ şi dintre mincinoşĭ! Nu! Nu! d ră, nicĭ odată n'aşĭ da consimţimîntul meŭ la o faptă, pentru a căreĭ idee numaĭ, te ar închide într'o casă de nebunĭ, în Francia.

— D le unchiŭ, reluă fata bătrînă, făra ca glasul eĭ să se fi schimbat, am prevăzut ceea ce mĭ spuĭ, voiŭ spune maĭ mult, că mi-am repetat lucrul acesta de o sută de orĭ, de erĭ, şi mi'ĭ uşor să spun în faţa lo godniculuĭ meŭ, care nu înţelege boabă franţuzeşte, că nu maĭ aştept să maĭ găsesc într'însul vr'un apolon de Belvedere, dar acest indian, acest sălbatec, acest doctor falş a fost cel d'întâiŭ om, care m'a remarcat, m'a iubit şi mi-a spus lucrul acesta.

(Va urma)

O luptă în Pampas

Anul trecut s'a petrecut în pompasul Argentin o dramă care a lăsat vĕduvă pe dona Maria Terija Alcosta y Tores.

Bărbatul sĕŭ, don Majimos Alcosta y Tores, a fost omorît de indienĭ.

Intr'o noapte, don Majimos şi dona Maria-Terija fură deşteptaţĭ din somn de către *capataz* (intendent). Acesta le spuse, că la vr'o 20 de leghe de acolo, ardea *estancia* (ferma) unuĭ englez, sir Maxwell. Flacărĭ gigantice se ridicaŭ spre cer, care căpătase o culoare roşiatică. Don Majimos dete ordin să se aducă maĭ mulţĭ caĭ şi el împreună cu capatazul şi câţĭ-va servitorĭ, plecară în goană. Tropotul cailor răsuna adânc în noapte şi pe pustia Pampasuluĭ.

Pe drum, la câţĭ-va chilometri de astancia luĭ sir Maxwell, don Majimos se întâlni cu o trupă de servitorĭ călărĭ. Aceştia eraŭ ceĭ scăpaţĭ din măcel şi carĭ isbutiră să fugă. Eĭ povestiră ceea ce s'a întâmplat, cum indieniĭ conduşĭ de un spion aŭ ciopăţit pe sir Maxwell, aŭ sugrumat pe nevasta sa şi aŭ furat pe fata lor.

Surprinşĭ ca şi stăpânul lor, servitoriĭ nu aŭ putut să'ĭ vie în ajutor, şi ceĭ ce aŭ putut scăpa cu viaţă aŭ fugit nebunĭ de groază. Dacă şi alţiĭ aŭ putut scăpa, ca şi eĭ, aceştia nu puteaŭ şti.

Don Majimos nu stete la gândurĭ. Poate vor putea să ajungă pe Indienĭ şi să le dea o lecţie bine meritată. Dete pintenĭ caluluĭ şi urmat de mica sa trupă, mărită încă prin servitoriĭ englezuluĭ, se puse în urmărirea lor. Cu toţiĭ eraŭ vr'o 16 saŭ 17.

Indieniĭ, auzind sgomotul produs de caĭ, fugiră, ducând înaintea lor turmele de boĭ, de caĭ şi de oĭ.

După o scurtă deliberaţie, don Majimos îşĭ împărţi turma în două: o mică parte rĕmase în urmă, ca să prindă turmele, iar el, însoţit de capatazul sĕŭ, şi de câţĭ-va călăreţĭ, se puseră în urmărirea indienilor. E drept, că eĭ eraŭ puţinĭ la numĕr, dar o carabină bună, în mâinĭ şi maĭ bune, face maĭ mult de cât 50 de lăncĭ.

Şi don Majimos, se aruncă înainte cu o ast fel de goană, în cât numaĭ calul capatazuluĭ şi al unuĭ servitor se putură ţine de el. Restul trupeĭ rămînea din ce în ce maĭ înapoĭ. Un rîŭ se ivi înaintea lor, pe care îl trecură. Ajunşĭ de cea-l'altă parte a rîuluĭ, vĕzură o grupă de indienĭ care fugea.

Fără a asculta de spusele capatazuluĭ, care l ruga să aştepte şi sosirea celor-l'alţĭ tovarăşĭ, el se aruncă nebuneşte spre indienĭ.

Totuşĭ el fu silit să se oprească. Strigăte de ajutor rĕsunaŭ în urma sa.

— Stăpâne, îĭ zise capatazul, Indieniĭ atacă pe oamenĭĭ noştri. Să ne întoarcem înapoĭ.

— Să ne întoarcem! rĕspunse don Majimos, şi'şĭ îndreptă calul înapoĭ.

— Păzeşte-te, stăpâne, zise din noŭ capatazul, aceştĭ indienĭ îndrăciţĭ pot să ne întinză vr'o cursă.

Ear don Majimos, scoţând un strigĕt ascuţit, ca să anunţe pe tovarăşiĭ luĭ; porni înapoĭ... Cel dintĕĭ, el ajunse la rîul trecut maĭ înainte.

De abia intră în apă şi săgeţile începură să plouă împrejurul luĭ. Calul sĕŭ, lovit în pept şi în coaste, se cabră şi căzu. Don Majimos, călăreţ desăvêrşit, sări în picioare jos.

Dar inimicul nu se vedea. De după copacĭ, din mijlocul tufişurilor din erburĭ, săgeţile răpăiaŭ, amestecate cu câte o bubuitură de carabină.

Don Majimos căzu. In acelaş timp, sălbaticiĭ se aruncară asupra luĭ şi'l omorîră cu loviturĭ de lance.

Capatazul, înainte de a ajunge la rîŭ, fu apucat de gât cu un laţ, aruncat la pământ, după cal, şi dat pradă cuţitelor indienilor. Cel-l'alt servitor căută să scape cu fuga, dar retragerea fiindu-ĭ atacată, el se luptă într'un mod disperat, omorând maĭ mulţĭ duşmanĭ, până ce şi el căzu prada lăncilor lor.

Acelaş lucru s'a întâmplat şi cu restul trupeĭ. Inşelaţĭ, zăpăciţĭ de către indienĭ, eĭ, după o luptă eroică, muriră până la unul.

Indieniĭ îşĭ calculaseră bine atacul, îĭ atrase bine în cursă, şi fără a putea avea vr'un ajutor de la cine-va, în această stepă Argentină, nenorociţiĭ servitorĭ, împreună cu don Majimos, căzură victima eroismuluĭ şi dragosteĭ pentru semeniĭ lor.

Lector

Numĕrul 23 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ 27 Ianuarie corent.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura prin tragere la sorţĭ la două bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

Abonamente cu premii

De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.80 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de un volum şi Calendarul american cu foĭ zilnice pe anul 1898, saŭ un roman de 2 volume, precum şi ziarul «Universul» literar colorat pe timp de un an.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul american (cu foĭ zilnice) şi un roman de 3 volume ilustrat precum şi ziarul Universul» literar, colorat, pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendaru de maĭ sus.— Un roman i ustrat de 5 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat şi un port ceasornic de metal.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorţĭ, la două bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

„Universul" şi procesul ZOLA

Cu ocaziunea procesuluĭ Zola, care va avea loc în ziua de 27 Ianuarie, *Universul* politic, dorind să aibă o dare de seamă foarte amănunţită, a angajat încă un corespondent extra ordinar la Paris, care, împreună cu actualul corespondent *Brutus*, să ne trimită, nefăcênd nicĭ o economie, telegrame, cu privire la acest proces.

Decĭ, în dimineaţa zileĭ de 28 Ianuarie, *Universul* politic cotidian, care se vinde 5 banĭ în toată ţara, va avea coloane întregĭ de depeşĭ particulare, şi atuncĭ, numeroşiĭ noştri cititorĭ, se vor convinge că administraţia ziaruluĭ nostru, spre a'ĭ mulţumi nu se dă în lăturĭ de la nicĭ un sacrificiŭ.

In aceeaşĭ zi, toţĭ ceĭ carĭ vor dori să se convingă, vor putea vedea originalele acestor telegrame în poarta *Palatuluĭ* nostru.

Ori-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.95; patru cutiĭ leĭ 10.95.

De vînzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

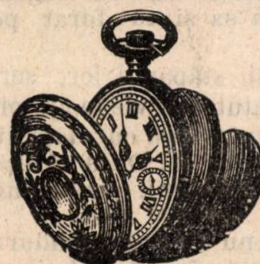
Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Cassa Dr. Bertelli C-ie, & din Milan, a maĭ descoperit acum două lunĭ cum că renumitele sale hapurĭ de catramină se falşificaŭ în marĭ cantitate şi apoĭ eraŭ expediate în străinătate, Ziarele italiene publică că falşificatoriĭ aŭ fost condamnaţĭ la un anînchisoare şi 50.000 de leĭ despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se ştie, sevînd şi în România, prin urmare persoanele carĭ doresc să fie sigure că cumpără adevăratele hapurĭ de catramină, sunt înştiinţate căfie-care cutie trebue să poarte pe din afară pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* şi pe dinăuntru o instrucţie în limba română tot cu pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* de oare ce singurul reprezentant al sus-ziseĭ casse este administraţia noastră.

Aceste hapurĭ se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfiresc şia Economu, precum şi la toate farmaciile din ţară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE



Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucuresci.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vind cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşi ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţii de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia douĭ lucrătorĭ din ceĭ maĭ experţĭ.—**Reparaţiile se garantează pe timp de un an.**

Intre orele 12—1 ½, atelierul de reparaţiunĭ este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucuresci.

Anul II.—No. 23. 5 BANI IN TOATA ȚARA Bucureștĭ, Niercurĭ, 28 Ianuarie, 1898

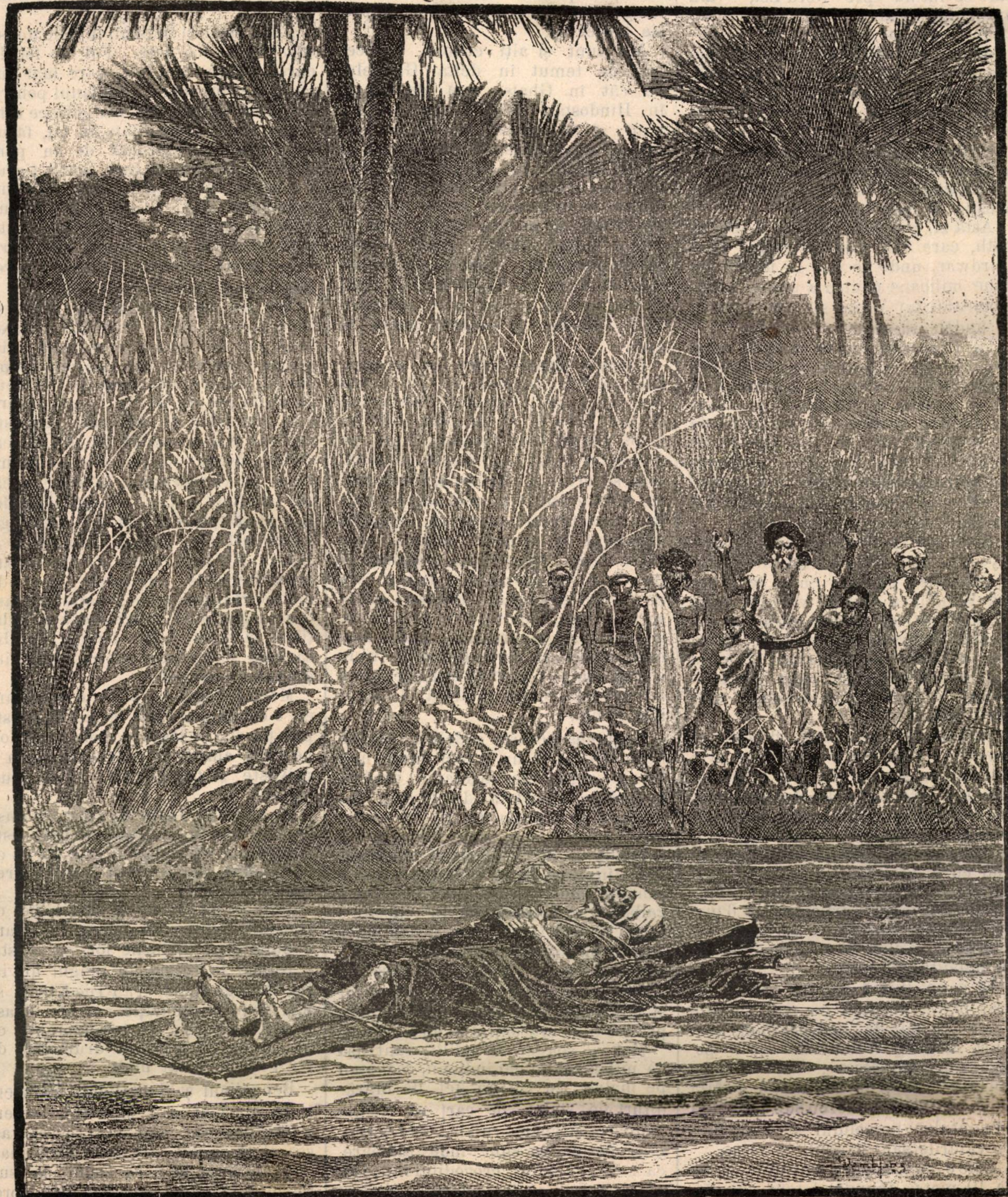
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an in toată țara
« 2.50 « 1/2 « « «
Abonațiĭ pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația :
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARȚEA și VINEREA



GANGELE (Vezĭ — explicația)

GANGELE

Fluviul sfânt al Hindostanezilor, Gangle, isvorăşte din Himmalaya centrală, pe care cântecele vedice o numesc «o a treia lume».

Pe prima treaptă a tronuluĭ luĭ Siva,—ast-fel cum numesc cântecele, primul din cele cincĭ şirurĭ de munţĭ carĭ se întind spre Nord-Est, — din arcul azuriŭ al unuĭ gheţar profund, ţîşneşte fluviul indian.

Acolo, pe înălţimile Gangotri, maĭ vin câte o dată pelerinĭ. Altă dată, precedaţĭ de drapelul luĭ Yama «care duce la moarte», Anivarthinaziĭ «ceĭ ce nu se maĭ întorc» pătrundeaŭ prin trecătoarele periculoase pentru a duce darurile şi cultul lor, fluviuluĭ născând. In adevĕr, puţinĭ din aceştia se maĭ întorceaŭ.

Astă-zĭ, pelerinii se duc la Badrivath, care este maĭ accesibil şi la Hardwar, unde se duc în număr de doué milioane pentru a săruta urma picioruluĭ luĭ Vişnu şi a se purifica în undele sfinte.

La Hardwar, fluviul intră în câmpie, câmpie populată de o sută de milioane de locuitorĭ, semănată pe icĭ şi pe colo de eflorescenţe saline, de pământ moale şi adesea inundată de revărsărĭ de ape, dar pământurĭ fertile, a căror populaţie urmează oscilaţiile recoltelor, mărindu-se când şi ele sunt abondente, scăzând, când produsul nu este îndestulător.

Mărit cu apele aduse din Himmalaya de către Gogra, Gandak, Kosı, şi cu acelea pe carĭ Sorre le aduce din Windhaya şi carĭ variază între 17 şi 19,000 de metriĭ cubĭ pe secundă, Gangele curge către Gaur, spre a întâlni pe Djamuna, ramura cea maĭ mare a fluviuluĭ Brahmaputra, şi care ĭ aduce undele sale aurii închis.

Sub numele de Hugli, fluviul se varsă în golful de Bengal, dar prin Maghna se scurge cel maĭ mare volum al apelor sale. In Maghna, marea se împinge tumultoasă, înbrâncind înaintea eĭ valurile turburĭ ale Gangeluĭ şi ale Brahmaputreĭ, rostogolind cu o viteză, care câte o dată ajunge 1. 25 chilometri pe oră, enormele sale valurĭ carĭ ajung la 6 metri înălţime, şi a căror lovitură formidabilă, se aude la o mare distanţă, ca bubuitul tunurilor.

El e un fluviŭ populat ca şi un oraş mare, acoperit cu maĭ bine de o sută de miĭ de imbarcaţiunĭ, bâlciurĭ, târgurĭ, frecuentate de o populaţiune mişcătoare, care trăeşte din el, pe el şi cu el, fluviŭ, a căreĭ deltă se modifică mereŭ sub influenţa pămêntuluĭ, nomoluluĭ şi nisipuluĭ, ce valurile sale îl aduc în mare.

Câte o dată, la gura luĭ apa se ridică de 10 metri, inundând ţara cu o întindere de 100 chilometri, cu imensă pânză de apă, din care es întocmaĭ ca nişte insule, satele răslăţite pe coline.

In tot lungul cursuluĭ sĕŭ se desfăşoară priveliştele cele maĭ frumoase, cele maĭ pitoreştĭ. Prin larga gură, care se deschide în Ocean şi pe care o lărgeşte maĭ mult Brahmaputra, se bat, venind de la larg, ciclonii oceanuluĭ Indian a căror măreţie spăimântătoare a lăsat în imaginaţia hindastanezilor o impresie neştearsă.

Maĭ sunt şi alţĭ ciclonĭ, dar ceĭ maĭ de temut în delta Gangeluĭ de cât în Ghats, maĭ de temut, în Hindostan de cât pe orizont, muţĭ şi încunecoşĭ, pe un cer arămiu, eĭ înaintează încet. Pata aceasta se întinde, neagră, acoperind totul cu întunecimĭ dese. Nicĭ un fulger nu brăzdează acest strat de nepătruns, de asupra căruia, fără încetare bubue tunetul. Zidul acesta atinge pământul, dând peste coline, semănând cu un fluviŭ aerian, vast şi profund ca şi Gangele, coborându-se din cer şi cufundându-se în apă.

Ciconul trece, biciuit de uragan, rupt în făşiĭ. Indieniĭ zic că acesta este Agni, zeul furtuneĭ, învingătorul luĭ Vrita şi al luĭ Ahi, zeiĭ seceteĭ. Flagel bine făcător, Agni, pe pămêntul uscat de razele soareluĭ, face să crească vegetaţia, şi sub grosul strat cenuşiŭ al unuĭ soare redus în cenuşe, înviază germeniĭ, deşteaptă vegetaţia şi acopere câmpia cu o iarbă deasă. Flagel care înspăimântă pe om şi pe animalul rătăcit, şi care pe fluviul debordat, târăşte şi svîrle spre malurĭ, imbarcaţiile sfărîmate, gonind către isvorul lor, apele umflate. Flagel în care Indianul vede efectul uneĭ puterĭ iresistibile, de o manifestaţie supra-naturală, de o voinţă sfîntă.

Regiunea aceasta a delteĭ, regiune nehotărîtă care nu e nicĭ mare nicĭ uscat, care are vegetaţie proprie şi care e inundată de Ocean, nu măsoară maĭ puţin de 20.000 chilometri pătraţĭ şi presintă, spre mare o faţadă de 200 chilometri lungime. Intre insulele joase şi băltoase, curg canalurĭ nenumĕrate pline de o apă galbenă şi potmoloasă. In mlaştine cresc cocotierĭ, miriade de animale populează această solitudine: barza neagră, ibisul, cocorul pescuesc în lungul ţărmurilor, raţele brahmanilor şi alte felurĭ de palmipede furnică, printre carĭ, crocodilul se mişcă leneş.

Maĭ cu seamă crocodiliĭ sunt aşa de numeroşĭ în cât indieniĭ, carĭ staŭ pe malurĭ, îşĭ fac un fel de îngrăditurĭ de stâlpĭ, în carĭ se închid pentru a-şĭ spăla rufele. Precauţiunile acestea nu sunt îndestulătoare, caĭ de multe orĭ, crocodilul reuşeşte să se introducă în aceste închiderĭ apucă vre-o femee saŭ vre-un copil şi fuge cu el în gură în râu. Ast fel în fie-care an, eĭ îşĭ plătesc cu maĭ mulţĭ semenĭ de aĭ lor, tributul râuluĭ.

Nu maĭ puţin de temut este tigrul care pândeşte din mlaştinile nepătrunse. Inotător îndrăzneţ, el trece canalurile şi vine, în trupe flămânde să dea asalt locuitorilor. In 1862 aŭ atacat şi aŭ mâncat pe funcţionariĭ staţiuneĭ telegrafice din insula Sangor.

Intre tigri şi indienĭ, luptele nu se sfîrşeşte nicĭ o dată. Fel de fel de curse, care maĭ de care maĭ ingenioase, inventează indianul pentru a prinde tigrul. Cea maĭ eficace este aceea care constă dintr'un laţ, făcut cu o frînghie, atârnată de un pom tînĕr şi flexibil, şi care când tigrul s'a prins, se ridică în sus, rămâind spânzurat. Englezii aŭ distribuit indienilor stricnină, şi mulţe din aceste fiare aŭ perit prin otravă, dar fără să se poată constata diminuare apreciabilă a numĕruluĭ lor.

Tot aşa de periculoşĭ ca tigriĭ şi ca crocodiliĭ sunt frigurile Bengaluluĭ saŭ ale mlaştinilor, carĭ, din aceste pămênturĭ băltoase se urcă pe cursul râuluĭ şi năpădesc în tot Bengalul de jos. In aceste locurĭ, holera este endemică şi altă dată, această regiune era acoperită cu miĭ de cadavre, lăsate valurilor Gangeluĭ, împinse cu religiositate în riŭ, de către locuitorĭ şi carĭ veneaŭ să se depue şi să putrezească în acest gigantic estuar. Astă-zĭ cantitatea aceasta s'a maĭ micşorat, dar toate prescripţiunile englezilor, sunt de multe orĭ insuficiente şi neputincioase contra credinţeĭ religioase a populaţiilor, şi tradiţiunilor lor, carĭ fac din sângele sfânt locul mormĕntuluĭ indianuluĭ credincios.

Mortul, legat bine pe o scândură cu o candelă aprinsă la picioare, este pus pe riŭ şi lăsat în voia valurilor, pe când amiciĭ şi rudele, pe ţĕrm îl priveşte şi fac gesturĭ. (Vezĭ ilustraţia).

Apa râuluĭ, luată în vase şi dusă de pelerinĭ în mijlocul Indieĭ, este cumpĕrată de indigenĭ şi servă ca ceva sfînt, la curăţirea şi purificarea multor corpurĭ.

Puţine fluviĭ aŭ o navigaţie ca Gangele, puţine aŭ o atât de mare populaţie pe malurile lor, ca acesta. Numaĭ în China, în lungul fluviuluĭ Hoango Ho şi Yan-Tce Kiang se maĭ vede o populaţie aşa de deasă şi un trafic aşa de considerabil ca pe Gange cu toate că drumurile de fer l'aŭ micşorat mult.

Bengalienĭ şi Santalienĭ, Parvienĭ şi Dangarienĭ saŭ Muntenĭ, Indienĭ şi Mahometanĭ populează acest vast şes al Gangeluĭ, ale căruĭ două marĭ capitale sunt la nord Delhi, la sud Calcuta. Djamma, curgênd de la nord-vest la sud est desparte acest şes în

două părțĭ. In câmpiile Djammeĭ, s'aŭ desfășurat multe lupte, în care se disputa Nordul Bengaluluĭ. Aci aŭ învins Timur, Babu, și Akbar tot aci Nadir Șach și Ahmed-Șach aŭ fost învingĕtorĭ.

Ch. Varigny

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

VI

Lunĭ, 27 August. — Tocmaĭ când Blessing, în noaptea din urmă, îșĭ sfârșise rîndul de pază și voia să se coboare, vĕzu o grămadă albă ce se tăvălea la o mică depărtare spre sud est în zăpădă, iar după aceasta stete cât-va timp loculuĭ.

Iohansen care urma de pază după Blessing, se apropia și el și cât-va timp priviră amândo cu băgare de seamă. De o dată animalul se ridică, așa că nu maĭ putea fi nicĭ o îndoială ce era. Amândoĭ puseră mâna pe puștĭ și se așezară în tăcere la pândă, pe când ursul se apropia cu băgare de seamă de vapor.

Era un vînt rĕcoros. Moara se învârtea cu toată iuțeala; totușĭ ursul nu se sperià, ba din potrivă, se părea că tocmaĭ moara dorea s'o examineze. In sfârșit ajunse dincoace de bătaia pușteĭ Amêndoĭ oameniĭ noștri împușcară de o dată și ursul fu mort la pământ. Ne bucurarăm că aveam aci iar carne proaspătă; era cel d'întâiŭ urs pe care îl împușcasem în anul acesta. Firește, azĭ la amiazĭ am mâncat șuncă de urs.

Azĭ e o zi de iarnă cum se cade.

Miercurĭ, 29 August.—Vêntul rece șuieră peste capetele noastre cu furie. E o ninsoare ca și când ne-am afla în mijlocul ierneĭ. Frumoasă vreme de August!

Dar iar mergem spre nord, și chiar trebuia să fie așa; ierĭ ne întorseserăm înapoĭ până la 80° 53,5'

Astă-zĭ am lucrat la noul meŭ caic de bambus, care va trebui să fie culmea ușurințeĭ.

Pettersen veni din întâmplare să mĭ ajute. Vorbirăm cât-va timp despre toate. Constată înc'odată excelența vaporuluĭ nostru, din toate punctele de vedere, și nu maĭ puțin lăudă și pregătirile pentru cazul când ar fi să-l părăsim, cum de pildă eraŭ caicurile acestea, etc.

Apoĭ vorbirăm despre ce vom face când ne vom întoarce acasă.

— O, cât pentru d-ta, îmĭ zise el, de sigur o să plecĭ la polul sud.

— Dar d-ta? îĭ rĕspunseĭ. O să țĭ reieĭ meseria?

— Negreșit. Dar o sĕptămênă trebue să am concediŭ. După o așa călătorie nu se poate să nu mĕ odihnesc opt zile.

CAP. VII

A doua toamnă în ghiețurĭ

Vara trecu așa dar și acu începură toamna și iarna a doua. Dar par'că ne maĭ obicinuiserăm acum cu răbdarea, așa că timpul ne trecea destul de iute. In special eŭ acum eram ocupat cu noĭ planurĭ și pregătirĭ.

Am amintit de maĭ multe orĭ, că în decursul veriĭ pregătiserăm toate pentru cazul când ar fi trebuit să ne întoarcem acasă pe giață. Aveam 6 caicurĭ duble, săniile eraŭ în stare bună și socotiserăm cu deamănuntul câte proviziĭ, îmbrăcăminte și combustibil, etc, trebuia să luăm neapărat cu noĭ. Dar, în tăcere eŭ începusem să fac pregătirĭ și pentru expediția specială pe care o plănuiam la Nord.

In August am început, după cum am spus, să lucrez la un caic simplu, cu scheletul din bambus. Afară de câte-va vorbe luĭ Sverdrup nu spusesem încă nimănuĭ nimic despre planul meŭ, de oare ce nu puteam să știŭ cât de mult aveam să ajungem cu vaporul spre nord; până la primă-vară se maĭ puteaŭ întâmpla multe.

Intr'aceea, viața pe bord îșĭ urma cursul eĭ regulat. Afară de observațiile obicinuite, maĭ aveam diferite alte ocupațiĭ și eŭ maĭ ales eram atât de preocupat de planurile mele, în cât nu găsiam vreme pentru alte lucrurĭ.

Așa vĕd din ziarul mea că pe la sfârșitul luĭ August și în Septembrie eram foarte mândru de o invenție pe care o făcusem pentru bucătărie.

In anul din urmă ne făceam bucătaria la o mașină de aramă încălzită cu lămpĭ de petroleŭ. Mergea bine; inconvenientul era numaĭ că treceaŭ pe fie-care zi maĭ mulțĭ litri de petroleŭ. De aceea începusem să mă tem să nu ne scază, înainte de vreme provizia, maĭ ales pentru cazul când poate expediția avea să dureze maĭ mult de cât socotisem noĭ. M'am tot gândit la o modificare și dacă n'ar fi cu putință a se construi un aparat în care să se poată arde «petroleŭ negru», cum iĭ ziceam pe bord, și de care aveam două-zecĭ de tone, destinat la început peutru mașină. Și am reușit să construiesc un alt-fel de aparat!

La 30 August scriam:

«Am încercat aparatul inventat de mine pentru încălzirea mașineĭ de bucate și proba a reușit peste așteptare. E de minune că putem să ardem acum în bucătărie uleiŭ de păcură. N'avem să ne maĭ temem că ni se va sfârși provizia de petroleŭ de luminat! putem chiar să fim maĭ risipitorĭ cu el. Cele două-zecĭ de tone de uleiŭ de păcură ne-ar ajunge și patru anĭ pentru bucătărie.

«Construcția e cât se poate de simplă. Dintr'un reservoriu mic duce un tub jos la locul de aprins și înăuntrul acestuia; uleiul picură din capătul acestuĭ tub într'o cească de fier și e absorbit aci de o pătură de asbest saŭ cenușă de cărbunĭ. Curgerea uleiuluĭ din tub e regulată prin șurupul unuĭ ventil fin.

«Ca să am un curent bun, am așezat în apropierea ușeĭ de la mașină un tub prin care aerul năvălește drept spre ceașca de fier, în care uleiul arde cu o flacără vie, albă. Aerul se împinge în tub cu ajutorul ventilatoruluĭ celuĭ mare de pe punte.

«Și procedarea e cât se poate de simplă, Cine aprinde dimineața focul, dă drumul aeruluĭ în tubul cel mare, învêrtește șurubul ca să curgă uleiul regulat și-l aprinde cu o bucată de hârtie. Apoĭ poate pleca să-șĭ vază de treabă. Peste 20 de minute saŭ $^1/_2$ de ceas apa fierbe.

Maĭ ușor nu se poate. Firește însă și la noĭ ca pretutindenĭ, e greŭ să se introducă reforme; tot ce e noŭ e primit cu bănuială și cu neîncredere.»

Maĭ târziŭ scriam despre acest aparat:

«Noul aparat funcționează de minune; un vênt de 1 metru pe secundă ajunge deja ca să producă un curent perfect.

«Alaltă-erĭ după amiazĭ însă, cum stam cu câțĭ-va din oameniĭ noștri în salon, auziĭ afară, în bucătărie, un zgomot surd și ziseĭ numaĭ de cât că era de sigur o explozie. Imediat după aceasta Pettersen (care fusese înaintat de la fierar la al douilea bucătar; se schimba la câte 2 sĕptămênĭ cu Juell), vîrî pe ușe capul, negru ca al unuĭ coșar, și ne dete de veste că mașina făcuse explozie și ĭ sărise în obraz; el voise să vază numaĭ dacă focul ardea bine și atuncĭ toată mașinăria asta drăcească pocnise, sburând în toate părțile.

«Pe când îĭ curgea din gură un potop de înjurăturĭ, noĭ rîdeam de ne prăpădeam.

«In bucătărie, perețiĭ eraŭ plinĭ de pete de funingine. Explicația accidentuluĭ era foarte simplă: de oare ce nu fusese destul curent, se formase gaz prea mult, care nu putuse să ardă, până ce Pettersen, prin deschiderea ușeĭ de la mașină făcuse să intre de odată aer în abondență.

«Bun început! Seara îĭ spuseĭ luĭ Pettersen că a doua zi aveam să staŭ eŭ la bucătărie ca să'mĭ încerc bine aparatul; el însă nu voi s'audă nimic d'așa ceva. Să nu cred, îmĭ rĕspunse, că nu s'ar pricepe și el la un lucru așa de mic.

«Să am numaĭ încredere în el și toate vor fi în ordine».

Din ziua aceea n'am maĭ auzit de cât laude despre noul aparat, de care ne-am folosit până când «Fram» a a-

juns iar pe mare liberă.

Jouĭ, 6 Septembrie.—81°13.7 latitudine nordică. Să fie azĭ 5 anĭ de când m'am însurat? Anul trecut, când lanțurile de ghiață de la peninsula Taimyr s'aŭ frânt, serbam un triumf. Dar astă-zĭ?... N'am ajuns atât de la nord cum mĕ așteptam ; și vêntul de la nord-vest a început iar să bată ; mergem spre sud.

Și totușĭ nu mi se pare viitorul atât de întunecat ca une-orĭ până acum !

E cu putință ca la 6 Septembrie viitor să se fi înfrînt toate piedicile și să ne găsim acasă vorbind despre călĕtoria noastră la nordul depărtat și despre dorurile noastre ca despre ceva ce a fost odată și n'o să maĭ fie ?... Noaptea lungă a trecut ; dimineața rĕsare și o nouă zi ne așteaptă... Cine poate afirma că aceasta nu se va întêmpla în anul ce vine ? De ce să nu ne ducă iarna aceasta spre vest, la un punct spre nord de țara Frantz-Iosef?...

Atuncĭ va fi venit vremea mea și voiŭ pleca cu câinĭ și săniĭ spre nord. Deja îmĭ bate inima de bucurie la acest gând. Iarna va trece foarte repede cu toate pregătirile pentru o ast fel de expediție.

In timpul din urmă m'am ocupat mereŭ cu aceste pregătirĭ.

Mĕ gândesc câte trebuie să iaŭ cu mine și cum să fac. Și cu cât maĭ mult mĕ adâncesc în planul acesta, cu atât mĕ conving că încercarea va isbuti dacă «Fram» nu va ajunge prea târziŭ primă vara la nord.

Dacă ar ajunge măcar la 84 saŭ 85° până la sfîrșitul luĭ Februarie saŭ în primelele zile ale luĭ Martie, așĭ pleca imediat profitând de lumina zileĭ, și toate ar merge de sigur perfect.

Numaĭ patru saŭ cincĭ lunĭ încă, și vremea acțiuniĭ va fi sosit. Ce bucurie !

Când mă uit acum peste ghiață, par'că 'mĭ tremură mușchiĭ de dorința d'a pleca odată îndată într'acolo; pe jos... oboseală și lipsurĭ mi-ar face o plăcere. Poate să pară ceva absurd că m'am hotărît să întreprind expediția aceasta, pe când poate că așĭ avea lucrurĭ maĭ importante de făcut aci pe bord, în toată liniștea; dar observațiile zilnice se consemnează regulat și exat și fără mine ca și până acum.

Am sărbătorit ziua de azĭ așa că mi-am aranjat odaia mea de lucru pentru iarnă. Am instalat o sobă de petroleŭ și sper că va da destulă căldură orĭ cât ar fi de frig, socotind bine înțeles și cu pătura de zăpadă ce se va pune pe punte.

Duminică, 9 Septembrie.—81°4' latitudine nordică.

De câte-va zile, spre miezul nopțiĭ soarele a început să ajungă. Astă-zĭ, la 10 ore seara deja nu maĭ era pe cer; iar începe a se întinde roșeața peste albul etern. Iarna se apropie cu pașĭ repezĭ.

Iar o Duminică pacînică, cu odihnă și lectură.

Am făcut o plimbare cu patinele de zăpadă și am trecut peste maĭ multe crăpăturĭ înghețate. Icĭ și colo aŭ început ușoare presiunĭ de ghiață. In cele din urmă am silit să mă opresc înaintea uneĭ crăpăturĭ maĭ largĭ ce se întindea spre nord sud și în unele locurĭ avea o lărgime de la 1200 până la 1500 de metri. In ce privește lungimea, nu i se putea vedea sfîrșitul nicĭ spre sud. Drumul de alt-fel a fost bun.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂȚANIILE

Uneĭ nunțĭ pariziane în jurul lumeĭ

XVII

Ah ! unchiule ! Nu îndrăsnesc a'țĭ mărturisi ce farmec tainic, nespus, nemăsurat, mi a cuprins sufletul, când a rostit înaintea mea cuvintele:

Te iubesc !

Nicĭ o dată o muzică maĭ armonioasă n'a atins urechele mele. De două-zecĭ de anĭ de când m'am jurat, că cel d'întâiŭ, care îmĭ va spune acest cuvânt orĭ cine ar fi el, și orĭ care ar fi situația luĭ, îl voiŭ lua de bărbat.

Doctorul asculta în tăcere această furtună de cuvinte.

Apoĭ ca și cum ar fi luat o hotărîre, zise :

— Bine, nepoată, o să maĭ vorbim noĭ de asta. N'am să te mărit doar fără de primar și popă ! E cel din urmă cuvânt al meŭ, zise el, plecând.

XVIII

Plecarea expedițiuneĭ

Intoarcerea d-reĭ Leroux fu semnalul plecăreĭ colonieĭ. Unchiul Pe truș ținu o cuvêntare, înainte de a se porni :

— Am, zisei el, o mare încredere în d-voastră. De aceea până ce vom ajunge pe pămêntul strămoșilor voștriĭ, am să vĕ împrumut toate armele și munițiunile trebuitoare. In schimb iată ce vĕ cer :

1). Să vĕ îngrĭjițĭ singurĭ de mâncarea voastră.

2). Să veghiațĭ siguranța lagăruluĭ nopțile.

3). Să aduceți fraților albĭ partea de vênat, carĭ ar trebui.

Dacă vĕ țineți bine de aceste condițiunĭ, la sosire voiŭ lăsa, fie-căruia arma pe care v'am împrumutat'o.

Acest mic discurs fu primit cu strigăte de bravo unanime.

Apoĭ caravana se înșirui pe drum.

Zece cavalerĭ condușĭ de Pasărea-Nopțiĭor plecară înainte să luminеze calea.

Furgoanele se așezară în rînd, și târâte sdravăn de voiniciĭ catâriĭ o luară la fugă.

De amândouĕ părțile rĕsboiniciĭ Crowĭ, pe cal, cu arma pe umĕr, gata să respingă orĭ ce atac. In urma cortegiuluĭ veneaŭ rĕzboinciĭ Linzĭ.

Iar ceĭ de la urmă de tot printre care eraŭ ceĭ maĭ bunĭ vînătorĭ, fuseseră însărcinațĭ ca în timpul drumuluĭ, să culeagă de icĭ de colea vînatul, care la va sta în cale.

Cu toată voinicia catârilor însă, furgoanele mergeaŭ foarte încet. In aceste locurĭ pustiĭ pe unde nu există cărărue saŭ drumurĭ bătătorite, vegetația e foarte îmbelșugată, și în unele locurĭ păduroase d'abea pătrundeaŭ, Europeniĭ aveaŭ o busolă, cu toate acestea fără de cunoștința Indienilor, cu greŭ s'ar fi orientat.

In sfîrșit îĭ apucă noaptea, într'o parte foarte nepracticabilă, și unde bălțile pestilențiale, rĕspândeaŭ niște miasme producătoare de frigurĭ.

Dar ce era maĭ rĕŭ, că nu puteaŭ să înainteze, căcĭ o vegetațiune uriașă li se pusese în cale.

Atuncĭ Ochi-de-Linx, care avea comanda supremă a expedițieĭ, ca unul ce cunoștea maĭ bine locurile, scoase un șuerat ascuțit. Indată toțĭ cu mic cu mare alergară, săriră de pe caĭ, și care cu coase, care cu săbiĭ, cu topoare, începură a tăia în dreapta și în stânga. In sfîrșit, în jumĕtate de oră făcură un drum, pe care trecĕnd cu toțiĭ, eșiră într'un luminiș frumos la marginea uneĭ ape.

Apoĭ poposiră.

A doua-zĭ de dimineață, de și era cam frig, pictorul Beaudoin îșĭ instala șevaletul în mijlocul acesteĭ câmpiĭ rîzătoare.

Deja pînza luĭ se acopea cu culorĭ destinate de a face câmpul unuĭ studiŭ a acesteĭ admirabile priveliştĭ, când un zgomot uşor prin iarba îl făcu să se întoarcă.

O fermecătoare vedenie întrerupse lucrul început.

Era frumoasa Elena Bourgeois, prietina şi protejata d-neĭ Champion, care venea să privească pînza.

Vru să se scoale s'o salute, dar ea îl rugă să nu se mişte.

— Ador pictura, adăugă ea; dar dacă îţĭ întrerupĭ lucrul din pricina mea, nu voiŭ îndrăzni să maĭ viŭ, să te vĕd lucrând.

D. Beaudoin temându se de a nu pune pe fugă pe încântătoarea vizitatoare, îşĭ vĕzu de lucru şi în maĭ puţin de o oră, pânza luĭ era acoperită de o schiţă foarte isbutită a frumoaseĭ câmpiĭ, unde poposise.

— Daca îţĭ place aşa de mult pictura, întrebă el pe d-ra Elena, de ce n'o încercĭ?

— M'am gândit la asta, rĕspunse ea. Dar 'mĭ e teamă că n'am talent.

— Dar, d-şoară, dacă îmĭ daĭ voie, aş fi fericit şi mândru să călăuzesc încercările d-tale.

— Dacă e aşa, n'aĭ de cât să mĕ numerĭ, chiar de acum printre elevele d-tale.

— Adică, reluă cu veselie d-nu Beaudoin, d-ta începĭ lista, căcĭ trebue să'ţĭ mărturisesc că până acum n'am arătat arta mea nimăruĭ.

— Eĭ bine, cu atât sunt şi eŭ maĭ mândră, zise ea rîzînd.

In sfîrşit, pictorul îşĭ strînse uneltele, pînza, şevaletul, şi luând acest bagaj într'o mână, cea-laltă o oferi d-reĭ Bourgeois.

— Bucuros îţĭ iaŭ braţul, zise ea, dar cu o condiţie, să mĕ laşĭ să te ajut şi eŭ la ducerea bagajuluĭ.

D-ra Bourgeois nu numaĭ, că era frumoasă şi graţioasă, dar nevinovăţia eĭ fără afectaţie, făcea dintr'însa cea maĭ fermecătoare dintre copile.

Indată ce ajunseră, pictorul căută pe marchiz, căruĭ îĭ povesti toată întîmplaraa.

— Vreĭ să'ţĭ spun sincer gândul meŭ? întrebă marchizul de la Becassière.

— Cum nu! nu te sfiĭ.

— Eĭ bine dragă! eştĭ pe cale, de a scrie, cea dintĕĭ pagină dintr'un roman sentimental.

— Prietene, zise el, nu 'mĭ vine a te crede. Dar în acest caz n'aşĭ fi putut găsi un colaborator maĭ frumos.

Pe de altă parte frumoasa Elenă se dusese să dea vizită d-şoareĭ Maria Fontaine, şi 'ĭ povestise noua sa vocaţiune şi propunerile, pe carĭ i le făsuse tînĕrul pictor.

— Dragă Eleno, te felicit, zise fata geografuluĭ. D. Beaudoin nu numaĭ că e un băiat frumos, dar buna-voinţa luĭ vecĭnică şi veselia sa, face dintr'însul bărbatul cel maĭ drăguţ. Toate astea, vezĭ tu, s'ar putea isprăvi printr'o noua căsătorie.

Nevinovata Elenă nu răspunse, dar obrajiĭ eĭ se acoperiră de roşeaţă şi plecă ochiĭ.

La masă toţĭ ştiaŭ deja de vocaţiunea Eleneĭ şi fie care se grăbi a felicita atât pe profesor cât şi pe elevă. Indată după dejun caravana se porni.

Pe când greoaile furgoane, trase de măgarĭ, înaintaŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin greoiŭ în direcţiunea despre Nord, prin regiunea aceea păduroasă, vînătoriĭ indienĭ nu steteaŭ de geaba.

In acelaş timp pictorul, marchizul şi d. Jollibois plecară tot asemenea după vînat.

Să-ĭ lăsăm pe eĭ să alerge după vînat şi să însoţim caravana.

In cel dintâiŭ furgon stă unchiul Petruş, în faţa nepotuluĭ şi nepoateĭ sale şi vorbesc despre proiectele de negoţ ale marsiliezuluĭ şi despre itinerarul, pe care şi'l propun să'l urmeze în timpul călătorieĭ.

— Prietenĭ, zicea unchiul Petruş, nu mi-ar fi venit în gând să mă duc să vizitez pământurile îngheţate ale Americeĭ de Nord, dacă n'ar fi fost împrejurarea cu răpirea scumpeĭ noastre Clemenţa Acum datorim prea mult luĭ Ochi-de-Linx, şi tovarăşilor sĕĭ, ca să-ĭ părăsim în mijlocul drumuluĭ.

Tu, dragă Ernest veĭ studia natura pământuluĭ, productele sale şi mineralele. Eŭ mă voiŭ folosi de prezenţa mea în nişte ţărĭ pline de vînat, şi mă voiŭ aproviziona cu blănurĭ preţioase, care mă vor despăgubi da cheltuelile călătorieĭ noastre.

— Ş'apoĭ, unde aĭ de gând să te ducĭ, întrebă tînărul.

— Cred ca să ne întoarcem îndărăt la Québec, şi de acolo să plecăm cu trenul la Marele Pacific şi să mergem să studiem la St.-Francisco exploatarea minelor de aur în Statele Unite.

XIX

Scrisoarea misterioasă.—Un hoţ ciudat

Seara toţĭ se întoarseră cu o proviziune considerabilă de vînat.

După cât spunea Ochi de Linx, maĭ aveaŭ o zi de mers până să iasă din regiunea pădurilor.

Dar tocmaĭ a treia zi ajunseră la un luminiş acoperit de erburĭ înnalte, un fel de câmpie nemărginită

Unchiul Petruş după o consfătuire pe care o avu cu şeful Linzilor strânse pe toţĭ Europeniĭ.

— Cred, zise el, că înainte de a intra în aceste pustiurĭ fără de marginĭ, am face bine să poposim aicĭ, ca să ne aprovizionăm, cu tot ce ne va fi de trebuinţă în timpul drumuluĭ

— Cât are să ţie acest drum? întrebă inginerul Champion.

— In cele maĭ bune condiţiunĭ trebue să numărăm două zecĭ de zile, până să să ajungem în ţara părinţilor meĭ, zise Ochĭ de Linx.

— Trebue dar să luăm cu noĭ proviziunĭ de cărbunĭ, de lemn saŭ orĭ care alt combustibil, zise inginerul, căcĭ mi se pare, că aceste erburĭ orĭ cât ar fi de înalte, sunt foarte puţin propriĭ a întreţine un foc bun, ca să ne prăjească în timpul nopţeĭ, şi pentru pregătirea bucatelor.

— De asta să nu vĕ îngrijiţĭ, rĕspunse zîmbind Canadianul, erburile acestea sunt un excelent combustibil, totuşĭ trebue să facem un popas de două zile aicĭ, ca să mergem, câţĭ-va dintre noĭ, să facem recunoaştere, câmpia e plină de gropĭ şi cu toată puterea mareĭ noastre coloniĭ, o nesocotinţă ar fi de neertat.

Tăbărîră pe marginea pădureĭ şi după ce câţĭ-va indienĭ primiră însărcinarea de a veghia lagărul, ceĭ doĭ şefĭ plecară în recunoaştere, iar fie-care membru al expediţiaĭ căuta să 'şĭ întrebuinţeze cum putu maĭ bine timpul liber.

In ziua aceea se începu cea dintâĭ lecţie de pictură.

Domnişoara Elena primise o educaţiune excelentă şi desena deja binişor, profesorul sĕŭ când se întoarse seara la lagăr fu aşa de încântat că nu maĭ ştia cum să 'şĭ povestească prietenuluĭ sĕŭ, marchizul, impresiunile: era amorezat nebun.

Chiar în seara aceea se întâmplă ceva, neexplicat şi neaşteptat, care din nenorocire nu era de cât preludiul altor împrejurărĭ maĭ îngrijitoare.

D-nele Europene, tînăra soţie însoţită de nedespărţitul eĭ bărbat, d-ra Allard, d-ra Fontaine, şi chiar d-ra Leroux, care de când cu dragostea eĭ, se amesteca numaĭ printre ceĭ tinerĭ, urmaseră un grup de femeĭ indiane, care se duceaŭ la pescuit la un curs mic de apă.

Ziua trecu în mijlocul uneĭ bucuriĭ marĭ, pentru un pescuit frumos şi îmbelşugat. Când se întoarseră seara, începuse a se înopta.

Frumoasa guvernantă a d-neĭ Ernest, fusese însărcinată să ţie de urit d-neĭ Raymond, căreia vîrstă nu'ĭ permitea escursiunĭ marĭ, şi amândouĕ fură puse să păzească furgonul cucoanelor, pe care nu 'l părăsiră o clipă.

Cu toate acestea când d-ra Allard se duse în odaia eĭ, găsi sub perină următoarea scrisoare:

«Domnişoară,

«Aĭ face rĕŭ dacă aĭ uita, că aĭ «respins la Paris dragostea unuĭ om «cinstit, care 'ţĭ oferea legalmente, «mâna sa. Omul acela nu'ĭ dintre «aceĭ care se desnădăjduesc la o pe-«dică; a jurat că va învinge împotri-«virea d-tale şi va isbuti, fiĭ sigură.

«Iubeştĭ, mi-aĭ spus, un alt om, şi «aprobarea dată de prieteniĭ d-tale «acesteĭ dragoste, te face să stăruĭ «în calea, pe care aĭ intrat. Mĕ îm-«potrivesc hotărîrilor d-tale.

«Eştĭ prea tînără, prea curată, prea «neştiutoare, d-şoară, ca să-ţĭ daĭ «seama de ceea ce este o dragoste «adevĕrată.

«Nu iubeştĭ pe d. Rivière, precum «nicĭ nicĭ el nu te iubeşte; ceea ce «simţĭ pentru el, ceea ce simte el «pentru d-ta e numaĭ acel simţimînt «paşnic şi liniştit, care se chiamă «prietenia. Să mĕ ferească D-zeŭ, de «a mĕ împotrivi acesteĭ simpatiĭ re-«ciproce, care vĕ onorează pe a-«mândoĭ.

«Eŭ care te iubesc cu amor, cu «amor, mĕ înţelegĭ? nu voiŭ încerca «nicĭ o dată o gelozie josnica, care ar «fi o injurie pentru caracterul d-tale.

«Dar am jurat că veĭ fi nevasta «mea, că aĭ să mĕ iubeştĭ precum «te iubesc eŭ, şi când am hotărît un «lucru, trebue să se împlinească, «chiar dacă ar trebui pentru asta, «să rĕscolesc cerul şi pămĕntul.

«Acum în urmă când şeful Crowi-«lor te-a răpit din mijlocul priete-«nilor d-tale prea ocupaţĭ de altele, «ca să te apere, urma ordinile mele. «M'a trădat, dar fiţĭ sigură, că va «primi preţul înşelăciuneĭ sale.

«Am sosit prea târziŭ, ca să vĕ «scot din ghiarele luĭ; prieteniĭ «d-tale mi-aŭ luat înainte, înainte «de a 'ţĭ da probă de ceea ce pot «face ca să merit, şi îndrăsnesc a'ţĭ «spune pentru a forţa dragostea du-«mitale.

«Veĭ vrea orĭ nu, veĭ gândi rĕŭ «saŭ bine, eŭ umblu în umbra du-«mitale; nicĭ o mişcare de a d-tale, «nicĭ unul din gândurile d-tale nu mĭ «scapă. Veghez asupra d-tale, ca un «avar asupra uneĭ comorĭ, de care «a fost furat mişeleşte.

«In curînd, d-şoară, şi pentru tot-d'a-una adorata mea.

Semnat: **Petre Duther.**

Această scrisoare îndrăzneaţă fu comunicată chiar în seara aceea tuturor membrilor expediţieĭ. Fie care îşĭ dădu părerea, numaĭ Emil de Rivières, care era atins direct, arăta o mânie justă.

Ernest Champion, am spus deja era un vechiŭ prieten al exploratoruluĭ, cu toate acestea nu se putu opri de a zîmbi de siguranţa aceea gasconă, pe care o arătă prin scrisoarea sa.

Unchiul Petruş, pe de altă parte, nutria de mult o mare stimă pentru acest călător glorios, a căruĭ lucrărĭ făcuseră admiraţia Europeĭ în tregĭ.

Să spunem oare şi părererea cucoanelor? Asta e cam delicat. Totuşĭ.

Cele maĭ tinere fete d-ra Bourneau şi Marie Fontaine, nu îndrăsnia să spuie un cuvênt, dar nimic nu le împedicaŭ de a gândi. In orĭ-ce cap femesc e germenul unuĭ roman de aventure; frumoasa Elena, îşĭ zicea în gând, că o ast fel de scrisoare de la pictor, n'ar mâniat'o de loc; cât despre fata geografuluĭ, îşĭ tăinuiaŭ încet de tot, că dacă i s'ar întâmpla aşa ceva, ar fi foarte mulţumită în adâncul inimeĭ.

D-şoara Elisa Leroux, căreia vîrsta îĭ permitea maĭ puţină sficiune, îndrăzni să spuie această frază care rupse gheaţa stârnind un rîs general.

— Domnul acesta e de sigur foarte îndrăzneţ, dar mărturisesc că mi ar plăcea, ca viitorul meŭ, Răsunătoarea Tainică, să 'mĭ scrie o ast-fel de scrisoare.

— Eŭ, doamnelor, strigă Emil des Rivières, care nicĭ nu îndrăzni a'şĭ ascunde supărarea sa, declar aicĭ că d. Petre Duther e un obraznic şi îngâmfat. Dacă e aicĭ aproape de noĭ n'are de cât să se arate, îmĭ rezerv dreptul de a-l pedepsi după cum merită.

D-şoara Clemenţa Allard se apropie de logodnicul sĕŭ:

— Linişteşte-te, dragă prietene, zise ea. Ce-ţĭ pasă de cele ce spune un nebun pe care de abia îl cunosc şi care n'a izbutit nicĭ o dată de cât a 'mĭ face teamă? Nu suut logodnica d-tale, şi asta nu 'ţĭ este de ajuns?

— Mulţumesc! mulţumesc, dragă Clemenţa, din moment ce eştĭ aliata mea, ce-mĭ pasă mie de ce spun ceĭ-l'alţĭ?

Aşa se isprăvi incidentul acesta neexplicabil, care, cu toate acestea în viitor, trebui să aibă urmărĭ destul de însemnate.

Unchiul Petruş, căruĭ nebuna patimă a d-luĭ Duther nu inspira, am spus deja, de cât puţine grijĭ, rămase o parte din noapte cufundat în gândurĭ.

— Ce taină, zise el, cine să fi adus scrisoarea? Dacă suntem ast fel păzițĭ, cine poate răspunde de siguranţa noastră pe viitor?

Va trebui să vorbesc vînătoruluĭ Canadian, gândi el după o clipă.

Incercările nouiĭ eleve a pictoruluĭ Beaudoin fuseseră fericite şi hotărîseră de a nu le maĭ întrerupe.

Cum le era greŭ să tot transporte cutia cu culorĭ, scăunaşele, şevaletul, i le ascunseră în iarbă.

Când eleva şi profesorul sosiră la locul ştiut, căutară în zadar uneltele pentru pictură. Toate dispăruseră.

Asta le dădu de gândit:

— Cine venise oare? Coloana era oare urmărită de duşmanĭ nevăzuţĭ? Oare era nesimţitorul acela de Petre Duther, care a vrut să dea o dovadă materială de prezenţa luĭ în aceste locurĭ?

Ceĭ doĭ pictorĭ, foarte plouaţĭ se duseră să 'şĭ povestească întâmplarea luĭ Guilom Navet, care tocmaĭ pornise la vînat.

Canadianul foarte surprins şi el, se duse împreună cu tineri, să studieze locurile ca să vadă care'ĭ pricina acestuĭ fapt uimitor.

D. Beaudoin îĭ arătă locul unde el şi cu eleva sa se aşezară în ajun, şi tufişul des unde îşĭ ascunsese uneltele.

Vînătorul fără a spune un cuvînt, începu să examinnze cu atenţie pământul, erburile, ramurile, apoĭ ca un ogar, care caută ascunzătoarea cerbuluĭ, a veveriţeĭ saŭ a epuruluĭ începu a descrie cercurĭ din ce în ce maĭ marĭ, ca acelea, care se produc la suprafaţa apeĭ, când se asvârle o piatră într'însa.

— Asteptaţĭ-mă aicĭ, zise el, nimic nu-mĭ arată prezenţa unuĭ om pe aicĭ, trebue să fiŭ sigur.

Lipsi vr'o jumătate de oră aproape, apoĭ se întoarse rîzînd cu hohote.

— Cunosc pe hoţul d-voastră, zise el în sfârşit; şi locul unde a dus lucrurile furate.

Făcu semn celor douĭ tinerĭ care îl urmară:

— Nu cunoaşteţĭ curajul? întrebă el.

— E întâia dată când aud acest cuvânt. E vorba de vre-un şef de trib.

— Nu, e vorba de un animal din familia plantigradelor, care e în acelaş timp flagelul pădurilor noastre şi dezolarea tuturor celora, care se ocupă cu căutarea pieilor.

— De altmintrelea, adăogă vânătorul, aveţĭ să vedeţĭ singurĭ ce e în stare să facă.

(Va urma)

O dramă în ţara gorilelor

Era noaptea târziŭ...

De afară, focul din mijlocul colibeĭ părea un incendiŭ, atât era isbitor contrastul între acest focar luminos şi întunerecul nopţeĭ. Pătratul luminos al uşeĭ se proecta departe pe poteca de nisip mărginită de cocotierĭ, ale căror foĭ trosneaŭ sub ploaie, o ploaie tropicală, brutală, deasă şi plină de sgomot.

In colibă eraŭ cincĭ inşĭ, cincĭ Europenĭ, dintre carĭ şi o femee, toţĭ veselĭ de a se şti la adăpost şi strînşĭ

în jurul foculuĭ care'ĭ usca şi le ferbea alimentele.

Afară, fortuna urla din ce în ce maĭ tare, sguduind copaciĭ şi coliba. Câte odată, o intermitenţă a sgomotuluĭ, lăsa să se audă isbucnirĭ vesele de rîs ale celor cincĭ Europenĭ. Aceştia eraŭ toţĭ francezĭ.

— Mărturiseşte, Julieto, zise un om cu barba căruntă, că acum o lună, când te am îmbarcat în Bordeaux pentru Congo, nicĭ nu visaĭ să te distrezĭ atâta.

— Ah! tată, rĕspunse fata, ştiam eŭ, că cu d ta şi cu logodnicul meŭ o să'mĭ placă Africa.

Un tînĕr, logodnicul, se înclină cu un surîs de satisfacţie şi zise:

— Totuşĭ, ar fi trebuit să rămâĭ la Franceviile. Ţi o repet, nu e de loc prudent din partea ta ca să ne însoţeştĭ la o vânătoare atât de periculoasă. Căcĭ ştiĭ, riştĭ cele maĭ marĭ pericole.

— Ah! Şi care, mĕ rog? zise fata râzând.

— Intreabă pe tovarăşiĭ noştriĭ, Martin şi Sorel carĭ trăesc în pădurile din Batekes de 5 anĭ.

— Da, da, ştiŭ, rĕspunse Julieta, ţie e frică de gorile, de «hoţiĭ de femeĭ.» Eĭ bine, dacă vr'unul din aceştĭ hoţĭ s'o lega de mine, sunteţĭ d tră care o să mĕ apăraţĭ.

Martin, unul din ceĭ doĭ colonĭ bĕtrînĭ, carĭ însoţiseră pe d nu Desclavot, pe fie-sa şi pe logodnicul sĕŭ, împărtăşea acelea şĭ temerĭ ca şi logodnicul.

El spuse că un goril enorm se învârtea prin împrejurimĭ în căutarea uneĭ soţiĭ şi că nu putea să'şĭ găsească din cauza rĕutăţeĭ luĭ.

— Nu rîde, d-şoară. In toată lumea nu e un animal maĭ teribil ca gorilul. In faţa luĭ, elefantul se dă înapoĭ şi tigrul tremură. Forţa sa este aşa de mare în cât zdrobeşte un taur în braţele sale. Agilitatea sa este fantastică, usează de mâinĭ şi de picioare cu o adresă nespusă. Sunt spăimântătoare picioarele, luĭ când le aruncă spre pradă şi o o sfâşie în două. Şi cea ce'l face maĭ de temut, este viaţa sa nomadă, rătăcind veşnic, ast-fel că'l poţĭ întâlni la orĭ-ce pas. Cine ştie? Poate că vre-unul din aceştĭ lugubriĭ hoţĭ de femeĭ este prin apropiere.

Cu toate că uitimele vorbe fură zise râzând, nicĭ fata, nicĭ tatăl sĕŭ nicĭ logodnicul nu maĭ glumiră.

Ploua mereŭ Cina era pe sfîrşite. Focul se stingea.

Bĕtrînul vânător pricepu că a mers prea departe, că prea speriase pe tovarăşiĭ sĕĭ.

Când toţĭ se ridicară îndreptându se spre culcuşurĭ, el adăogă:

— Dar şi eŭ sunt o maimuţă şi colegul, care s'ar atinge de tovarăşa noastră, va trebui să fie prea îndemânatec.

Coliba nu avea de cât o cameră. Treĭ oamenĭ se întinseră într'un colţ. Julieta se culcă, pe o cuvertură, în colţul opus, pe când logodnicul se încăpăţânase a rămânea de santinelă.

Ploaia cădea în torente. Dintr'un colţ într'altul, când sgomotul furtuneĭ permitea, se maĭ schimba câte o vorbă. Apoĭ vocile încetară, focul arunca ultima lumină şi, coliba deveni tăcută şi neagră.

Logodnicul, în picioare la uşe, se căznea să pătrundă întunerecul cu ochiĭ, să audă vr'un strigăt vr'un pas. El se gândea la cele spuse de Martin şi i se părea că vede mişcând în toate tufişurile.

— Incă o oră de santinelă, îşĭ zise el uitându-se la ceas.

Se apropie de colţurĭ ca să se asigure că toţĭ dormeaŭ liniştit sub paza sa.

De odată, s'auzi un sgomot ca o lovitură de tun S'ar fi zis că o stâncă enormă căzu peste colibă O spărtură se produse în colţul unde dormea Julieta, un ţipĕt pătrunzător răsună. Apoĭ nimic..

Totul durase treĭ secunde.

Reveniţĭ din spaima lor, ceĭ patru oamenĭ alergară spre colţul unde era fata. Ea nu maĭ era. Lângă culcuşul eĭ, peretele era deschis.

Imediat nenorociţiĭ vânătorĭ înţeleseră. Dezolarĭ. Eĭ deteră năvală afară. Fără îndoială că Julieta nu putea fi departe. Dar în ce loc? Noaptea era neagră şi sgomotul sinistru.

Desclavot îşĭ păstra sîngele rece. El strigă pe logodnic care umbla în toate părţile, nebun de durere.

— Martin, zise el bătrânuluĭ colon, aĭ promis a mĭ scăpa fata. Condu-ne.

— Se crapă de ziuă, zise acela care se lăudase a fi maĭ şiret ca «colegiĭ» luĭ. Nu ne putem orienta, de cât după urme. Să aşteptăm câte va minute.

Aşteptară o jumĭtate de oră ceea ce le păru o noapte întreagă. Pe urmă, lumina se făcuse destul de mare şi se puseră în urmărire, prin noroiul dintre copacĭ. Mergeeŭ în linie indiană: Martin în cap cu ochiĭ fixaţĭ pe urmele gorilului. Martin nu zicea nicĭ o vorbă, dar era în prada uneĭ turburărĭ atroce; maĭ întâiŭ pentru că se legase să scape fata, în urmă, pentru că răpitorul nu putea fi de cât teribilul Goril, judecînd după urmele enormelor sale labe.

De o dată, Martin ridică braţul şi se opri. Tovarăşiĭ luĭ se strânseră la un loc.

— Iată o stâncă de granit. Animalul a înconjurat-o de două orĭ, fără îndoială este după ea.

Apoĭ, împărţind trupa în două, el porni prin o parte cu logodnicul, pe când cel-l'alt colon conducea pe tatăl.

După stâncă, se întâlniră în momentul când un spăimântător răget eşi de după un colţ: eĭ zăriră pe Julieta leşinată pe pământ şi în picioare lângă ea, un goril colosal îĭ privea cu o furie nespusă.

Hidoasa bestie avea înălţimea unuĭ gigant, un cap ca de taur, dinţi ca de crocodil. Părul îĭ era sbârlit, o chiĭ îĭ aruncaŭ flacărĭ. Sezu jos şi cu cele două braţe, lungĭ cât corpul sĕŭ, se lovi puternic peste pept. Scoase un al doilea răget, care făcu să vibreze aerul şi se aruncă asupra luĭ Martin. Acesta se aşeză în faţa celor-l'alţĭ şi luă gorilul la ochĭ.

Din nenorocire, bătrânul vênător nu putu trage. Gorilul, temându se să nu i se ia prada înapoĭ, o ridică de jos şi o tîrî după el. Martin trăgând, ar fi putut lovi pe Julieta.

Monstrul se aruncă asupra armeĭ, o smulse cu brutalitate, apoĭ, punând fata pe pămênt, sfărîma ţeava cu dinţiĭ, o îndoi cu degetele şi o aruncă în Europenĭ.

Martin luă puşca logodnicu luĭ şi reveni la goril care venea contra luĭ, fără a maĭ ţine pe prizieră.

O detunătură... monstrul căzu mort.

După câte-va minute, fata deschise ochiĭ şi surîse salvatorilor eĭ. Tatăl sĕŭ îĭ arătă pe Martin:

— Iată cuĭ datoreştĭ viaţa.

— Iţĭ cer ertare, d şoară, că tocmaĭ aşa de târziŭ îţĭ spun bună dimineaţa.

Maĭ târziŭ, tineriĭ căsătoriţĭ aflară că că bătrânul colon, era prinţul de M... destul de cunoscut în Paris şi în Viena, şi care se refugiase în Africa în urma uneĭ marĭ nenorocirĭ.

Lector.

NB. *Poşta Redacţieĭ.* — D-luĭ C. A. Şteph. Trimeteţĭ maĭ scurte, şi maĭ interesante, cât să intre într'un numĕr, alt-fel nu putem publica.

Numĕrul 24 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ, 29 Ianuarie corent.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura prin tragere la sorţĭ la douĕ bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

Abonamente cu premii

De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.80 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de un volum şi Calendarul american cu foĭ zilnice pe anul 1898, saŭ un roman de 2 volume, precum şi ziarul «Universul» literar colorat pe timp de un an.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul american (cu foĭ zilnice) şi un roman de 3 volume ilustrat precum şi ziarul Universul» literar, colorat, pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de maĭ sus.— Un roman ilustrat de 5 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat şi un port ceasornic de metal.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorţĭ, la douĕ bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

„Universul" şi procesul ZOLA

Cu ocaziunea procesuluĭ Zola, care va avea loc azĭ 27 Ianuarie, *Universul* politic, dorind să aibă o dare de seamă foarte amănunţită, a angajat încă un corespondent extra ordinar la Paris, care, împreună cu actualul corespondent *Brutus*, să ne trimită, nefăcênd nicĭ o economie, telegrame, cu privire la acest proces.

Decĭ, azĭ Marţĭ, 27 Ianuarie, *Universul* politic cotidian, care se vinde 5 banĭ în toată ţara, are coloane întregĭ de depeşĭ particulare, numeroşiĭ noştri cititorĭ, se vor convinge că administraţia ziaruluĭ nostru, spre a'ĭ mulţumi nu se dă în lăturĭ de la nicĭ un sacrificiŭ.

Astă-zĭ, toţĭ ceĭ carĭ vor dori să se convingă, vor putea vedea originalele acestor telegrame în poarta *Palatuluĭ* nostru.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 24. 5 BANI IN TOATA ȚARA Bucureștĭ, Sâmbătă, 31 Ianuarie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an in toată țara
« 2.50 « 1/2 « « «
Abonațiĭ pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARȚEA și VINEREA



O ZI TERIBILA. — (Vezĭ explicația)

O zi teribilă

In anul 1891, ne povesteşte d. G. Delbrel, aflându-se la Za în Maroc, şi voind să meargă la Fez avu curiozitatea de a vedea Muluia. Plecă cu o escortă de 35 de cavalerĭ, cu Kassem, nepotul caiduluĭ şi doĭ şerifĭ.

In ziua hotărîtă, ajunseră în faţa râuluĭ. Torentul apelor era furios, cursul râuluĭ adânc. Trebuiaŭ să treacă prin el şi să'şĭ urmeze calea spre Fez. Un şerif, Muley-Hamed, îşĭ duse calul în rîŭ pentru a le arăta drumul. Delbrel intră cel din urmă în rîŭ, în urma caiduluĭ şi a şerifuluĭ Hamza. De o dată se aud ţipete Omul din capul convoiuluĭ este tîrît de curent şi dispare împreună cu calul sĕŭ (vezĭ ilustraţia), maĭ mulţĭ alţiĭ sunt de asemenea luaţĭ.

Delbrel, pe calul săŭ, care se lupta desperat cu furia curentuluĭ, căuta să'şĭ păstreze sângele rece.

Incetul cu încetul, însă spaima îl coprinse, şi neştiind ce maĭ face începu să tragă de frâŭ. Calul zăpăcit îşĭ perdu direcţia şi fu luat de rîŭ Amândoĭ se sbăteaŭ desperaţĭ, căcĭ Delbrel se simţea perdut. Călăreţiĭ carĭ ajunseră pe cel-l'alt mal îĭ strigaŭ să'ĭ scoată frâul şi chinga, dar din pricina sgomotuluĭ valurilor, el nu auzi nimic Atuncĭ îĭ făcură semne scoţând frâul cailor lor, până ce Delbrel înţelese, şi făcu asemenea. Calul lăsat liber îşĭ căpătă orientaţia şi cu multă trudă isbuti să ajungă la ţărm.

După aceea făcură o haltă, pentru a'şĭ curăţi caiĭ şi armele, şi plecară maĭ departe.

La prânz se opriră din noŭ, pentru o oră şi profitară de această ocazie pentru a'şĭ usca hainele, întinzându-le la soare.

Se luară toate precauţiunile, pentru că ţinutul acela era foarte periculos din pricina triburilor carĭ răţăceaŭ. Aşezară santinele pe toate părţile convoiuluĭ.

Porniră din noŭ fără incident. Delbrel nu putea să crează ochilor. Cum? nu'ĭ vĕzuseră încă nimenĭ? Lăsară Messun la stânga şi luară direcţiunea Nord-vest, spre Şerfa-el-Fum unde trebuiaŭ să facă o a doua haltă. Acest sat locuit de *marabouts* şerifi, este aşezat la poalele Berarnhusuluĭ, şi ocupă un muntişor cu coastele repezĭ. In momentul când ajunseră să vadă satul Şerfa-el-Fum, de o dată apăru pe o colină un călăreţ care însă peri imediat. Cine putea fi acest călăreţ care avea atâta grabă de a fugi?

«Indată nepotul caiduluĭ, eŭ şi cincĭ călăreţĭ, încărcând carabinele ne aruncarăm pe urmele luĭ, dar nu găsirăm nimic... Eŭ nu maĭ avuĭ nicĭ o îndoială că acesta era o santinelă a inimiculuĭ, şi spuseĭ şi caiduluĭ părerile mele. «Te înşelĭ, îmĭ rĕspunse el, acesta trebue să fie vr'un lucrător, pe care numĕrul nostru cel mare l'a speriat şi trebue să se fi ascuns într'o vâlcea.» Eŭ ridicaĭ capul, căcĭ această explicaţie nu mĕ prea asigură, ba din contră, eram convins că în curând vom fi atacaţĭ. Dar n'avuĭ ce face şi trebuiĭ să urmez pe ceĭ-l'alţĭ. Imĭ cercetaĭ cara bina şi mă asiguraĭ că revolverul îmĭ funcţionează bine.

«După o jumĕtate de oră, ajunserăm la o vale în fundul căreia curge Ued-Mellah, un rîŭ sărat, şi a căruĭ apă, cu foarte multă trudă se poate da animalelor însetate. Oameniĭ noştri scoaseră frânele cailor, ca să poată bea maĭ uşor, şi aproape toţĭ se trântiră pe iarba după mal. Eŭ, împreună cu nepotul caidului şi cu cincĭ saŭ şase tovarăşĭ, rămăserăm călărĭ, temându ne mereŭ. Vorbeam de una de alta, când auzirăm de odată, la câte-va sute de metri înaintea noastră, strigăte: Ah! uili!.. Ah! uili!.. Era strigătul de bătae al arabiior Uled Urima, teribiliĭ berberĭ aĭ munţilor din Rifful meridional. Eŭ, nepotul caiduluĭ şi tovarăşiĭ sĕĭ, de abia avurăm timp să ne punem în ofensivă, când o avalanşe de calăreţĭ făcu irupţiune în vale. In maĭ puţină vreme cât trebue să povestesc, furăm înconjuraţĭ de toate părţile; deja armele şi gloanţele şueraŭ. Ca să dăm timp tovarăşilor noştri isolaţĭ de a se pune în defensivă, răspunserăm la salva lor şi omorârăm un om şi doĭ caĭ; nouă, gloanţele lor ne omorîră treĭ catârĭ şi doĭ din oameniĭ noştri fură puşĭ în imposibilitate de luptă.

In a est timp convoiul se grupă în ordine perfectă cu precisiune admirabilă şi cu o iuţeală de necrezut. Caidul, înconjurat de oameniĭ sĕĭ ajunse în primul rînd şi o parte din oameniĭ noştri se aruncară asupra inamiculuĭ care păru pentru un moment desconcentrat. Convoiul urcă pantele văeĭ; fie-care om era la postul sĕŭ, în picioare lângă catâr, cu puşca Remington în mână, gata de a da foc.

Noĭ eream hotărîţĭ să ne vindem scump peile. Uled-Urima, reveniţĭ din surpriza în care-ĭ adusesem, se aşezară într'un rînd şi se pregăteaŭ a ne şarja. Lupta corp la corp va fi teribilă, căcĭ noĭ eram maĭ puţinĭ la numĕr şi maĭ avem şi doĭ oamenĭ morţĭ şi maĭ mulţĭ răniţĭ. Eŭ începusem a regreta această călătorie căcĭ mă vedeam vîrît între două triburĭ, Uled Urima şi tovarăşiĭ meĭ Angadis, carĭ eraŭ vecĭnic în certurĭ Cu toată influenţa sa şeriful Hamza nu putu face nimic şi prima lovitură avu loc. Să vĕ spun cea ce se petrecu? Nicĭ eŭ nu ştiŭ. Strigăte de dracĭ eşiţĭ din infern, bubuiturĭ, loviturĭ de arme şi toate acestea în mijlocul unuĭ nor de praf şi de fum Vălmăşala dură vre o zece minute şi din noŭ Uled-Urima se depărtă pentru a se reforma. Noĭ nu maĭ eram de cât cincĭ-spre zece; cincĭ eraŭ morţĭ saŭ răniţĭ şi restul trupeĭ apăra convoiul care se retrăgea către Şerfa-el-Fum.

Abia trecură câte va minute şi zărirăm din spre Nord-Vest o trupă nouă care sosea în goana cailor şi care trecu pe lângă convoiul nostru după ce trecu printre Uled-Urima, pe care-ĭ risipi. Aceştia eraŭ călăreţĭ amicĭ din Şerfa el Fum carĭ auzind împuşcăturile, ne veneaŭ în ajutor. Eram scăpaţĭ!... Tribul UledlUrima, după câte-va împuşcăturĭ schimbate cu noiĭ veniţĭ, plecară în galop.

«In această zi tristă, de la 25 Noembrie 1892, caidul Hamed-Bu-Zeggani perdu şase oamenĭ, opt catârĭ şi şase caĭ.

«La şase ore seara sosirăm la Şerfa el-Fum, împreună cu morţiĭ şi răniţiĭ noştri.

«La 28 Noembrie intrarăm în Fez prin poarta Bu-Djelud; d'asupra eraŭ spânzurate maĭ multe capete de rebeli din tribul Beni M'ter; zidurile aveaŭ urme de sânge. Ah! Muley-el-Hasan nu glumea!»

D-nu Delbrel sfîrşeşte istorisirea aceşteĭ teribile zile, făcĕnd maĭ multe reflecţiĭ foarte frumoase, şi nişte observaţiĭ juste, asupra acestor triburĭ.

Pom

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA
LA
POLUL NORD

VI

Viaţa e, fără îndoială, uniformă. Une-orĭ mi se pare ca o noapte lungă şi intunecoasă...

Astă-seară a venit Pettersen, care face săptămâna asta pe bucătarul, ca să ceară, ca de obiceiŭ, lista bucatelor pentru a doua zi. După ce am făcut o, el maĭ rĕmase un moment şi mĭ povesti că noaptea trecută a avut un vis ciudat. Avea să însoţească o nouă expediţie ca bucătar, dar «doctorul Nansen nu voi să mĕ ia».

— Şi de ce nu?

— Păĭ, se făcea că dr. Nansen, voia să meargă cu patru oamenĭ peste gheţurĭ spre pol; eŭ m'am rugat să mĕ ia şi pe mine; eĭ însă ziceaŭ că la expediţiunea asta nu era nevoe de bucătar; mie mi s'a părut lucrul acesta foarte ciudat pentru că de sigur trebuiaŭ să aibă nevoe de mâncare pentru drum... Am visat aşa că a'ţĭ hotărît ca să vĕ întâlniţĭ cu vaporul în altă parte, pe două drumurĭ deosebite. Ciudat lucru, câte maĭ viseazĕ omul!

— Nu e poate tocmaĭ aşa de ciudat visul d-tale, Pettersen; se prea poate ca să întreprindem o ast-fel de expediţie şi să nu ne întoarcem cu toţiĭ pe *Fram* acasă.

— Eĭ, dacă o fi să se întâmple aşa ceva, eŭ mě rog să mě luaţĭ şi pe mine. Nu e vorba, nu sunt tocmaĭ bun alergător cu patinele de zăpadă, dar totuşĭ aş suporta şi eŭ toate greutăţile.

— Foarte frumos; dar la o ast-fel de călătorie e vorba de o mulţime de alte greutăţĭ obositoare; nu e o călătorie de plăcere, să mě crezĭ.

— O! la asta nu se aşteaptă nimenĭ; vorba e să pot merge şi eŭ.

— Dar poate că va fi vorba de ceva maĭ mult de cât de oboseală, Pettersen. E maĭ mult ca probabil că ţi-aĭ pune chiar viaţa în joc.

— Eĭ şi! Odată tot o să murim cu toţiĭ!

— Da, dar de ce să ne scurtăm viaţa cu voia?

— Eĭ, asta n'o ştie nimenĭ. Poate cine va să'şĭ piarză viaţa şi stând acasă, de şi poate nu aşa de uşor ca aci. Dar dacă s'ar gândi cine-va me reŭ la aceasta n'ar maĭ face nicĭ un pas.

— Aşa e. Dar în tot cazul o expediţie ca asta n'ar avea de ce să se facă; un mers înainte spre nord peste gheţurĭ, n'ar fi o jucărie...

— Nu, ştiŭ că n'ar fi, dar cu d-ta nu mi-ar fi frică. Dacă ar fi fost să mergem noĭ de capul nostru, n'am fi isprăvit nimic. Cu totul alt-ceva e, vezĭ d-ta, când e un conducător, despre care ştim că a socotit toate de maĭ înainte.

E de mirare ce încredere oarbă pot să aibă ast-fel de oamenĭ în conducătoriĭ lor. Cred că ar fi în stare, fără să stea un moment la îndoială, să plece într'o expediţie spre Pol chiar şi acum, când noaptea întunecoasă bate la uşă, dacă i-aş îndemna eŭ. E bine aşa, câtă vreme ţine încrederea; dar D-zeŭ să aibă pe conducător în paza luĭ când s'ar întâmpla ca această încredere să dispară...

Sâmbătă, 15 Septembrie. — Astă-seară am vězut pentru întěia oară iar luna, minunata lună plină; s'aŭ vězut de asemenea câte-va stele pe cer, de şi e încă luminos de tot.

Astă-zĭ am pus să se afişeze un aviz cu următorul cuprins:

De oare ce un foc ce ar isbucni pe bord ar avea urmările cele maĭ îngrozitoare, trebue să se observe cea maĭ mare prudenţă ca o ast-fel de eventualitate să se evite. De aceea fac atenţĭ pe toţĭ ca să păzească cu cea maĭ mare rigoare următoarele dispoziţiunĭ:

1. Nimenĭ n'are voie să poarte la sine chibriturĭ.

2. Chibriturile se vor pastra numaĭ în locurile următoare:

In bucătărie, unde bucătarul de-jurnă va fi rěspunzětor pentru ele.

In cabine, unde rěspunzător va fi locuitorul cabineĭ respective.

In cabina de lucru, când se lucrează.

In salon, de unde însă nu se va putea lua sub nicĭ un pretext vr'o cutie saŭ fie şi numaĭ câte va chibriturĭ.

3. Chibriturile nu se vor putea aprinde de cât numaĭ în locurile susnumite.

4. Singura escepţie de la dispoziţiile de maĭ sus se tolerează când va fi vorba a se aprinde cuptorul de fierărie.

5. Toate încăperile vaporuluĭ vor fi inspectate în fie-care seară la 8 ore de către un anume inspector, care va raporta subsemnatuluĭ. După această inspecţie nimenĭ nu va maĭ putea aprinde saŭ lua vr'o lumînare fără anume permisiune, în încăperile vaporuluĭ.

6. Fumatul nu e permis de cât în cabinele de locuit şi pe punte. Sub nicĭ un pretext nu vor fi tolerate pipe saŭ ţigărĭ aprinse, în altă parte.

Fram, 15 Sept. 1894.

Fridtjof Nansen

Unele din aceste dispoziţiunĭ poate că nu vor părea conforme cu principiul egalităţiĭ, de care m'am condus pe cât am putut cu cea maĭ mare grijă; dar cred că e cel maĭ bun mijloc pentru siguranţa noastră a tuturora, care trebuie să primeze totul.

Vinerĭ 21 Septembrie.—Câte-va zile am avut un vînt violent de la nord-vest şi nord cu o iuţeală, une orĭ, de 12—13 metri pe secundă. In vremea asta trebuia să fi mers o bucată bună spre sud.

— Dreapta radicală a luat puterea, zice Amundsen; dar ierĭ vîntul s'a potolit şi acum mergem spre nord; se vede treaba că acum «stânga» are să stea maĭ multă vreme la cârmă pentru ca să îndrepteze cele stricate de «dreapta».

Sěptămâna aceasta am ridicat maĭ multe căsuliĭ pentru câinĭ, înaintea şi d'alungul vaporuluĭ; în fie-care căsulie, care formează un adăpost frumos şi cald pentru iarnă, încap câte patru câinĭ.

Intr'aceea ceĭ opt căţeĭ aĭ noştrĭ cresc pe bord; aŭ o lume întreagă de esplorat: toată puntea dinainte. Acolo se aude mereŭ lătratul şi urletul lor subţire, cum aleargă şi se încurcă printre sâniĭ şi alte obiecte şi instrumente de tot felul. Se joacă şi se hărţuiesc une orĭ, apoĭ se adună iar în jurul mameĭ lor, care stă întinsă cu o maiestate de leoaică, şi se gudură pe lângă dânsa, se întind să doarmă, cască, sug şi'şĭ muşcă reciproc cozile. E un spectacol care 'mĭ aduce aminte de icoana păciĭ de acasă, aci în [illegible] a Poluluĭ,—şi aşĭ putea sta ceasurĭ întregĭ privind aşa.

Viaţa îşĭ urmează cursul eĭ regulat, monoton, liniştit ca ghiaţa însăşĭ; şi totuşĭ e de mirare ce repede sboară vremea. A sosit echinocţiul de toamnă, nopţile încep să se întunece, şi pe la amiazĭ soarele stă numaĭ la 90 d'asupra orizonuluĭ.

Im petrec zilele muncind în cabină şi adese-orĭ am sentimentul că mă găsesc acasă în odaia mea de lucru, împresurat de toate înlesnirile civilizaţieĭ. Dacă n'ar fi despărţirea, s'ar putea simţi cineva aci tot aşa de bine ca şi acolo. Une-orĭ uit unde mă găsesc.

Nu arare-orĭ seara, când sunt cu totul cufundat în lucrul ce mě preocupă, sar în sus tresărind la lătratul câinilor şi mă întreb: oare cine vine? Apoĭ îmĭ aduc aminte că nu sunt acasă, ci că stăm în preziua uneĭ a doua nopţĭ polare...

Temperatura a scăzut azĭ până la —7° C; iarna se apropie cu paşĭ repezĭ.

Deocamdată nu prea înaintăm repede, cu toate acestea suntem bine dispuşĭ. Când cu ultimul echinocţiu, a fost acelaş lucru, dar câte desamăgirĭ am suferit de atuncĭ!

Ce grozav a fost, când, în toamna din urmă, toate socotelile păreaŭ că ne înşală şi mergeam mereŭ spre sud!..

Dar aceasta nu se va maĭ repeta. Poate să se producă reacţiunĭ marĭ, poate că înaintarea se face une-orĭ prea încet, dar în ce priveşte viitorul nu este nicĭ o îndoială: el se arată purpuriŭ la vest, dincolo de noaptea polară.

Duminică 23 Septembrie. — Ierĭ s'a împlinit un an de când ne-am înţepenit cu vaporul pentru întâia oară în colina cea mare de ghiaţă.

Hansen a întocmit o cartă a mersuluĭ nostru în decursul acestuĭ an; e foarte frumos lucrată şi ne satisface şi în altă privinţă. Deşi depărtarea până la care am ajuns nu e mare, direcţiunea e aproape aşa cum m'am aşteptat eŭ. Dar despre aceasta mâine maĭ mult; e deja prea târziŭ ca să maĭ pot scrie despre aceasta.

Nopţile se întunecă din ce în ce; iarna se apasă asupra noastră.

Marţĭ 25 Septembrie. — Am examinat cu deamănuntul socotelile mersuluĭ nostru în cursul anuluĭ trecut.

Socotind din locul unde am fost închişĭ în gheţurĭ la 22 Sept. 1893 şi până la poziţia noastră în ziua de 22 Sept. acest an, găsim că am parcurs o distanţă de 189 mile maritime saŭ 350 de kilometre, ceea ce fac 3° 9', de latitudine. Socotind însă de la acelaş punct de plecare şi până la punctul cel maĭ spre nord la care am ajuns vara (la 16 Iulie), drumul făcut e de 226 mile (419 kilometri) saŭ 3° 46'. Dacă socotim de la punc

tul cel maĭ spre sud la care ne-am aflat la 7 Noembrie anul trecut şi până la cel maĭ spre nord de astă-vară, avem 305 mile (566 kilometri) saŭ 5° 5'.

Mersul nostru mijlocit a fost cam spre nord vest. El e decĭ cu mult maĭ spre nord de cât al vaporuluĭ «Jeanette», şi tocmaĭ aceasta e ceea ce aşteptam şi noĭ. Drumul nostru taie drumul «Jeanetteĭ» într'un unghiŭ de 59°.

Linia prelungită a cursuluĭ din anul asesta a tăiat ţara Spitzberg la nord-est şi ne-ar duce la nord până la 84° 7' şi 750 latitudine de est, cam la nord-nord-est de la ţara Franz Iosef. Depărtarea pe cursul acesta la Spitzberg este de 827 mile (1534 kilometri).

Dacă ne-am continua drumul numaĭ cu o iuţeală de 189 mile (350 kilometri) pe an, am avea nevoie de un timp de 4 anĭ, 4 lunĭ şi jum. ca să străbatem această distanţă. Presupunând că am merge cu o iuţeală de 305 mile (566 kilometri) pe an, am străbate-o în douĭ anĭ şi opt lunĭ.

Că vom înainta cel puţin cu această iuţeală e foarte probabil, căcĭ nu e cu putinţă ca să maĭ fim împinşĭ îndărăt în aşa chip cum s'a întîmplat în Octombrie anul trecut când aveam apa deschisă în sud şi gheţurile în nord înaintea noastră.

Vara trecută pare a fi dovedit cu toată siguranţa că ghiaţa se întoarce cu mare greutate îndărăt, pe când e numĭ de cât gata să înainteze spre nord-vest, îndată ce suflă cel maĭ mic vînt de la est, fără a maĭ vorbi de cel de la sud.

De aceea cred, după cum am admis în tot-d'auna, că mersul ne va fi cu atât maĭ repede cu cât vom fi maĭ spre nord vest şi cred că peste douĭ anĭ «Fram» va fi în Norvegia, expediţia va dura ast-fel treĭ anĭ, după cum am şi socotit de la început.

De oare-ce direcţia în care mergem e cu 59° întregĭ maĭ spre nord de cât aceea a «Jeanetteĭ» şi ţara Franz-Iosef trebuie să împingă gheţurile spre nord, e probabil că mersul nostru cu atât maĭ mult se va îndrepta spre nord cu cât vom trece de ţara Franz-Iesef, şi că ast-fel vom ajuge la o latitudine maĭ înaltă de cât pare a o indica până acum mersul nostru. Sper să ajungem la cel puţin 85°

Toate până acum s'aŭ împlinit; direcţia mersuluĭ nostru e exact paralelă cu drumul pe care, după conclusiile mele, l'a făcut banchiza cu rămăşiţele «Jeanetteĭ». Acest drum a atins 87 şi jum. de latitudine de nord. N'am dreptul a mĕ aştepta la un curs maĭ spre nord de cât cel paralel cu acesta, şi pot să mĕ socotesc fericit dacă voiŭ ajunge măcar aşa departe.

Scopul nostru e, după cum am căutat să explic în atâtea rîndurĭ, nu atâta ca să ajungem la capătul osieĭ pămêntuluĭ, cât să străbatem necunoscuta mare polară şi s'o explorăm. Şi totuşĭ m'aş bucura foarte mult să ajung şi la Pol, şi sper că'mĭ va fi cu putinţă, dacă vom atinge până în Marte 84° saŭ 85°; — şi de ce n'am isbuti oare?

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

La 15 Februarie viitor se va face tragerea pentru cele două bilete, dus şi întors, unul la Viena şi altul la Veneţia, ce se acordă la toţi abonaţiĭ ziaruluĭ *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititoriĭ noştriĭ să se grăbească a se abona.

Afară de concurarea prin tragere la sorţĭ la biletele de maĭ sus, abonaţiĭ primesc gratuit şi alte premiĭ carĭ sunt anunţate pe pagina 8.

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ

XIX

Pictorul şi cu încântătoarea sa elevă urmară pe canadian care mergea înainte, le făcea cu mare greŭ o cărăruşă printr'o pădurice deasă.

Acolo Guilom Novet se opri şi arătă însoţitorilor sĕĭ, un copac mare care se înălţa din mijlocul mărăcinilor. Degetul vênătoruluĭ le arătă atuncĭ un obiect la începutul ramurilor, pe care nu putură a'l recunoaşte din pricina distanţeĭ.

Era cutia cu culorĭ pe care îndrăcitul de animal o dusese până la înălţimea aceea.

— Noroc, zise d. Beaudoin, că maĭ am cutiĭ cu culorĭ, căcĭ nu mă însărcinez să o iaŭ de unde a poftit d. Carcaju să mi-o ducă.

Guilom Novet nu aşteptă sfârşitul fraseĭ, şi deja, cu o agerime, care ar fi făcut cinste şi uneĭ maimuţe, se înălţă de a lungul acestuĭ trunchiŭ enorm şi neted, şi în câte-va clipe aduse cutia pictoruluĭ.

— Nu e numaĭ atât, veniţĭ încoace, adăogă el.

La câte-va sute de metriĭ, vânătorul arăta însoţitorilor săĭ un scăunel îmbâcsit între două trunchiurĭ de copac foarte apropiate, maĭ departe un şevalet ascuns cu îngrijire într'o depresiune a pământuluĭ, şi ascuns sub o adunătură de foĭ uscate.

Ast-fel, graţie acestor înţelepte cercetĕrĭ a canadianuluĭ, pictorul putu să intre în pesesiunea uneltelor sale semănate în toate direcţiunele.

— Aşĭ fi bucuros, zise el, să fac să simtă pe acest păcălicĭ, puterea puşteĭ mele.

— Oh! nu mĕ îndoesc, exclamă vânătorul, rîzênd, dar crede-mĕ el nu-ĭ de loc dispus de a sta să primească aşa ceva. După ce a făcut ce a vrut, a plecat şi cred că fuge şi acum. N'o să te maĭ întâlneştĭ cu el de cât din întâmplare şi departe de tot, dar cu semenĭ de aĭ luĭ ne vom întâlni maĭ des, pe măsură ce vom înainta în regiunea friguroasă.

Animalul acesta nu'ĭ aşa de amorţit ca ursul şi viezurile din specia luĭ. Dimpotrivă, aţĭ putut vedea ce activitate febrilă pune, maĭ cu seamă când e vorba să facă vr'o păcăleală.

Ascunde în zăpadă şi în erburĭ toate lucrurile până şi ferestraele lungĭ, care se întrebuinţează în ţară la noĭ.

Dar dacă maĭ adesea isbuteşte, apoĭ i se înfundă şi luĭ une orĭ.

Aşa, odată intră, unul din aceşt carcaj, în coliba unuĭ compatriot pe când el nu era acasă. Toate lucrurile le cără afară şi le ascunse prin iarbă, găsi şi un sac cu praf de puşcă, pe care îl ascunse în cenuşă, dar întâmplându se douĭ cărbunĭ a prinşĭ arseră sacul şi focul pătrunse la praf. Atuncĭ se produse o explozie; cel dintêĭ care fu atins fu bietul carcaju, a căror creerĭ fură împrăştiaţĭ.

XX

Plecarea. — Un taur monstru.

Unchiul Milion dădu în sfîrşit semnalul plecăreĭ, şi convoiul se înfundă în ierburile înalte ale nemăsurateĭ câmpiĭ.

Rîul pe care îl trecuse, St. Moris, afluent a luĭ St. Laurent, isvoreşte de la nord-vest dintr'o serie de lacurĭ, a căruĭ nume are puţină însemnătate. Urmând malul drept al acestuĭ curs de apă, expediţiunea nu întârzie de a trece graniţele provincieĭ Québec.

După două zile de mers, şefiĭ Indienĭ semnalară o trupă de buhaĭ, care eraŭ pe marginea laculuĭ Abitibi, din care isvoreşte un rîŭ cu acelaş nume, care se duce de se varsă la sudul băieĭ James.

Toată lumea se pregăti de vînătoare şi tineriĭ Europenĭ nu se lăsară maĭ pe jos. Ernest Champion tînĕrul însurat, marchizul de la Becassière, pictorul Joseph Beaudoin şi

fostul şef de despărţire a magazinelor de la Luvru, Baptiste Jollibois, eraŭ in fruntea coloaneĭ, suiţĭ pe nişte caĭ măreţĭ, pe care îĭ împrumutase Indieniĭ.

Domnul Emil de Riviéres, logodnicul d-şoareĭ Clemenţa, se arătase unul din ceĭ maĭ aprigĭ organisatorĭ aĭ expediţiuneĭ, dar sub înrîurirea uneĭ neexplicabile presimţirĭ chiar în momentul plecăreĭ, se scoborîse de pe cal şi declarase că nu maĭ vrea să ia parte la vînătóre.

Poate încerca vre-o presimţire pe care ceĭ maĭ puţinĭ încrezĕtorĭ sunt nevoiţĭ s'o admită. Rămase dar hotărâţĭ să ţie de urît frumoaseĭ luĭ logodnice şi celor-l'alte cucoane.

Marchizul nu maĭ putea de bucurie la gândul vînătoareĭ care se pregătea.

Indieniĭ îĭ dăduseră un cal înalt, care avea renumele de a fi foarte bun pentru vînătoare.

Pictorul Beaudoin, cavaler maĭ modest, alesese un cal robust, pe care avu grija de a'şĭ lua uneltele de pictură, şevalete, palete, pânze, cu care avea de gând să scoată schiţa unuĭ tabloŭ.

Cât despre Baptiste Jollibois, de când numaĭ ducea grija loculuĭ de la magazin, părea a prinde un gust extrem la tot ce se atingea de sport şi de viaţa de aventură. Era o minune să'l vezĭ, ţinându-se sdravăn pe un cal superb, care nu aştepta de cât să se repeadă prin câmpiile, care îl vĕzuse născênd.

Trupa de vînătorĭ se compunea de maĭ mult de o sută de persoane. Fie-care la plecare, era înarmat, prin îngrijirile unchiuluĭ Petruş, cu o puşcă excelentă cu două focurĭ purtând un glonţ de calibru cu preciziunea uneĭ puştĭ cu tir.

După ce vânătoriĭ ajunseră la jumĕtate milă aproape, vênătorul Guilom Novet, care comanda expediţia, ordonă un popas, să chibzuiască cel maĭ bun mod de atac; Ochĭ de Linx şi Cioc de Vultur, care lăsase luĭ Pasere de Noapte şi Ursuluĭ-Păros, paza carelor şi a tabăreĭ se uniră cu prietenul lor Purtătorul-de-Trăsnet, ca să se pronunţe asupra acestĭ grave chestiunĭ, de la care ar fi depins isbânda vînătoareĭ.

Acestea toate regulate, fie-care aşteptă semnalul pentru a tăbărî asupra animalelor paşnice îndată ce vor vedea că se alarmează.

Maĭ făcură câţĭ-va paşĭ înainte; un nour de praf se ridică, vînătoriĭ o luară la fugă, şi în câte va clipe, se găsea ca înghiţiţĭ în mijlocul uneĭ mărĭ de animale pe fugă.

Ernest Champion şi Guilom Novet, carĭ nu se despărţeaŭ de loc, urmă pe şefiĭ ceĭ marĭ a triburilor indiene; reprezintaŭ pe oamaniĭ ceĭ maĭ experienţĭ din trupă prin urmare nu întârziară de a fi ceĭ maĭ fericiţĭ din învălmăşeală.

Iosef Beaudoin, care sta la distanţă, şi care fără a se scoborî de pe cal, începuse o schiţă pitorească, de ceea ce se petrecea sub ochiĭ luĭ.

Intr'adevĕr vînătorul alb şi ceĭ doĭ însoţitorĭ sĕlbaticĭ, mânaţĭ de sfatu uneĭ lungĭ experienţe vroiaŭ să aibă carne şi îşĭ prăcuraŭ. Alegerea dar din trupa zăpăcită a bivolilor, femeiele cele maĭ grase şi a căror păr era maĭ lucitor.

Marchizul Cesar de la Becassière şi prietenul sĕŭ de puţină vreme, Baptiste Jollibois, nu luară întreprinderea asta numa. din punctul de vedere al folosuluĭ.

Fostul şef de prăvălie dădu semnalul dând două tocurĭ în capul unuĭ taur monstru a căruĭ coarne şi spate se ridicaŭ deasupra celor-l'alte animale ale turmeĭ. Cea d'întâiŭ lovitură nu 'l atinse, dar cea de a doua îl îngenuchiă, dar turma care fugea înspăimântată, trase pe tînărul vînător şi pe cal la o mare distanţă.

Jollibois era prea fericit de a face să cadă sub loviturile sale uriaşul din trupă, ca să 'şĭ părăsească victima. După ce isbuti a scăpa din laţurile aceşteĭ curse, îşĭ încărcă cu îngrijire arma, şi se întoarse în faţa prătivniculuĭ sĕŭ.

Aceasta se sculase iar, se legăna cu un fel de mişcărĭ rîtmice pe cele treĭ picioare, care 'ĭ maĭ rĕmăsese. Tot trupul luĭ mare tremura ca o frunză mişcată de vînt. Coama luĭ sbîrlită, ochiĭ luĭ injectaţĭ de sînge aruncaŭ fulgere de aiurărĭ şi turbărĭ.

Făcea sforţărĭ eroice ca să se repeadă asupra omoritoruluĭ, dar puterile îl trădaŭ şi cădea la fie-care pas.

Pictorul Beaudoin, care urmărise la distanţă această luptă, îşĭ mână calul şi veni să vadă pe murind, al căruĭ învingător părea că'ĭ contemplă agonia.

Avea un subiect minunat de desen.

Frumosul marchiz de altă parte nu sta de geaba; doborîse şi el doĭ taurĭ marĭ şi o vacă bătrînă, care ar fi fost maĭ omenos să moară de moarte bună.

Pe când ceĭ douĭ prietenĭ se recomandaŭ ast-fel, ceĭ-l'alţĭ vînătorĭ îşĭ urmă opera lor de distrugere cu agerimea şi inteligenţa care constitue caracterul popoarelor din Americ de Nord. Pe un spaţiŭ de maĭ mult de doĭ kilometri pătraţĭ, zăcea victimele cu sutele. Numaĭ vînătorul Guilom Novet alesese şi lovise în inimă ze e vacĭ grase, pe care le atinsese în cursă pe un teren unde, de zece orĭ îşĭ încărcase arma fără de a 'şĭ opri calul, nicĭ a pune piciorul pe pămênt.

— Prietenĭ, zise vînătorul, avem provisiunĭ de ale mâncăreĭ pentru maĭ mult de o lună, dar cum nu suntem sigurĭ să regăsim aşa de grabă prilejul de a maĭ face o vînătoare aşa de frumoasă vĕ recomand de a vĕ ocupa fără de întârziere de conservarea cărneĭ aceştia.

Indieniĭ înţeleg de grabă; nu aşteptară să li se repete înştiinţarea vînătoruluĭ, toţĭ se împrăştiară pe câmp, armaţĭ de tot felul de cuţite, obişnuite prin Statele Unite.

In maĭ puţin de o oră, animalele moarte fură jupuite de piele şi făcute bucăţĭ. O parte din această pradă fu luată pe caĭ de vînătorĭ, care luară drumul spre lagăr.

O parte însă rĕmăseseră loculuĭ, să stea acolo toată noaptea şi să afume cărnurile.

Pentru acest scop se făcu o mulţime de stoguleţe de fân icĭ colea. Focul făcu îndată un mare numĕr de coloane de fum des prin care aşezară bucăţile de boŭ la o distanţă bună de la flacără, dar ast-fel ca să fie uscate în cel maĭ scurt timp.

Aceste silinţĭ fură încununate de o isbândă repede şi hotărîtoare.

Chiar de a doua zi fu trimis în câmp un furgon, ca să strîngă cărnurile afumate.

Le puseră în rîndurĭ, între fie-care o pătură de sare marină, apoĭ se reîntoarseră la lagăr cu încărcarea acea de proviziunĭ, pe care era sigur că o să se păstreze multă vreme maĭ cu seamă că nu era o ţară cu temperatura ridicată.

Dar să ne întoarcem la lagăr. In timpul vînătoareĭ taurilor, se petrecuse acolo lucrurĭ mişcătoare.

D-ra Clemenţa Allard fusese răpită din noŭ, cu toată prezenţa logodniculuĭ lângă dînsa. Tînĕrul era într'o desperare nedescrisă.

După o oră de la plecarea vînătorilor, ceĭ l'alţĭ indienĭ ştiind că furgoanele sunt destul de bine păzite, plecară la pescuit.

Maĭ multe doamne, ştiind din ajun de vînătoarea plănuită, stătură în pat până la ora dejunuluĭ. Intre acestea eraŭ: tînĕra măritată d-na Ernest, d-ra Elisa Leroux, căreia dragostea proaspătă nu'ĭ luase somnul, şi d-na Raymond care din zi în zi se făcea maĭ cicălitoare şi maĭ ursuză.

Unchiul Ion Petruş, urmând vechiul luĭ obiceiŭ, se sculase de cu ziuă, dar întâlnise pe d. Fontaine şi d-rul Leroux care însoţiţĭ de solemnul Atanasie Barbier, îĭ propuse să facă o escursiune.

Plecaseră dar la întâmplare. Nu maĭ rĕmăsese la lagăr de cât amorezul Rivières, care se duse de bătu la uşa apartamentuluĭ cucoanelor, şi rugase pe frumoasa slujnică Paulina Daubry, să pue în cunoştinţă pe d-ra Alard, că el nu se dusese la vînat.

D ra foarte voioasă, se dusese să spue vestea asta bună prietenelor sale Helena Bourgeois și Marie Fontaine. Câte-și trele se îmbarcară iute și eșiră să roage pe galantul cavaler să meargă cu ele la preumblare.

Tînĕrul nostru și cu însoțitoarele sale porniră spre o linie de verdeață, mărginind trecătoarea unuĭ pârâiaș.

XXI

Răpirea d-reĭ Allard

D. de Rivières nu era un fricos; cu toate acestea saŭ pentru liniștea însoțitoarelor sale, saŭ pentru scopul foarte firesc de a se arăta logodniceĭ sale într'un costum măreț, luase un revolver la brîŭ, unde maĭ spânzurase și un cuțit de vînătoare, și maĭ purta pe după umăr și o pușcă cu două focurĭ.

D-ra Allard cam îl luă în rîs pentru ținuta luĭ războinică.

— Nu rîde de mine, prietenă, reluă tînĕrul. Nu cunoaștem locurile pe unde ne ducem, și e mijlocul cel maĭ sigur de a nu ne teme de nicĭ un pericol și de a ne pune în mĕsură să ne luptăm cu orĭ ce am întâlni.

— Avem oare ceva de temut? întrebă d-șoara Fontaine.

— Nu cred, rĕspunse tînărul, dar în tot cazul îmĭ iaŭ toate măsurile, am putea întâlni vre-o fiară sălbatecă, lup de câmpie, urs brun, negru saŭ cenușiŭ, linx saŭ panteră.

— Știĭ căʼmĭ daĭ fiorĭ cu presimțirile d tale, zise frumoasa Elena. Imĭ vine poftă să mĕ întorc în lagăr.

D. de Rivières rîse din toată inima.

— Fițĭ liniștite, zise el. Dacă m'aș fi temut, într'adevĕr, aș fi luat cu noĭ saŭ pe Pasĕrea Nopților saŭ Ursul Păros, dar chiar de la eĭ, știŭ că suntem prea departe de pădure, să putem întâlni fiare pe aicĭ. Dacă m'aș lăsa in nădejdea acesteĭ prăzĭ, ar trebui să mĕ întorc plouat. Dar sper să fac întâlnirĭ maĭ puțin tragice, care să vĕ arăte că pot și eŭ, ca și ceĭ l'alțĭ să fac vînătoarea bivolilor.

— Afară de asta, urmă d. Emil, aș putea să omor un corileŭ de Lande saŭ un caribuĭ arctic

— Am vĕzut o probă din această specie, zise d șoara Allard.

— Oh! animalul de care vorbesc nu e acelaș! reluă d. des Rivières. Caribuiul din care ațĭ mâncat trăește prin pădurĭ și nu maĭ iese de acolo. Cel pe care aș vrea să'l întâlnesc e maĭ mic de statură. Câțĭva cred că e o varietate a Renilor din Laponia. Tovarășiĭ noștri indienĭ m'aŭ asigurat că vine de dincolo de mărĭ, pe care trece iarna pe ghiață.

Convorbirea plăcută face să fie uitată lungimea drumuluĭ, și tot așa mergênd ajunseră la un loc plin de sălciĭ unde poposiră. D. des Revières se duse de umplu cu apă proaspătă, o cană pe care o luase cu el.

Se așezară pe iarba moale, și ședeaŭ foarte mulțumițĭ vorbind de una și de alta când auziră un zgomot printre ramurĭ.

— Cine'ĭ acolo? întrebă el cu un glas hotărît.

Totul tăcu împrejur, și nu se maĭ auzi de cât șopotitul pîrâiașuluĭ amestecat cu zgomotul vîntuluĭ.

Tînĕrul se sculă iute și se repezi de partea de unde venise zgomotul.

Zadarnic se uită prin tufișurile dese aplecate asupra pîrîiașuluĭ limpede. Incredințat că totul era singuratic și că nu era vorba de cât de o ramură uscată ruptă de vênt și căzută pe pămênt, se dispunea a se întoarce la soațele sale, când un lung strigăt de durere plecat din locul unde le lăsase făcură să grăbească pasul.

Se repezi înainte cu iuțeala uneĭ săgețĭ.

Un spectacol grozav se desfășură înaintea ochilor.

Treĭ oamenĭ îmbrăcațĭ europenește, dar cu fața acoperită cu o mască, se repezise asupra feteĭ, căreia se silea să'ĭ înăbușe strigătele punându-ĭ la gură niște legăturĭ groase.

Unul dintr'înșiĭ apucase în brațele sale voince pe d-ra Allard, și o ducea alergând spre un grup de treĭ caĭ, lăsațĭ la o mică distanță.

Tînĕrul des Rivières ochi pe răpitor, dar arma îĭ căzu din mâinĭ înainte de a face foc.

Emil înțelese noputința de a atinge pe pungaș, fără de a lovi pe logodnica sa, care'ĭ slujea de pavăză.

Luă iar un avênt dezesperat, și ajunse în fața dușmanuluĭ sĕŭ înainte ca acesta, să se suie pe șa.

— Iată, hoț de femeĭ, zise el, descărcând revorverul de aproape în capul omuluĭ mascat.

Hoțul era un fel de uriaș cu forme erculane. Emil îl vĕzu sculându-se de odată printr'o silință supremă pentru a lua fuga; dar glonțul nimerise bine, o pată roșie și rotundă se desină pe fruntea bandit判uluĭ, care, sdrobit de durere, deschise brațele și lăsă să'ĭ scape tînĕra leșinată, a căruĭ trup luneca pe iarbă.

Uriașul făcu treĭ pașĭ îndărăt și căzu mort pe loc.

Emil des Rivières înțelese că tovarășele logodniceĭ sale reclamaŭ, înainte de toate, intervenirea luĭ. Sări iute la locul, unde le vĕzuse luptându-se cu răpitoriĭ lor.

Rămase uimit găsindu-le singure, nemișcate, întinse pe iarbă.

Inṭelese să acest triplu-atentat era o cursă, a căruĭ singur scop era răpirea logodiceĭ sale. Nebun, perdut, se întoarse îndărăt și alergă la locul[1] unde căzuse dușmanul sĕŭ.

Orĭ cât ar fi fost de repede cursa luĭ, ajunse prea târziŭ. Fata și cadavrul se făcuseră nevĕzuțĭ.

Un sgomot de tropăit de caĭ îl făcu să se întoarcă.

Ceĭ douĭ bandițĭ dispăruseră în câmpie, ducênd unul trupul ne-însuflețit al feteĭ, cel lalt cadavrul uriașuluĭ.

Se gândi a urmări răpitoriĭ slujindu-se de al treilea cal lăsat de eĭ. Se apropiă de animal, pe care 'l găsi întins pe iarbă, scăldat în sînge.

Fugițiĭ, nainte de a se depărta avusese grijă să'ĭ taie încheieturile cu o sabie.

Orbit de durere și de desperare, d. des Rivières se lăsă a cădea lângă animalului expirând.

In ierburile roșite de sînge, o hârtiuță pătrată se deoseaea de pe verdeață.

O luă.

Era o carte de vizită. Ișĭ aruncă mașinalicește ochiĭ:

Petre Dether explorator.

— Oh! rival mișel! strigă nefericitul tînĕr, te voiŭ pedepsi pentru infamia ta.

Apoĭ se reîntoarse în locul unde lăsase pe cele-lalte leșinate.

Când sosi, Elena Bourgeois începea să'șĭ vie în simțirĭ, și fu peste puțin în stare să l ajute a da îngrijirĭ celeĭ l'alte.

Asta maĭ stătu câte-va clipe fără a'șĭ veni în fire.

Era nemișcată și palidă ca o moartă, mâinele eĭ, recĭ ca ale unuĭ cadavru, cădeaŭ greoaie orĭ de câte orĭ le lăsaŭ din mâinele lor.

In sfîrșit făcu o mișcare ușoară, inima îĭ începu a bate; întredeschise ochiĭ, și când zări pe prieteniĭ sĕĭ plecațĭ asupra eĭ, se simți trăind de al binelea, și le mulțumi printr'un zîmbet.

Emil nu rostise încă nicĭ un cuvînt, dar când d șoara Elena îl întrebă despre logodnica luĭ, desperarea îĭ isbucni, și începu e plînge.

Mult timp suspinele îĭ înăbușiră glasul, și numaĭ prin cuvinte întretăate le povesti ceea ce se întâmplase d-reĭ Allard.

— Doar să mor, zise logodnicul d-reĭ Clemența, și să nu mă rĕzbun pe nemernicul ăsta?

Intoarcerea la lagăr fu foarte tristă

Fetele mergeaŭ gânditoare și tăcute.

Cât despre Emil des Rivières, sbuciuma în gândul luĭ miĭ de proecte de răsbunare, unele maĭ nerealizabile de cât altele, căcĭ prima condiție de a te măsura cu un dușman, e să știĭ unde să'l găseștĭ. Decĭ, cum era să'l găsească în mijlocul acestor pustiurĭ nemărginite?

(Va urma)

Comorile ascunse

America îşĭ are legendele eĭ. Pe coastele golfuluĭ Mexic şi ale ScoţieĭNoĭ se vorbeşte adesea de isprăvile luĭ Kidd şi ale luĭ Morgan *Exterminatorul.* Se povesteşte cum la sfîrşitul seculuĭ al XVII lea, Morgan, şef de piraţĭ, cu două spre zece corăbiĭ în carĭ eraŭ 700 de oamenĭ, atacă şi devastă Cuba, luă prin asalt Porto-Bello, distruse Nicaragua, luă, jefui şi arse Panama, apoĭ, încărcat de aur şi de răpirĭ, merse să'şĭ termine viaţa la Jamaica şi să se bucure în pace de un repaos bine meritat.

Comorile sale adunate, se preţuesc cu sume fabuloase; se afirmă că la întoarcerea sa din expediţiĭ aventuroase, îngropa în isule nelocuite, pe ţărmurĭ, atuncĭ nelocuite, aurul şi petrele preţioase ce le avea... şi lista căutătorilor acestor comorĭ, nicĭ o dată găsite, este destul de lungă. Din timp în timp, câte o descoperire neaşteptată întăreşte autenticitatea legendelor.

In mare, la patru mile departe de ţărm, este insula *Amelia Island* pe care legendele o arătaŭ ca foarte frecuentată în 1668 de către Morgan. Căutătoriĭ de comorĭ, în zadar scormoniră pămêntul căcĭ nu aflară nimic, şi de mulţĭ anĭ se făcuse linişte în jurul insuleĭ Amelia Island.

In Decembrie, anul trecut, un vapor «Gopher», debarcă un număr de escursioniştĭ în portul Fernandina din insulă. Eĭ se dădeaŭ drept membri aĭ uneĭ societăţĭ savante, căutătorĭ de antichităţĭ şi de morminte vechĭ.

Spusele lor eraŭ de crezut, apucăturile lor de oamenĭ cum se cade; fură primiţĭ bine şi proprietariĭ terenurilor, le acordă fără multă dificultate permisiunea de a căuta pe moşiile lor.

Pentru că eraŭ în număr mic, eĭ recrutară din insulă maĭ mulţĭ lucrătorĭ, între carĭ şi un tînĕr anume George Pinkney, om ştiutor de carte şi cititor al vechilor manuscripte. Timp de treĭ lunĭ se urmară căutările, apoĭ «Gopher» îşĭ luă drumul pe mare, ducând pe savanţĭ şi resultatul cercetărilor lor antropologice, la o destinaţie necunoscută.

După plecarea luĭ «Gopher», George Pinkney intră în serviciul unuĭ neguţător de lemne din Fernandina, anume Ganse, căruia, după timp de 6 săptămânĭ, îĭ descoperi un secret şi'ĭ propuse o asociaţie care le va aduce veniturĭ frumoase. El spuse că, aşa numiţiĭ savanţĭ, scormonind prin morminte vechĭ, căutaŭ şi pe delăturĭ; că aveaŭ hărţĭ cu indicaiunĭ curioase; că într'o zi, el fiind scuns după un tufiş i-a vĕzut că upă multe cercetărĭ minuţioase aŭ scos din pămênt un butoiŭ pe care l'aŭ transportat pe vapor. Seara ascultând la uşa cabineĭ lor, a auzit sunet de aur şi a înţeles, după spusele lor că butoiul conţinea şase miĭ de piaştri, treĭ miĭ de francĭ în dublonĭ spaniolĭ; că acest aur, fusese ascuns de două secole de Morgan; că eĭ posedaŭ hărţile luĭ, că aceştĭ treĭ-zecĭ de miĭ de francĭ nu eraŭ prima lor descoperire şi că maĭ eraŭ şi alte comorĭ ascunse în insulă. Pentru a întări spusele luĭ, el arătă hărţile pe carĭ le furase şi atribuia plecarea lor la temerea de a fi descoperiţĭ şi despuiaţĭ de comorile găsite.

Ganse asculta cu cel maĭ mare interes. El avea o sumă oare-care de banĭ ca să plătească cheltuelile. Trebuia numaĭ să poată descifra bine hărţile, de a delimita câmpul de operaţie şi de a maĭ găsi un om sigur ca să-ĭ ajute la căutărĭ. Găsiră un al treilea; Pinkney descifră indicaţiunile, calculă, măsură, după cum vĕzuse pe savanţĭ şi în fine declară că era sigur de a fi pe punctul comoreĭ.

Işĭ deteră întâlnire pentru noaptea viitoare şi luând cu eĭ târnăcoape şi casmale plecară.

Locul indicat era aproape de coliba unuĭ locuitor anume Wittendriks, care auzind sgomot, veni să vadă ce era. Dar el era singur, ceĭ-l'alţĭ eraŭ treĭ şi bine armaţĭ, şi afară de asta, terenul pe care eĭ săpaŭ nu-ĭ aparţinea.

Ceĭ trei tovarăşĭ săpând mereŭ, deteră de o ladă de fier, ruginită şi prin al căreĭ capac întredeschis se vedea o grămadă de dublonĭ de aur. Cu multă greutate o scoasera din pămênt şi o transportară la Ganse acasă. Dupe ce rĕsplăti bine pe ajutorul lor, socotiră comoara: găsiră 29.000 de dolarĭ în dublonĭ adică 195.000 francĭ, apoĭ o mare cantitate de monede de aur a căror valoare nu le era cunoscută.

Ca să nu se afle de comoara lor, şi pentru ca proprietarul terenuluĭ să nu reclame, Pinkney plecă cu lada, pe un vapor ca să o ducă în nordul Statelor-Unite, unde trebuia să vie şi Ganse; dar nu s'a maĭ auzit de el.

Un alt pirat Kitt, ascunsese — aşa se povesteşte — maĭ multe milioane. Treĭ emigraţĭ: Smith, Magninnis şi Vanghen, începură căutările în locul indicat. La 30 de picioare de adâncime se opriră ne maĭ avênd banĭ şi instrumente.

După maĭ mulţĭ anĭ, cercetările fură reluate, dar tot fără succes.

Acum de curând, se formă o companie de căutătorĭ şi la 90 de picioare (vr'o 30 de metri) de adâncime deteră de o lespede de piatră pe care era săpat: «La 10 picioare maĭ în fund sunt ascunse două milioane de livre sterlinge». Adică 50.000.000 francĭ.

Lucrările de săpătură începură maĭ înverşunate, dar dar de o dată, ţîşni apă care umplu o bună parte din puţ, şi toate încercările de a o scoate, rămaseră fără resultat. Se afirmă că apa măreĭ intră în puţul acela printr'o crăpătură, decĭ orĭ-ce cercare e în zadar, comoara n'a putut fi scoasă.

Lector.

Chestia Geografică No. 4.

Charta mută



Cum se numeşte acest port şi oraşul ce se află lângă el?

Indicaţĭ numele corespunzătoare cu numerile 1, 2, 3 şi 4.

Explicaţia se va da peste 15 zile

Se va acorda, prin tragere la sorţĭ, între acele persoane carĭ vor trimite explicaţia exactă, un volum ilustrat din romanele noastre.

Explicaţia la a treia chestie apărută în No. 18 de la 10 Ianurie 1898 este:

Harta mută: Spitzbreg de west. — Pămêntul de Nord-Est. — Insula de Wiche. — Insula Evge. — Insula de Barents. — Insula Regeluĭ Carol. — Insula Speranţeĭ. — Cele 7 insule. — Cele 1000 de insule.

Aŭ deslegat-o:

Bacăŭ: D-niĭ Iancu Wertenstein, D. H. Goldstein.

Brăila: D nele Elena Manolescu, Vindar Postora, Aurelia Mărgăritarel, Olga Crăciunescu, Ecaterina Manolescu şi d-niĭ B. Hildegarde, Anton N. Ionescu, Gr. de Ştefu, B. Ricardo, C. B. Pugana, S. Zavoianu.

Galaţĭ: D-niĭ Murad D. Rober, Ioan D. Macry, V. Stoiceanu, Const. Fotachi, N. Agenoglu, Aurel Teodorescu, George Georgela.

Giurgiu: D-rele Smaranda N. Demetrescu Thiti V. Dimitriu; d-niĭ Anghel Rădulescu, Al. D. Moţune, Marin Pantelimonescu, Ioan V. Dimitriu, Stelian Cătinescu, Haralambie Rădislovescu, Apostol Căliuessa, Aureliu Iliescu, Rutin Löbel, Grigore H. Mihail, Emitiu I. Droc, Nedelea Teodosie, Traian Demetrescu.

Iaşĭ: D-nu Nicolae Andrievicĭ.

Huşĭ: D-nu I. Grigoriu.

Premiul a fost câştigat prin tragerĭ la sorţĭ de d. Aurel Teodorescu din Galaţĭ.

Numĕrul 25 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ, 3 Februrie corent.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura prin tragere la sorţĭ la două bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

Abonamente cu premii

De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.80 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de un volum şi Calendarul american cu foĭ zilnice pe anul 1898, saŭ un roman de 2 volume, precum şi ziarul «Universul» literar colorat pe timp de un an.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul american (cu foĭ zilnice) şi un roman de 3 volume ilustrat precum şi ziarul Universul» literar, colorat, pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendaru de maĭ sus.— Un roman ilustrat de 5 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat şi un port ceasornic de metal.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorţĭ, la două bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

5 Banĭ în toată ţara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineaţă publică ştirile şi depeşile cele maĭ noĭ şi importante din ţară şi streinătate şi romanele cele maĭ sensaţionale. Acum publică importanta operă «Note asupra vieţeĭ M. S. Regeluĭ Carol». *Universul politic* este unicul ziar care soseşte dimineaţa în provincie, cu darea de seamă complectă a Corpurilor legiuitoare.

Depitator Numaĭ în 4 manute cu acest praf nevătămător se poate ridica fără nicĭ o durere toţĭ aceĭ perĭ care se cred netrebuincioşĭ, pe orĭ ce parte a corpuluĭ. 4.50.

De vênzare la adm. ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11 Bucureştĭ.

Orĭ-ce tuse vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.95 ; patru cutiĭ leĭ 10.95.

De vînzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a maĭ descoperit acum două lunĭ cum că renumitele sale hapurĭ de catramină se falşificaŭ în mare cantitate şi apoĭ eraŭ expediate în strĕinătate, Ziarele italiene publică că falşificatoriĭ aŭ fost condamnaţĭ la un an închisoare şi 50.000 de leĭ despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se ştie, se vînd şi în România, prin urmare persoanele carĭ doresc să fie sigure că cumpĕră adevăratele hapurĭ de catramină, sunt înştiinţate că fie-care cutie trebue să poarte pe din afară pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* şi pe dinăuntru o instrucţie în limba română tot cu pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* de oare ce singurul reprezentant al sus-ziseĭ casse este administraţia noastră.

Aceste hapurĭ se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfiresc şi Economu, precum şi la toate farmaciile din ţară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE



Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţii de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia doĭ lucrătorĭ din ceĭ maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparaţiunĭ este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 25. 5 BANI IN TOATA ȚARA Bucureşti, Mercurĭ 4 Februarie, 1898

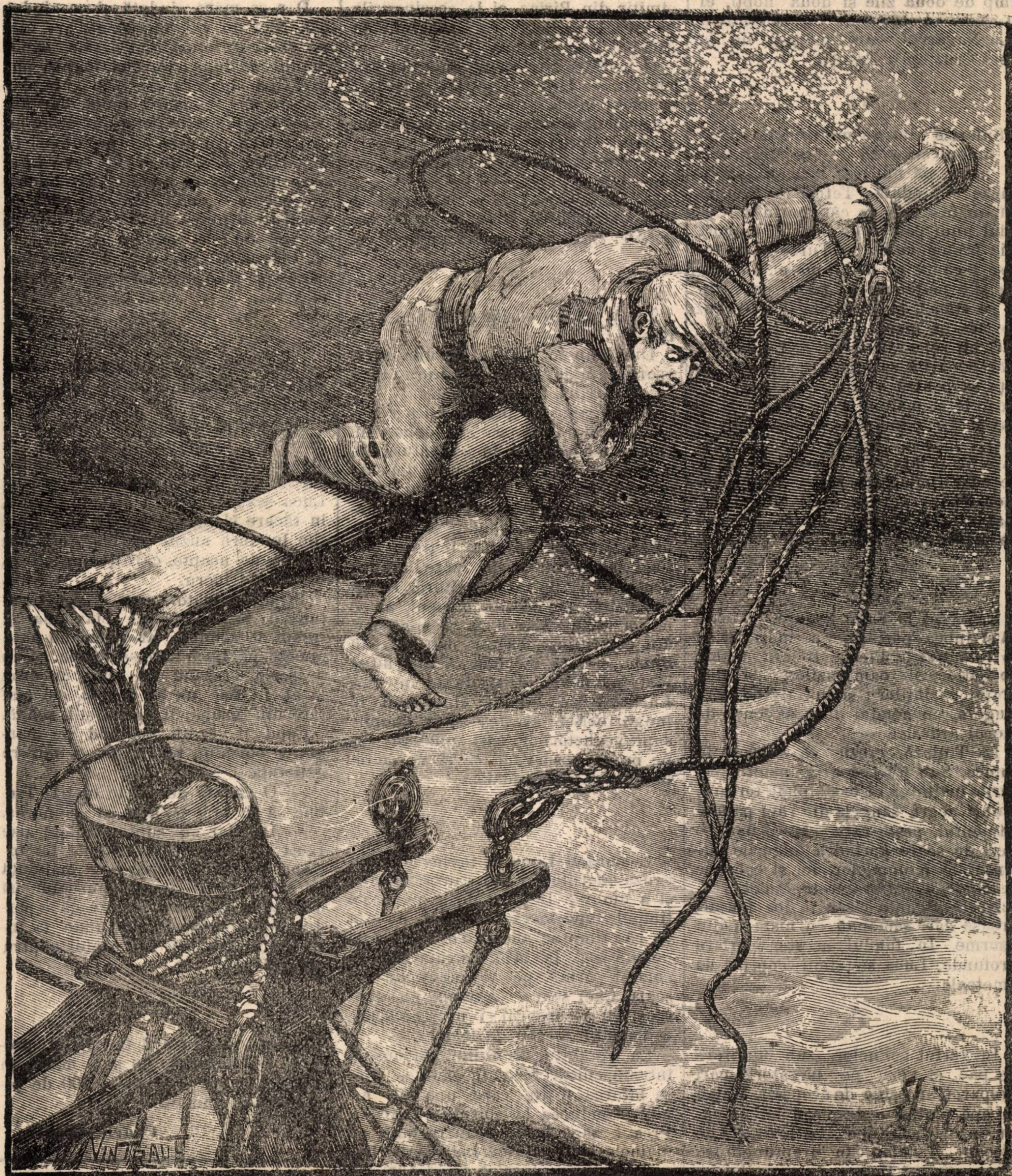
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
« 2.50 « ½ « « «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARȚEA şi VINEREA



INTÂMPLAREA LUĬ LUCA BIHAN. — (Vezĭ explicația)

Intâmplarea luĭ Luca Bihan

Luca Bihan, matelot pe bordul luĭ «Gypaète», un vaporaş mic care face transportul la Cayena pentru administraţia penitenciarelor, fu aruncat în mare, — în timpul uneĭ manevre pe o furtună, — împreună cu catargul cel mare. După ce fusese aruncat încoace şi în colo cu catargul timp de două zile şi două nopţĭ, el fu vĕzut şi salvat de transatlanticul «La Navarre» care mergea de la Vera-Cruz spre Franţa.

*
* *

Suferise atât de mult, bietul Luca în timpul celor 48 de ore petrecute în mare, că nu maĭ vru să navigheze nicĭ odată. Totuşĭ în familia luĭ nu fuseseră de cât marinarĭ. Copilul unuĭ pescar din Piriac, un port mic breton vecin cu Turballe, el fusese legănat pe malul măreĭ. Copilăria şi-o petrecuse pe ţĕrm, pe nisip şi pe stâncĭ, şi la vêrsta de 10 anĭ plecase pe mare.

Ochiĭ sĕĭ eraŭ făcuţĭ pe întinderea măreĭ, nările sale pentru mirosul eĭ, faţa sa pentru vîntul cel aspru, picioarele şi mâinile sale pentru lemnul şi sforile gudronate ale corăbiilor.

Dar marea, pe care el o comparase cu o fată capricioasă, se arătă de odată sub adevĕrata'ĭ figură de monstru pervers şi înşălător, şi nu maĭ vru să trăiască de cât departe de ţărm, pe un sol imobil şi solid.

*
* *

Debarcat la Saint Nazare, cu toate că'şĭ inbea părinţiĭ, nu îndrăzni să se întoarcă la Piriac. Iĭ era teamă de batjocurile camarazilor, de dispreţul părinţilor; şi luă trenul spre Angers, cu gêndul de a se ocupa de lucrul ardesieĭ.

La Trèlazè, crezu că intrase în Infern. Sub un cer gris, printre coşurile înalte ca nişte stâlpĭ de tortură, munţĭ negri, sângele din rănĭ pătând pămĕntul, peste care câte o dată, o rază de soare aprindea fulgerile violente ale pumnalelor. Icĭ şi colo se deschideaŭ cratere vaste, lângă carĭ, scripete gigante lăsaŭ în jos lanţurĭ groase carĭ semănaŭ cu nişte mâinĭ enorme. In fundul acestor cariere profunde, Luca se simţi coprins de ameţeală.

*
* *

In vârful colinelor, sub umbrare de pae, el vĕzu pe lucrătoriĭ carĭ preparaŭ ardesiile de acoperit. Muiaŭ în apă piatra, o despicaŭ cu un cuţit uns cu seŭ, apoĭ, cu loviturĭ de ciocan, o tăiaŭ în dreptunghiurĭ. Luca ceru să fie pus la acest lucru, care, oare cum era uşor, dar toate locurile eraŭ ocupate, şi supraveghetorul nu putu să'l pue de cât la estragerea petrelor din subterană. Il conduseră la unul din puţurĭ, i se dete un toporaş şi o şapcă ceruită, şi'l coborâră în puţ.

*
* *

Luca simţindu se coborând spre adâncimile acelea, se gândi la micul cimitir din Piriac, şi la coşciugurile pe carĭ le scoboară cu frânghiile în groapă.

O lovitură bruscă îl deşteptă din visarea sa. Lămpĭ electrice, mişcare, sgomot: mina.

Clopotul anunţă sosirea unuĭ om şi şeful alergă spre el.

— Viĭ ca lucrător? Il întrebă.

— Da.

— Bun. Veĭ ajuta pe tovarăşĭ să desfacă blocurile şi să le pue în vagonete. Bagă de seamă să nu fiĭ leneş.

*
* *

Luca luă un cârlig şi se apucă de lucru.

Din timp în timp, el se uita la lucrurile din jurul lu. Scobitura aceea era împărţită în treĭ băncĭ.

El se găsea pe prima bancă şi rupea petrele după cea d'a doua, în troducând cârligul în crăpăturĭ. Pe a doua şi pe a treia bancă, doĭ câte doĭ, alţĭ lucrătorĭ săpaŭ. Unul, fără repaos şi cu o regularitate de maşină, lovea cu ciocanul peste un târnăcop pe care un altul îl ţinea vertical saŭ oblic şi pe care'l ridica brusc, după fie-care lovitură. Pe feţile palide ale acestor oamenĭ, nu se mişca nimic. S'ar fi zis că şi-aŭ perdut cunoştiinţa, că nu maĭ auzeaŭ nimic, şi fără îndoială că nicĭ nu se maĭ gândeaŭ. Uitându-se în sus, Luca vĕzu o lumină alunecând în lungul bolţeĭ, acestea eraŭ lămpile supraveghetorilor, carĭ umblaŭ sus pe punţĭ, observând ca să nu se întâmple vr'un accident.

*
* *

In curând Luca fu învins nu din cauza lucruluĭ ci din cauza tristeţeĭ şi a umbreĭ. Deprins de a cunoaşte timpul după mersul soareluĭ, nu ştia de cât timp se află acolo. Echipa de noapte sosi. Işĭ lăsă instrumentul acolo şi urmă pe tovarăşiĭ luĭ pe scărĭ. Căcĭ seara, oameniĭ nu sunt scoşĭ cu ascensorul ci urcă pe scărĭ, o distanţă de 150 de metri.

La isprăvitul urcuşuluĭ, pătrunseră într'un culoar făcut în perete, care se bifurca şi din care una din ramurĭ conducea la puţurile scărilor. Prostit, zăpăcit, cu ochiĭ turburĭ, cu mâinele şi picioarele îngreuiate, Luca întârziase. Inşelat de ecourĭ, el apucă cea l'altă ramură a galerieĭ, făcu câţĭ-va paşĭ şi căzu în negură.

*
* *

De sigur că toată această istorie fusese un vis. Luca nu naufragiase, Luca nu fusese găsit de «La Navarre» nu vĕzuse nicĭ o dată Trélazè şi nu se coborîse în puţurĭ. Luca adormise în hună, în timpul gardeĭ şi fusese aruncat în mare.

Dar ce mare ciudată, şi ce ciudat cer. Nicĭ un val, nicĭ o mişcare, nicĭ un vînt; şi totuşĭ nicĭ o stea, nicĭ o lumină de lună! Căzênd, înghiţi puţină apă, apa era sărată şi grea, dar nu era apă de mare. Inotă, dar fie-care mişcare a braţelor luĭ făcea un sgomot enorm care se prelungea în depărtare. Lovindu-se de ceva tare, el se agăţă de el. Luca se crezu mort, judecat şi condamnat ca păcătos. Căcĭ unde putea fi de cât într'un lac din iad? El imploră pe sf. Luca, sf. Ives şi sf. Fecioară, îşĭ mărturisi păcatele, plânse şi începu să cheme moartea.

*
* *

Luca căzuse într'o escavaţie părăsită şi pe care infiltraţiile de apă o transformară în lac.

Lucrătoriĭ, grăbiţĭ de a se duce acasă, nu observară absenţa sa, cu atât maĭ mult cu cât supraveghetorul de sus nu'l trecuse în controale. Luca şezu 12 ore în apă, în noapte, în tăcere şi în spaimă. In fine, ţipetile luĭ fură auzite de lucrătoriĭ din echipa de noapte, carĭ îşĭ isprăviseră timpul de lucru.

Primul salvator, care alergă în ajutorul luĭ, îşĭ frânse clavicula şi trebui să renunţe, al doilea nu putu ajunge pe Luca care se sbătea ca un desperat, crezând că vine un drac la el. In fine un al treilea, cel maĭ tare din grupă, îl apucă şi'l scăpă.

Când îl vĕzură apărând pe marginea abisuluĭ, teafăr, fu o mirare generală.

— O cădere de 40 de metri! Trebue să fiĭ breton ca să aĭ aşa noroc.

— Da, dar eŭ sunt matelot! zise Luca şi revenit din spaima luĭ întrebă de cale, se urcă ca o maimuţă pe scărĭ, bătu la uşa biuroului, îşĭ dete toporaşul, ceru ertare că a perdut şapca şi fără a rĕspunde la întrebărĭ, alergă de luă trenul pentru Saint-Nazaire.

*
* *

Inecat pentru a fi înecat, el prefera maĭ bine să fie sub mare, în mijlocul măreĭ, de cât la 100 de picioare sub pământ.

Charles Ténib.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

VI

Jouĭ, 27 Septembrie. — Am hotărît ca de mâine încolo, cât timp va ţine lumina zileĭ fie-care din noĭ să facă zilnic câte două ore, exerciţiĭ cu patinele de zăpadă. E necesar. Dacă se va întêmpla ceva care să ne silească a ne întoarce peste ghiaţă, mĕ tem că uniĭ dintr'aĭ noştri, neexersaţĭ cum sunt acum, ne-ar pricinui marĭ greutăţĭ.

Maĭ mulţĭ dintr'înşiĭ pricep de minune meşteşugul acesta; ceĭ-l'alţĭ cincĭ saŭ şase trebuie să maĭ înveţe. Dacă am avea de făcut un marş maĭ îndelungat fără patine de zăpadă, am fi pierduţĭ cu toţiĭ.

De acum înainte avem obiceiul a ne plimba ast-fel cu toţiĭ, regulat, pe ghiaţă. E nu numaĭ un exerciţiŭ folositor, ci şi o mare plăcere; toţĭ fac progrese simţitoare şi niciĭ unul n'a rĕmas care să nu se fi obicĭnuit cu folosinţa patinelor de zăpadă pe acest teren, de şi adesea ele se frîng pe şanţurile dintre colinele de ghiaţă; în ast fel de cazurĭ le cârpim şi le batem cu cuie, pentru ca să se frîngă iar imediat.

Lunĭ, 1 Octombrie.—Astă-zĭ am încărcat o sanie de mână cu o greutate de 120 kilograme; a mers foarte uşor, de şi a trebuit să tragem cu toată puterea, de oare-ce patinele de zăpadă cam alunecaŭ. Cred chiar că în acest caz s'ar potrivi maĭ bine patine indiane.

Când Amundsen a început să tragă maĭ întâiŭ sania, credea că nu e nimic; dar după ce a tras cât-va timp, s'a cufundat într'o meditaţie întunecată şi s'a întors în tăcere la vapor. Când a ajuns pe bord, a mărturisit celor-lalţĭ că a merge la moarte saŭ a merge să tragĭ o ast-fel de greutate ar fi tot una. Aşa merge cu exerciţiile.

Dup'amiazĭ am înhămat treĭ câinĭ la aceiaşĭ sanie mică încărcată cu 120 de kilograme, şi mi-aŭ tras'o ca şi când n'ar fi fost nimic.

Marţĭ 2 Octombrie. — Vreme frumoasă, dar cam rece; noaptea —27° C, cam mult pentru începutul luĭ Octombrie.

Dacă va merge tot aşa, vom avea o iarnă rece. Dar ce ne pasă nouă dacă iarna va fi de 50 saŭ de 70°?

Astă-zĭ am făcut o escursiune frumoasă cu patinele de zăpadă. Oameniĭ noştrĭ merg acum toţĭ foarte bine, în curând însă va veni întunerecul, şi atuncĭ s'a sfîrşit cu alergarea. E păcat; acest exerciţiŭ ne face bine, şi de aceea trebue să ne gândim cu ce să'l înlocuim.

Am sentimentul că acesta va fi cea din urmă iarnă pe care o voiŭ petrece pe bord. Oare cu adevĕrat am să plec la primăvară pe jos spre nord?

Incercarea de a trage o sanie încărcată pe ghiaţă n'a prea fost promiţătoare, şi dacă câiniĭ n'ar putea rezista, saŭ dacă ghiaţa ar deveni maĭ rea decât ne aşteptam.. atuncĭ în curând am rămânea reduşĭ la propriile noastre forţe. Dacă însă vom putea ajunge cu *Fram* aşa de departe ca să nu maĭ fie de făcut de cât o distanţă mică, atuncĭ cred că datoria mea va fi să fac încercarea; nu pot să'mĭ închipuesc nicĭ o greutate care n'ar putea fi învinsă,-când n'am avea altă alegere decât moartea—saŭ mersul înainte şi spre casă!

Joĭ 4 Octombrie.—Ghiaţa e pe alocurea cam greŭ de trecut. Aceasta însă pare a se mărgini numaĭ la unele crepăturĭ,—în total însă se merge destul de bine pe ea. Suprafaţa e cam moale, aşa că une-orĭ câiniĭ se cam cufundă. Aceasta e probabil urmarea vîntuluĭ puternic pe care l'am avut în zilele din urmă, aşa că zăpada nu e destul de condensată.

Viaţa îşĭ urmează cursul eĭ regulat. Tot d'auna e câte ceva de făcut.

Ierĭ a început învăţarea câinilor celor tinerĭ la tras (e vorba de câiniĭ născuţĭ la 13 Decembrie 1893, dintre carĭ acum maĭ sunt în viaţă patru); am început cu treĭ: *Barbara, Iveia* şi *Susine. Gulatrand* e aşa de slab, că nu poate fi pus încă la nicĭ o muncă. La început o luară razna în toate părţile; maĭ târziŭ însă începură a trage ca şi câiniĭ ceĭ-l'alţĭ şi în total ieşiră maĭ bunĭ decât ne aşteptasem. *Kvik* le dădea, fireşte, exemplul.

Soarta căzuse pe Mogstad ca să înceapă cu instruirea câinilor, de oare ce el are să îngrijească sĕptĕmâna aceasta de câinĭ. Această datorie se împlineşte acum pe rînd; fie-care are să îngrijească de câinĭ câte o sĕptĕmână, dimineaţa şi seara.

Mi se pare că domneşte o dispoziţie foarte bună pe bord, acum când suntem în ajun de a intra în a doua noapte polară, care sperăm că va fi maĭ lungă, şi decĭ şi maĭ rece de cât cea dintâĭ. Zi de zi e tot maĭ puţină lumină, şi în curând nu va maĭ fi de loc; buna dispoziţie însă nu dispărea şi ea dimpreună cu lumina. Mi se pare că acum suntem chiar de o umoare maĭ egală de cât înainte. Care să fie cauza, nu ştiŭ; poate e obicinuinţa.

De sigur însă e şi traiul bun şi lipsa de grijă. Mergem încet dar sigur înainte prin ţara necunoscută şi întunecoasă pe care fantazia fricoasă o îmbracă în toate grozăviile posibile; şi totuşĭ ducem o viaţă de belşug, împresuraţĭ de toate uşurinţele civilizaţieĭ. Cred chiar că iarna asta o să ne meargă maĭ bine de cât iarna trecută.

Aparatul meŭ de bucătărie funcţionează de minune, şi chiar bucătarul e acum de părere că e o invenţie eminentă, aproape de perfecţiune. Ne vom cruţa ast-fel petroleul de iluminat.

O parte din căldura produsă de aparat se maĭ urcă în odaia de lucru unde asud şi sunt nevoit să scot une orĭ haina, de şi fereastra e deschisă şi afară e un frig de 30 de grade.

Am socotit că petroleul pe care acum nu'l maĭ întrebuinţăm de cât pentru iluminat, ne-ar ajunge pentru cel puţin zece anĭ, de şi îl ardem cea maĭ mare parte a anuluĭ în continuŭ. N'avem însă de o cam dată nevoie de atâtea lămpĭ de petrol cum socotisem întâĭ, de oare ce avem adesea lumină electrică; afară de aceasta, chiar şi acĭ vine câte odată pe an vara, saŭ ceea ce trebue să numim varĭ.

Chiar şi admiţênd că vre un vas cu petroleŭ ar putea curge fără să băgăm de seamă, totuşĭ n'avem nicĭ un motiv ca să fim economiĭ cu el; toţĭ pot să ia cât le trebuie.

Cărbuniĭ de peatră nu i am atins încă de cât numaĭ pentru soba din salon, unde se pot arde după plăcere. Ceea ce se va fi trecut trebue să fie o bagatelă pe lângă cele o sută de tone cât avem şi de care n'o să avem nevoie până când Fram se va libera din gheţurĭ.

Ceea ce contribue şi maĭ mult să ne facă să ne simţim aşa de bine şi cald, e că am acoperit acum o parte a punţiĭ lăsând numaĭ atât ca să putem arunca la nevoie o privire asupra gheţeĭ.

In iarna trecută n'am acoperit puntea, crezênd c'o să fie prea întunerec şi că n'o să ne putem orienta destul de bine pe punte; s'a vĕzut însă în a doua iarnă că era maĭ bine aşa.

In ce mĕ priveşte pe mine personal, pot spune că îmĭ mergea peste aşteptare de bine.

Vremea e un bun magistru; dorul acela care mĕ muncea atât de mult, nu mĕ maĭ roade ca înainte. Să fi început oare apatia? Peste vre-o 10 anĭ oare n'aş maĭ simţi nimic? Une orĭ totuşĭ mĕ simt sfîşiat de dor... Dar e o şcoală minunată de răbdare, să staĭ să te gândeştĭ aşa dacă ceĭ de acasă maĭ trăiesc toţĭ, saŭ aŭ murit, atâta numaĭ că une orĭ îţĭ vine aproape să nebuneştĭ.

Totuşĭ nu mĕ împac nicĭ o dată cu totul cu viaţa asta; în realitate nu e nicĭ viaţă nicĭ moarte, ci o stare între amêndouĕ. Insemnează că nicĭ o dată şi nicăierĭ nu eştĭ liniştit, ci aşteptĭ mereŭ ce o să vie, o aşteptare cu care se duc poate aniĭ ceĭ maĭ frumoşĭ aĭ bărbăţieĭ.

E ca sentimentul pe care îl are

un tînĕr când îşĭ face prima călĕtorie pe mare. Viaţa pe bord e urîtă, sufere de chinurile nemiluite ale boaleĭ de mare; închis între pereţiĭ înguştĭ aĭ vaporuluĭ se simte maĭ rĕŭ ca într'o închisoare, — dar trebuie! Dincolo e sudul, ţara visurilor tinereţeĭ, ademenitoare cu zîmbetul eĭ plin de soare. Işĭ va găsi el ţara visată? Adesea nu e de cât un pustiŭ întins unde debarcă...

Duminecă 7 Octombrie.—Astă-seară am avut stele şi lumină polară. E o mică variaţie faţă de vremea mereŭ înorată pe care am avut-o în zilele din urmă.

Gândurile vin şi se duc, nu pot să uit, nu pot să dorm. Totul tace, totul doarme. Aud numaĭ pasul cadenţat al omuluĭ de pază pe punte, vîntul şueră deasupra şi ceasornicul de pe perete îşĭ bate tictacul uniform.

De mĕ urc pe punte, mĕ găsesc în noaptea întunecoasă, stele strălucesc deasupra; lumina boreală tremură uşor şi prin întunerec luceşte întinderea uniformă de ghiaţă... Totul e atât de pustiŭ, atât de întins şi nesfîrşit, atât de departe de zgomotul şi gălăgia oamenilor şi a vieţeĭ lor. Aci gândurile îşĭ găsesc liniştea, aci ele pot să'şĭ facă drumul neîmpiedecat spre nesfîrşire...

Ce e o ast fel de viaţă? O întâmplare ciudată, fără miez, omul e o maşină care mănâncă, doarme, se deşteaptă ca să adoarmă iar şi să se dea visurilor, dar nu trăeşte nicĭ odată.

Orĭ poate viaţa aceasta e în realitate alt-ceva? Nu e numaĭ un alt capitol al vecĭnicului martiriŭ, un alt pas greşit al sufletuluĭ omenesc rătăcitor, acest exil de bună-voire în această pustietate desnădăjduită, nu maĭ ca să'ţĭ fie dor de ceea ce aĭ lăsat departe?...

Sunt eŭ oare un laş? Mi e frică oare de moarte? O nu, dar în nopţile acestea pustiĭ sufletul sboară de parte, peste lumea asta de ghiaţă, când se gândeşte ce scurtă e viaţa şi că de bună voie am venit aci, — şi când se gândeşte că maĭ e cineva care sufere chinul necurmat al grijilor, «credincioasă, credincioasă până la moarte».

O, omenire, minunate sunt căile tale! Şi noĭ nu suntem decât nişte fulgĭ purtaţĭ fără voie peste marea vecĭnic în mişcare.

Mercurĭ 10 Octombrie.—Astă zĭ împlinesc aşa dar 33 de anĭ. Despre asta nu se poate spune nimic altceva decât că viaţa merge mereŭ înainte şi nicĭ odată n'o să se întoarcă.

Toţĭ s'aŭ arătat astă-zĭ de o atenţiune mişcătoare faţă de mine, şi am sărbătorit această zi. Maĭ întâiŭ m'aŭ surprins azĭ dimineaţă împodobind salonul cu steagurĭ. Steagul regiuneĭ suedo-norvegiane l'aŭ pus d'asupra loculuĭ luĭ Sverdrup (fără indoială o alusiune la credinţele luĭ politice); am acuzat pe Amundsen că el a făcut aceasta, dar el tăgăduia.

D'asupra uşeĭ mele şi până d'asupra uşeĭ luĭ Hansen era întins pavilionul cu inscripţia *Fram* în litere marĭ. Era foarte sărbătoresc momentul când am intrat în salon şi toţĭ s'aŭ ridicat şi mi-aŭ poftit noroc. Când m'am urcat pe punte am vĕzut şi steagul ridicat pe catarg.

Inainte de amiazĭ am făcut o escursiune spre sud cu patinele de zăpadă.

Era vînt şi un frig aspru; de mult nu mi-a fost aşa frig. Termămotrul a căzut seara până la —31° C de sigur este cea maĭ rece zi aniversară pe care am sărbătorit-o.

Un prânz minunat: 1). budincă de peşte; 2). cărnăţeĭ şi limbă cu cartofĭ, mazăre verde şi bob; 3). compot de fragĭ cu smîntână şi orez; extract de malţ.

Apoĭ doctorul nostru începu, spre surprinderea tuturora să scoată din buzunarul mantaleĭ pe care o poartă în tot d'a-una, nişte păhărele de o formă admirabilă, — sticluţe de farmacie, de măsurătoare etc., — câte una pentru fie-care din noĭ, şi pe urmă o sticlă întreagă de liquior de Lysholm, Lysholm veritabil, care a provocat un adevĕrat entusiasm. Câte două păhărele de om n'a fost rele, şi pe urmă şi câte un sfert de sticlă de extract de malţ.

După masă, cafea cu o surpriză în formă de plăcintă cu mere pe care a copt-o excelentul nostru bucătar şi fost fierar Petersen. Pe urmă a trebuit să împart din ţigările mele, ceea ce iarăşĭ a pricinuit o mare bucurie. Fireşte că am sărbătorit toată dup'amiaza.

La masa de seara, o altă surprindere: o plăcintă mare coaptă de acelaş bucătar şi ea inscripţia T. l. m. d. (Tillykke med dagen—mult noroc la ziua de azĭ) 10. X. 94. Pe urmă am avut ananas, smochine şi dulceţurĭ.

Multe zile, aniversare nu se sărbătoresc aşa de strălucit la latitudinĭ maĭ joase de cât 81°. Seara o trecem cu tot felul de glume, toţĭ sunt foarte bine dispuşĭ, salonul răsună de rîsete, de câte orĭ a fost deja martor al acestor fel de petrecerĭ vesele!

Dar după ce ne-am zis noapte bună, şi am rămas singur iar mă apucă tristeţa; mă urc pe punte, pe cerul limpede strălucesc miĭ de stele. Spre sud luceşte un arc de lumină boreală ce tremură, şi din care, din când în când, răsar raze şi iar se sting.

Sverdrup şi eŭ am vorbit câte ceva despre expediţia proiectată. După amiazi, când eram pe ghiaţă, el îmĭ zise de odată

— Eĭ, în Octombrie viitor poate n'o să maĭ fiĭ pe bordul luĭ Fram.

I-am rĕspuns că probabil aşa va fi, dacă iarna n'o să fie din cale-afară prea rea. Şi totuşĭ par'că nu'mĭ vine să cred că într'adevĕr se va întâmpla aşa.

Vinerĭ, 12 Octombrie.—De ierĭ seară avem o adevĕrată furtună de la est sud est.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţi pariziane în jurul lumeĭ

XXI

Işĭ aduse aminte de ajutorul, pe care i'l dăduse vînătorul Canadian şi şeful Linzilor, şi înţelese că numaĭ eĭ ar putea urmări pe răpitor.

Nu se poate descrie desperarea tuturor când se află despre acele întâmplate.

Unchiul Petruş convocă un consiliŭ de rĕzboiŭ, compus ast fel:

1) Unchiul Petruş, care fu proclamat preşedinte. 2) Ernest Champion al căruĭ concurs era preţios pentru două motive: ca inginer şi prietenul d-reĭ Clemenţa. 3) Emil des Rivières, cel maĭ interesat din toţĭ la expediţiunea plănuită. 4) Marchizul de la Becasière. 5) Pictorul Beaudoin. 6) D. Fontaine, a căruĭ ştiinţă şi experienţă putea să fie preţioasă. 7) Doctorul Leroux, care îşĭ dăduse probe. 8) Baptiste Jollibois, care schimbase aşa de nimerit metrul de negustor de mătăsăriĭ, pe puşcă cu două focurĭ de vînător. 9) Guilom Novet, al căruĭ concurs fusese aşa de folositor.

Cât despre războiniciĭ indienĭ convocaţĭ eraŭ Ochĭ de-Linx, Cioc-de-Vultur, Raton, Pasărea Nopţilor, Ursul Păros, Castor Ager şi în sfârşit Răsunătoarea Tainică care cu rolul de medic şi de vrăjitor da o însemnătate mare adunăreĭ.

Sfatul nu semăna în nimic cu adunările noastea europene şi fu tot atât de liniştit pe cât sunt ale noastre de sgomotoase.

Unchiul Petruş dădu cuvîntul luĭ Emil des Rivières, care povesti cu cea maĭ mare îngrijire toate acelea ce se întâmplase la preumblarea de dimineaţă, atacul al căruĭ obiect fusese tovarăşele sale, răpirea d-reĭ Allard, moartea uriaşuluĭ mascat, şiretenia răpitorilor şi în sfârşit dispariţia logodniceĭ sale.

Şefiĭ sălbaticĭ, stând jos şi trăgând din lulele ascultaŭ cu mare băgare de zeamă.

Şefiĭ Crowĭ puneaŭ să li se traducă vorbele tînĕrulul.

Când isprăvi Emil, totul recăzu în tăcere, și numai după câte-va minute de reculegere Guilom Novet făcu semn că vrea să vorbească.

Se adresă ast-fel luĭ Ochi-de-Linx:

— Ce crede fratele meŭ, marele şef al Linzilor că e de nevoe să facem?

Marele şef puse lângă dânsul luleaua și începu:

— Frate meŭ, Purtătorul-de-Trăsnet e prea modest, nimeni nu poate şti maĭ bine de cât dânsul ce-ĭ de făcut.

Eŭ cred, reluă vînătorul să aflăm maĭ întâiŭ unde s'aŭ îndreptat răpitoriĭ soreĭ noastre albe. Pândașiĭ nu ne lipsesc. Propun ca Ochĭ de-Linx sě apuce pe o parte, Cioc-de-Vultur pe alta și eŭ iar pe alta. Unchiul Milion și cu ceĭ l'alțĭ ne vor aștepta aicĭ.

— Foarte bine, zise unchiul, dar nu vă temețĭ că aceste căutărĭ vor fi prea lungĭ, şi o să ne întârzie prea mult?

— Tata să fie liniștit, rěspunse Ochĭ de-Linx, dacă șefiĭ pleacă astă-seară, mâine la răsăritul soareluĭ, cuibul hoților de femeĭ va fi descoperit, numaĭ atuncĭ ne vom hotărĭ cum să le smulgem prada.

Adunarea se sparse, iar ceĭ treĭ şefĭ indienĭ se regăsiră lângă un foc din țarină.

Vînătorul zise:

— Pe unde crede frate-meŭ, că trebue să începem? întrebă el.

— Frate-meŭ Purtătorul-de-trăsnet vrea să rîdă, respunse Cioc-de-Vultur. Punctul de plecare a răpitorilor trebue să fie și al nostru. Urma a douĭ caĭ e ușor de aflat în câmpie. Dacă ceĭ de pe cal s'aŭ despărțit, o să mergem unul după altul, pe când al treilea va bate lăturile să vadă dacă n'a fost pusă la distanță vre o trupă, care să ascundă fuga celor pe care îĭ urmărim.

— Frate meŭ, marele şef, a vorbit bine, rěspunse vînătorul; călětorul cu obraz alb e un om experimentat și ager. Va căuta prin toate mijioacele a ascunde urma. Știe că suntem în putere și ne cunoaște destul, ca să știe cu cine are de a face. Ține la cucerirea luĭ și va face totul pe lume ca s'o puie într'un loc singur.

— Dar degeaba, că nu rěmâne nedescoperit de noĭ.

Vînătorul se ridică:

— Să mă aștepte frațiĭ acolo, zise el, mě duc să aduc pe logodnicul d-șoareĭ, să ne conducă chiar pe locul crimeĭ. Găsi pe Emil des Rivières gata de plecare, gătit ca de vînătoare, cu douě revolvere la cingětoare, un cuțit mare de vînătoare și în loc de pușca cu douě focurĭ, un fel de pușcă cu cincĭ-spre-zece saŭ șase spre-zece focurĭ.

XXII

Duelul între Duther și Emil des Rivières

Un fapt rěmas neexplicabil determinase această transformare la Emil des Rivières.

Indată ce după sfat intrase în furgonul luĭ, găsise acolo un plic, pe care 'l deschise repede, fără a întreba măcar cine i'l adusese.

Scrisoarea suna ast-fel:

Domnule,

«Suntem dușmanĭ neîmpăcațĭ, fi-«ind-că suntem rivalĭ și nicĭ unul «din noĭ nu vrea să renunțe de la «pretențiunile luĭ.

«Eŭ am jurat că d-șoara Allard «va fi soția mea și nimic nu mă va «face să'mĭ schimb gândul.

«D-ta iarășĭ eștĭ de aceeașĭ părere.

«Crezĭ că d-șoara Allard te iubește, «eŭ zic, nu!

«Are să vie ziua în care ea sin-«gură îțĭ va spune, că nu te iubește, «și pe mine mă ia de soț. Până a-«tuncĭ înțeleg ura omorîtoare, pe «care o aĭ împotriva mea.

«Sunt un om galant, orĭ-ce a-țĭ crede și am să îțĭ dovedesc aceasta «chiar acum.

«Ți-e sete de sîngele meŭ, și cu «toate că eŭ n'am pofte așa de sălbatice, îțĭ mărturisesc că moartea «d-tale mi-ar simplifica starea mea.

«Iată ceea-ce îțĭ propun:

«Vreĭ să primeștĭ o luptă de bună «voe, din care unul din noĭ doĭ să «piară?

«Dacă asta îțĭ surîde, iată condi-«țiunile mele:

«Am să mă duc să te aștept, în-«tr'un loc unde vom fi singurĭ. Aĭ «să îțĭ ieĭ toate armele, care îțĭ vor «plăcea, despre ale mele să nu porțĭ grijă.

«Aĭ face bine să ieĭ și ceva de «ale mâncăreĭ, căcĭ se poate ca lupta «noastră să ție maĭ bine de o zi.

«De alt-fel vom fi foarte liniștițĭ, «căcĭ locul unde te aștept e o insulă «mică, pustie de tot, unde nimenĭ «nu ne va supăra.

«Las la lealitatea d-tale, să nu «vorbeștĭ nimănuĭ de acest bilet. «Dar trebue cu toate acestea să 'țĭ «spun de maĭ nainte, că dacă facĭ «o ast-fel de lașitate, va fi semnalul «uneĭ nenorocirĭ poate a morțeĭ «d-reĭ Allard.

«Am pus'o la loc sigur unde nicĭ «o ființă omenească, n'ar putea-o «s'o descopere, afară numaĭ dacă «nu vom vrea să arăt unde e as-«cunsă.

«Dacă primeștĭ lupta și aĭ noroc «să mă omorĭ, veĭ găsi asupra mea «arătarea loculuĭ unde e ascunsă lo-«godnica d-tale, dar dacă morĭ d-ta, «rămân eŭ singurul eĭ pretedent. «Dar dacă puĭ să mă urmărească, «saŭ îmĭ întinzĭ vr'o cursă, în clipa «când voiŭ fi în puterea dușmani-«lor, aceia care a fost obiectul dis-«cordieĭ dintre noĭ va fi dată mor-«țeĭ.

«Mâine dar, la rěsăritul soareluĭ, «să te găseștĭ singur în pajiștea unde «aĭ spart capul unuia din însoțitoriĭ «d-tale. Acolo te va întâmpina cine «va și îțĭ va arăta salutul d-șoareĭ «Allard.

«Nu încerca de a intra în vorbă «eu calăuza pe care ți-o trimit căcĭ «nu 'țĭ va înțelege vorbirea, precum «nicĭ d-ta pe a luĭ.

«Mulțumește-te de a'l urma.

«Te va duce pe marginea lacului, «cu o barcă ușoară ascunsă în mă-«cieșĭ, te va duce în mica insulă.

«Voiŭ ști clipa precisă a sosireĭ «d-tale, dar mă învoesc pe cinste de «a sta neutru și invizibil timp de «douě ore. Cred că e de nevoe să «vizitezĭ locul lupteĭ, pe care eŭ îl «cunosc.

«După acest timp vor fi în insulă «douě ființe, care se vor sili a se o-«morĭ între dênsele. Orĭ-ce mijloc e «declarat bun și legal pentru atac «ca și pentru apărare.

«Dacă acest duel american nu 'țĭ «place, nu veni; disprețul pe care o «ast-fel de mișelie va insufla celeia «pe care o numeștĭ logodnica d-tale, «va fi pentru mine destulă rězbu-«nare, și mă voiŭ crede autorizat a nu mă maĭ ocupa de d-ta.

«Rog primițĭ salutările mele».

Petre Duther.

De asta vînětorul și Ochĭ-de-Linx găsise așa de bine înarmat pe d-nu des Rivières.

Câte și treĭ înțeleseră că acest arsenal ascundea un mister, dar cu discrețiunea aceia, care e caracteristică oamenilor trăind viață sălbatecă, n'avură nicĭ gând să întrebe pe tîněrul.

Guilom Novet luă cuvîntul:

— Suntem bucuroșĭ de a te găsi sculat de cu zorĭ, zise el, veneam să te scol și să te rugăm să ne ducĭ în locul unde a fost răpită logodnica d-tale.

— Eĭ bine, domnilor, urmați-mă, răspunse d-nu des Rivières luînd înainte.

Drumul fu tăcut; tîněrul, cu tot întunericul, n'avu nicĭ o greutate de a regăsi urmele trecereĭ luĭ pe acolo. Ceĭ l'alțĭ îl urmaŭ în șir.

Când ajunseră la locul lupteĭ, ceĭ doĭ șefĭ se despărțiră, și se duseră să examineze cu atenție, unul punctul unde banditul și uriașul căzuse, celă l'alt locul care fusese martor la lupta fetelor împotriva răpitorilor.

In acelașĭ timp Guilom Novet se duse să studieze locul unde ceĭ treĭ caĭ fusese pușĭ de o parte, unde zăcea și trăgea de moarte nenorocitul animal, căruĭ îĭ tăiase încheieturile picioarelor.

Vînĕtorul, mişcat de această durereasă agonie, se apropie de animalul expirînd, şi 'ĭ înfipse pumnalul în inimă.

Lovitura asta fu dată cu atâta dibăcie, că animalul nu dădu nicĭ un suspin ci rĕmase mort pe loc.

Canadianul examină cu băgare de seamă pĕrul dobitoculuĭ, forma picioarelor, frîul, care îĭ era spînzurat de gât. Se uită pe pămêntul bătut de potcoavele cailor şi se încredinţă că nu venise până atuncĭ de cât treĭ cavalerĭ.

Ochĭ-de-Linx la rîndul sĕŭ, plecat spre pămênt, consulta cele maĭ micĭ amănunte, şi căută să reconstituiască prin miljlocul celor maĭ micĭ semne, scena răpireĭ.

Legăturile, carĭ slujiseră să înăbuşe strigătele fetelor, rĕmăsese pe locul curseĭ; şeful Linzilor băgă de seamă că eraŭ făcute nu dintr'o ştofă strînsă în păturĭ, ci dintr'o piele a căreia provenință n'o cunoştea.

In sfârşit Cioc-de-Vultur după ce cercetase fie-care fir de iarbă, se întorcea dezesperat spre Ochĭ de Linx, negăsind nicĭ un indiciŭ, care să'ĭ vorbească sigur cine sunt răpitoriĭ, când de odată dădu un strigăt. Orĭ-cât era Emil de preocupat de scrisoarea pe care o primise, şi nu băga în seamă, ceea ce făceaŭ şefiĭ indienĭ, tot nu putu să nu audă strigătul luĭ Cioc-de-Vultur.

Veni dar aproape şi iată ce vĕzu: Cioc-de-Vultur găsise un pantof de piele de căprioară.

Şeful indian examină cu băgare de seamă încălţămintea aceea şi conchise că cel care o purtase de şi era îmbrăcat ca un european, era tot indian, căcĭ numaĭ eĭ poartă ast-fel de pantofĭ brodaţĭ cu ghimpĭ de ariciŭ, şi cu ciucurĭ de păr omenesc.

După aceea amândoĭ şefiĭ se aşezară pe iarbă şi începură a vorbi de semnele, pe carĭ le descoperiseră.

— Eŭ, zise Ochĭ de Linx nu pricep cine poate fi aceştĭ răpitorĭ. Atât frîul cât şi legăturile sunt făcute de o piele, pe care nu o cunosc. Fratemeŭ Purtătorul-de Trăsnet e maĭ cu înţelepciune şi ştie maĭ multe, el le poate spune.

— Intr'adevĕr, reluă Canadianul, am cunoscut că răpitoriĭ sunt nişte Indienĭ de la Nord. Eĭ sunt nişte oamenĭ sdravenĭ. Se ţin de negoţul blănurilor şi a pieilor foarte preţioase prin părţile lor.

— Atuncĭ, zise Cioc de-Vultur ne va fi uşor să'ĭ găsim locul unde aŭ ascuns pe sora noastră albă.

— Da, dar ne va fi greŭ să'ĭ urmărim, căcĭ furgoanele noastre sunt greoaie, pe când eĭ aŭ caĭ fugarĭ bunĭ, iar rîurile le trece în bărcĭ de coajă de ulm.

— Dar noĭ nu avem şalupa?

— Foarte bine, dar şalupa e bună numaĭ pentru fluviĭ şi lacurĭ, pe când rîurile micĭ nu le poate trece, ş'apoĭ, fraţiĭ uită, că cu cât înaităm, dăm de partea gheţoasă, şi eĭ aŭ săniĭ şi căiniĭ lor dresaţĭ, care sunt obişnuiţĭ cu zăpezile.

Emil zise atuncĭ:

— Ce'ĭ de făcut dar? cred că nu vă vine în minte, să lăsăm prada în stăpânirea lor.

— Nu, de sigur, rĕspunse Guilom. D-ta d-le des Rivières te veĭ întoarce la lagăr, şi veĭ îngriji ca ceĭ-l-alţĭ să nu'şĭ piardă răbdarea, până ce ne vom întoarce, pe când noĭ ne vom duce să urmărim duşmaniĭ ca să vedem ce forţă aŭ.

Dacă avem de a face, urmă vînătorul, cu un trib numeros, atuncĭ va fi maĭ bine, căcĭ le va fi greŭ să hrănească atâţea oamenĭ, iar dacă aŭ o escortă mică, atuncĭ vor merge iute, şi va trebui să ne resemnăm să ne ducem până în regiunile polare. Ceĭ treĭ şefĭ plecară fie-care într'o direcţiune, pe când Emil rĕmase pe loc.

Se uită la ceasornic, era noapte de mult.

— Pot să aştept aicĭ, să'mĭ vie mesagerul rivaluluĭ meŭ.

Pe când aceste împrejurărĭ se desfăşuraŭ în pajişte, unchiul Ion Petruş ţinut la lagăr de funcţiunile sale de şef de expediţie, se gândise zadarnic să ia câte-va ore de odihnă. Somnul nu se prindea de pleoapele sale şi cele maĭ negre presimţirĭ îĭ furnicaŭ spiritul sĕŭ.

Către două ore de dimineaţă, dezesperând de a adormi sări jos de pe patul luĭ, şi pentru a se distra se duse să facă inspecţie lagăruluĭ. Nopţile începuse să fie foarte recĭ, şi unchiul Milion bagă de seamă cu plăcere că toate străjile eraŭ la locul lor.

Un sgomot de paşĭ înăbuşiţĭ de iarbă, îl făcu să tresară.

— Cine e acolo? strigă el.

Nimenĭ nu rĕspunse.

Se sculă şi se îndreptă spre partea de unde venise sgomotul.

Se găsi în faţa furgonuluĭ ocupat de doamne, dar era prea târziŭ, ca să poată vedea alt-ceva de cât uşa vagonuluĭ, care se închidea. Un fîşiit de rochie, care se auzi în aceiaşĭ clipă cu dispariţia persoaneĭ, care se întorcea, îĭ dădu de gândit că e vorba de o d-nă care întârziase şi care se întorcea de la o preumblare tainică.

— Cine dracu poate să iasă la ora asta? întrebă el.

Ideia asta îl preocupă cu atât maĭ tare cu cât numaĭ d-nele îşĭ aveaŭ domiciliŭ în furgon.

— Va trebui să supraveghez şi să aflu ce se petrece.

Nu avu mult de aşteptat.

Era încă acolo, în picioare, cu totul acoperit şi ascuns de umbra furgonuluĭ, când vĕzu la lumina trecurătoare a unuĭ foc, trecênd discret Răsunătoarea-Tainică.

Fu pentru el o descoperire, care cu toată situaţiunea dureroasă care făcuse expediţieĭ răpirea d-reĭ Allard, îĭ smulse un zîmbet.

— Ce! zise el, bĕtrîna cochetă s'a amorezat chiar de al binelea de spînul acesta ca să renunţe în acelaş timp la ruşinea şi sfiiciunea naturală a sexuluĭ sĕŭ?

Cine dracu ar fi presupus că o ast-fel de patimă se va încuiba în pielea asta deja coaptă? Va trebui să pun capăt acestor preumblări la lună, care sunt compromiţătoare pentru această bĕtrînă nebună.

Pe când d Milion monologa ast fel, timpul îşĭ urma drumul; treĭ ore, apoĭ patru, apoĭ cincĭ sunară la ceasornicul de călĕtorie din vagonul salon.

Una din ferestrele furgonuluĭ era luminată, era aceea de la cabina ocupată de bĕtrînul prieten, fostul fabricant de periĭ.

— Dracul acesta de Barbier, se culcă cu găinile, dar se scoală înainte de cântecul cocoşuluĭ.

Cred că nimic pe lume nu l'ar face să'şĭ schimbe obiceiul. Imĭ bat eŭ joc une-orĭ de dînsul, dar trebue să 'mĭ mărturisesc că face foarte bine. Şi'a făcut o avere frumoasă, nimenĭ nu poate să'l ţie de rĕŭ, că face cum îĭ place.

— Pentru mine în această clipă, sunt foarte mulţumit de obiceiurile luĭ zise d. Milion, scoţând ceasornicul de la brîŭ. Sunt cincĭ ore şi un minut, şi acuş va eşi să'şĭ facă preumblarea de dimineaţă. Mĕ voiŭ folosi de asta să'ĭ vorbesc şi să'mĭ maĭ risipesc gêndurile negre.

In realitate, d. Barbier avea regularitatea unuĭ cronometru. La ora precisă, uşa de la furgonul sĕŭ se deschise şi se vĕzu eşind pântecele luĭ mare.

Unchiul Petruş se îndreptă spre el şi 'ĭ întinse mâna.

— Prietene, sunt bucuros că te văd tot aşa de vioĭ, de harnic ca în tinereţe, zise el.

— Da, da! reluă d-nu Barbier, recolt poamele unuĭ traiŭ regulat. Fie-care e plătit după cum a semănat, şi dacă din când în când nu m'ar supăra reumatismele, nu m'aşĭ ţine maĭ prejos de tineriĭ d-tale.

D. Milion, care avea gândul la alt ceva, se mulţumi de a zîmbi ironic.

Când fură singurĭ şi la adăpost de orĭ-ce urechie indiscretă, unchiul Petruş făcu parte prietenuluĭ sĕŭ de descoperirea, pe care o făcuse, relativ la noctambulismul amorezat al nepoateĭ doctoruluĭ.

D. Barbier nicĭ nu clipi.

— Cum se poate patima asta tîrzie şi extravagantă nu te înveseleşte prietene? întrebă d. Milion.

— Prietene, rĕspunse fabricantul

de pieptenĭ, nu trebue să rîdem de sentimentele noastre. Orĭ-ce aĭ spune d-ra Leroux e destul de seducătoatore ca să se placă încă, destul de tînără ca să iubească.

— Ce naiba 'mĭ tot cânțĭ? strigă unchiul Petruș, supărat aproape. Oare nu cum-va aprobĭ pe baba asta cochetă de alegerea, pe care a făcut-o, și te crezĭ în stare, să te însoțeștĭ cu o fiică a pieleĭ roșiĭ?

— Nu, zăŭ, prietene, reluă d. Barbier, nu așĭ putea să aprob alegerea d-reĭ Leroux. Zic numaĭ: Nimenĭ nu-ĭ stăpân pe inima luĭ.

— Spune îndată că d-ta eștĭ amorezat? întrebă d. Milion.

— Nu trebue să zicĭ: *Fântână nu voiŭ bea din apa ta*, rĕspunse d. Barbier, puritanul, arăta simpatie celeĭ maĭ ciudate și maĭ extravagante dragoste.

Numaĭ viitorul ne va desluși taina asta.

Aceste fenomene se întâlnesc u-ne-orĭ.

Poate d. Barbier păstrase în adîncul inimeĭ sale amintirea uneĭ dragoste, care făcea să fie îngăduitor pentru patimele altora.

Orĭ poate nu iubise nicĭ odată și acum încerca săgeata miculuĭ zeŭ șiret.

Orĭ-ce ar fi fost, cuvintele d luĭ Barbier dădură de gândit unchiuluĭ Petruș.

(Va urma)

Descoperirea primeĭ mine de aur în California

Samuel Hornsby, un bĕtrên pionier, conducea, în prima jumĕtate a acestuĭ secol, epocă a colonizăreĭ Statelor Unite și a Mexiculuĭ, numeroase caravane de emigrațĭ carĭ, fugind de sărăcia ce 'ĭ apăsa în Europa, mergeaŭ să populeze vastele câmpiĭ din Far-West și să formeze primele stațiunĭ pe pămêntul Indian.

Statele-Unite, Canada, Mexicul și California fuseseră, în lung și în lat, de sute de orĭ cutreierate de vechiul conducător de emigrațĭ, și nu o dată scăpase el de a fi scalpat și omorît de către indigeniĭ pieĭ roșiĭ.

In anul 1847, Hornsby se angajă— în schimbul uneĭ plățĭ negreșit — să conducă o caravană de emigrațĭ în văile ce înconjoară Sacramentul.

De această călătorie el trebuia să profite spre a prinde o pereche de aceĭ grozavĭ urșĭ de Calofornia, și pe care el se angajase să 'ĭ furnizeze grădineĭ zoologice din Boston.

Drumul până la locul unde trebuia să se așeze emigrațiĭ se făcu în condițiunĭ destul de favorabile. Triburile roșiĭ contra așteptăreĭ drumeților, nu atacaseră caravana.

După ce desemnă fie-căreĭ familiĭ locul ce trebuia să ocupe, Samuel, împreună cu tovarășiĭ — frațiĭ Haris și Arnold Forster și cu nepotul sĕŭ Bob Hornsby — le ajută să'șĭ construiască un fort de apărare.

In urmă, ceĭ patru tovarășĭ plecară, promițând noilor colonĭ că, la cea d'întâiŭ ocasie, îĭ maĭ vor vizita.

Ca să prindă urșiĭ promișĭ grădineĭ din Boston, fu pentru aceștĭ oamenĭ un lucru de nimic. Intr'o seară pe când treceaŭ pe o înclinare repede a Nevadeĭ, dînșiĭ vĕzură cum într'o stâncă scorburoasă intra o familie de urșĭ.

Grăbiră pasul și ajungând aproape de vizuină, se puseră la pândă.

A doua zi de dimineață, când ceĭ doĭ urșĭ plecaŭ după hrană, frațiĭ Forster, cu o îndemânare de adevĕrațĭ vênătorĭ americanĭ, îĭ înfășurașŭ cu o piele de bivol prevĕzută cu o botniță solidă.

Pușĭ ast-fel în imposibilitate d'a maĭ mușca, urșiĭ fură legațĭ cu lanțurĭ, ghiarele le fură tăiate, și de acĭ încolo fură dușĭ ca douĭ mieĭ.

Când ceĭ patru inșĭ se pregăteaŭ să se scoboare în vale, Bob Hornsby, cu ochiĭ mereŭ scrutătorĭ, zări douĭ vulturĭ regalĭ îndreptându-se spre un zid de stâncĭ abrupte, ducând fie-care câte ceva în ghiare, probabil hrană pentru puiĭ lor.

Aventurieriĭ noștri, nu se mulțumiră să aibă numaĭ urșiĭ, poftiseră acum să prindă și puiĭ de vulturĭ.

La zidul de stâncĭ, aproape vertical, nu era nicĭ un drum. De unde era ceĭ patru oamenĭ, cuibul se vedea destul de bine. El fusese ținta celor douĭ vulturĭ carĭ, după ce duseră puilor hrana ce aduseseră, plecaseră în urmă iar în sbor.

— Să prindem puișoriĭ de vultur— zise tovarășilor sĕĭ.

— Lesne de zis, dar cine are ghiare să se agațe pe zidul de stâncĭ? —replică bătrînul Samuel.

— Mă leg eŭ cu o frînghie; de prins e treaba mea.—replică Bob.

Zis și făcut. Bob se legă țeapăn cu o frînghie și ceĭ treĭ tovarășĭ aĭ sĕĭ începură să'ĭ scoboare peste zid în prăpastie.

Ajuns în dreptul cuibuluĭ, Bob luă puiĭ 'ĭ puse într'un sac; vulturașiĭ începură să piuie și, părințiĭ lor, cunoscându-le țipetele, se iviră în zbor.

Acum viața luĭ Bob, legat d'asupra prăpastieĭ, era în pericol.

Cu o lovitură de cioc, ceĭ douĭ vulturĭ i-ar fi deschis craniul și el ar fi fost pierdut.

— Ia tu pe cel din stînga, eŭ îl ochesc pe cel din dreapta—zise Samuel luĭ Arnold Forster, pe când Garis, înfășurându-șĭ frînghia pe după corp, susținea singur povara luĭ Bob.

Două detunăturĭ, repetate de echoul munților, rĕsunară. Și ceĭ douĭ vulturĭ, rănițĭ de moarte începură să se rostogolească spre prăpastie.

Bob, acum salvat de la o moarte sigură, fu tras sus împreună cu ceĭ douĭ vulturașĭ ce-ĭ luase din cuib, carĭ se adaogară la trofeele lor.

Ce era acum de făcut cu ceĭ douĭ vulturĭ căzuțĭ în vale?

— Mĕ duc eŭ să-ĭ iaŭ — zise Samuel tovarășilor sĕĭ — voĭ așteptați-mĕ acĭ!

Și bătrînul, urmat de nedespărțitul sĕŭ catâr, Friț, începu să străbată cărările intortochiate ce conduc în fundul văeĭ.

Ajuns acĭ, un părîiaș mic se punea între dînsul și ceĭ douĭ vulturĭ.

— Haide, Friț, să trecem rîul și să'ĭ luăm—zise Hornsby, ca și când ar fi vorbit cu un om.

Friț ascultă porunca, și amêndoĭ intraŭ în apă.

Ajunșĭ prin mijlocul rîulețuluĭ, catârul se împedică de ceva și se poticni. In acelașĭ timp, la fund, prin apa transparentă, se vĕzu ceva sclipind.

Bătrânul se plecă și luă obiectul. Era... aur.

Toată albia părîuluĭ era căptușită cu pepite marĭ, dintre carĭ unele cântăreaŭ peste 15 kilograme.

Hornsby luă câte-va bucățĭ, le puse în dîsagiĭ ce eraŭ pe Friț, trecu dincolo, luă vulturiĭ, îĭ puse peste saciĭ cu aur, și apoĭ se întoarse la tovarășiĭ sĕĭ cărora nu le spuse nimic de ce i se întîmplase.

Apoĭ plecând, Samuel, în loc să ia drumul spre Boston, porni spre San-Francisco, treĭ zile de drum de la locul unde se aflaŭ acum.

Aci el se adresă uneĭ companiĭ de exploatare, care, primindu-ĭ condițiunile, extragerea începu.

Nu mult apoĭ, aventurieriĭ întregeĭ lumĭ năvăleaŭ în California cu sapa într'o mână și cu carabina și pistolul în cea-l'altă.

Const. A. Ștephănescu.

La 15 Februarie luna c. se va face tragerea pentru cele două bilete, dus și întors, unul la Viena și altul la Veneția, ce se acordă la toțĭ abonațiĭ ziaruluĭ *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititoriĭ noștriĭ să se grăbească a se abona.

Afară de concurarea prin tragere la sorțĭ la biletele de maĭ sus, abonațiĭ primesc gratuit și alte premiĭ carĭ sunt anunțate pe pagina 8.

Numĕrul 26 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ, 6 Februrie corent.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura prin tragere la sorţĭ la 2 bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

Abonamente cu premii

De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.50 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de un volum şi Calendarul american cu foĭ zilnice pe anul 1898, saŭ un roman de 2 volume precum şi ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de un an.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Calendarul de maĭ sus.—Un roman ilustrat de 5 volume.—«Universul» literar colorat pe timp de un an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat şi un port ceasornic de metal.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Calendarul American (cu foĭ zilnice) şi un roman de 3 volume ilustrat precum şi ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 6 lunĭ.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorţĭ, la 2 bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

5 Banĭ în toată ţara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineaţă publică ştirile şi depeşile cele maĭ nouĭ şi importante din ţară şi străinătate şi romanele cele maĭ sensaţionale. Acum publică importanta operă «Note asupra vieţeĭ M. S. Regeluĭ Carol». *Universul politic* este unicul ziar care soseşte dimineaţa în provincie, cu darea de seamă completă a Corpurilor legiuitoare.

Orĭ-ce tuse vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

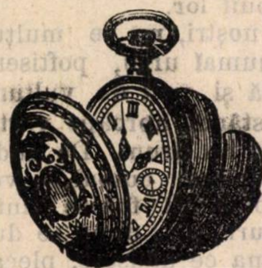
De vînzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a maĭ descoperit acum două lunĭ cum că renumitele sale hapurĭ de catramină se falşificaŭ în mare cantitate şi apoĭ eraŭ expediate în străinătate. Ziarele italiene publică că falşificatoriĭ aŭ fost condamnaţĭ la un an închisoare şi 50.000 de leĭ despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se ştie, se vînd şi în România, prin urmare persoanele carĭ doresc să fie sigure că cumpără adevăratele hapurĭ de catramină, sunt înştiinţate că fie-care cutie trebue să poarte pe din afară pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* şi pe dinăuntru o instrucţie în limba română tot cu pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* de oare ce singurul reprezentant al sus-ziseĭ casse este administraţia noastră.

Aceste hapurĭ se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfiresc şi Economu, precum şi la toate farmaciile din ţară.



CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50. Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţii de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia douĭ lucrătorĭ din ceĭ maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparaţiunĭ este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 26. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureşti, Sâmbătă, 7 Februarie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA



LOGODNICA MARINARULUI.— (Vezĭ explicaţia)

Logodnica marinarului

A fost teribilă lupta aceea, zise bĕtrânul marinar aprinzêndu'şĭ pipa. Era în 1813. Un armator, luase un brick «Vulcan», pe care mă făcu secund. «Vulcan» era destul de slab, nu era tocmaĭ bine armat şi echipagiul se compunea din oamenĭ prea bĕtrânĭ şi prea tinerĭ.

Scopul nostru era să putem pune mâna pe vre-o corabie englezească or-care ar fi, să o sdrobim, să o înecăm, să ne rĕzbunăm în fine.

Graţie unuĭ vânt favorabil, coasta de vest a Bretanieĭ dispăru curând. Pe aci era calea pe unde de regulă treceaŭ bastimentele engleze. In zadar cercetam otizontul, nicĭ o pânză nu apărea, şi fie care zi ne arăta numaĭ imensa singurătate a Oceanuluĭ, d'asupra căruia, pe un cer de o seninătate monotonă, strălucea un soare arzător.

— «In fine!» La orizont apăru o pânză. Căpitanul o fixă mult cu ocheanul sĕŭ, apoĭ zise: E o fregată engleză. Să ne luptăm cu ea, ar fi o nebunie

Cu părere de rĕŭ, ne hotărârăm a ne întoarce înapoĭ. Dar fregata mergea maĭ iute ca noĭ şi sigur că ne va prinde. De cât prizonierĭ maĭ bine moarte.

Seara îşĭ lăsa umbrele sale peste mare. Când întunericul acoperi totul, fregata era lângă noĭ. O lovitură de tun, era semnalul de întrebare, dacă primim lupta. Un copil se urcă pe catargul cel mare şi întinse bandiera, semn că primim şi că era vorba de un duel până la moarte. De-abea se scoborî marinarul şi o ghiulea trecu printr'o pânză de-a noastră.

Tunurile noastre era inferioare alor lor, carĭ îşĭ îndreptaŭ din ce în ce maĭ bine tirul lor spre noĭ.

O manevrare abilă din partea noastră ne puse în ast-fel de poziţie cu vêntul, în cât furăm duşĭ, cu toate pânzele spre inimic.

— Abordagiul, tună căpitanul.

Cârlige fură aruncate şi ne căznirăm să putem să ne lipim de fregată, dar materiĭ în flacărĭ fură aruncate peste noĭ.

Corăbiile eraŭ acum aşa de apropiate în cât tunul nu maĭ putea lucra. Câte o dată, un val ne depărta, şi atuncĭ inamicul ne trimetea o ploae de gloanţe carĭ nu ne prea lovea din pricina întunereculuĭ.

De o dată, luna eşi din norĭ. Palida eĭ lumină, ne arătă corabia inamică în toate detaliurile. Pe bord, un ofiţer tînĕr, calm ca şi cum ar fi fost într'un salon, dădea ordine. Incărcaĭ puşca, ochiĭ încet şi ofiţerul căzu.

Din noŭ corăbiile fură aruncate una contra alteia. Vasul nostru se stricase şi fregata engleză era tot aşa de intactă ca la sosire. Unul din noĭ îşĭ aduse aminte de grenade şi cu furie şi disperare, începurăm să aruncăm în fregată.

O flacăre ţâşni pe punte apoĭ o detunătură formidabilă, care zgudui şi pe «Vulcan»: una din grenatele noastre căzuse în magazia de pulbere şi fregata făcu explozie. Se mişcă, se aplecă pe o parte, apoĭ se scufundă încet.

Furia noastră, la acest spectacol, se potoli. Căutarăm să dăm ajutor celor ce nu eraŭ încă morţĭ, şi eŭ ridicaĭ pe bord un corp care era numaĭ în cămaşe şi cu o gaură în piept.

Era ofiţerul lovit de mine.

Frumos ca o marmură antică, cu o fisionomie distinsă şi simpatică, paliditatea sa, accentuată maĭ mult prin negrul pĕruluĭ, făcea să răsară maĭ bine delicateţea trăsurilor sale.

Deschise ochiĭ şi mă privi. In aceĭ ochĭ trişti, acoperiţĭ în parte de umbra morţeĭ, par'că citeam un reproş... Şi tot trist şi gânditor rămase până ce ultima picătură de viaţă se scurse din corpul luĭ.

Ofiţerul, împreună cu toţĭ morţiĭ după vasul nostru, fură înmormântaţĭ după obiceiul bordului: fură aruncaţĭ în apă.

Intorşĭ în Franţa, nu maĭ continuaĭ această viaţă de rĕzboinic fără căpătâĭ; de altmintrelea imperiul că zuse şi odată cu el şi luptele se isprăviseră.

Un neguţător îmĭ dete comanda uneĭ corăbiĭ cu care plecaĭ la Plymouth. Fuĭ adresat către un englez care perzând un picior în bătaia de la Trafalgar se consacrase afaceri lor şi se îmbogăţise. Inimiciĭ din timpul rĕzboiuluĭ se înţeleg foarte bine când aŭ svârlit armele şi ast-fel cu sir Belfart, mă făcuĭ curând prieten.

De câte orĭ nu ne aminteam de timpurile când navigam sub pavilioane streine! Englezul îşĭ avea casa de comerţ pe cheul oraşuluĭ, dar în fie-care seară se întorcea acasă la el, într'o vilă clădită la extremitatea unuĭ platou, pe malul măreĭ. Intr'o zi mă pofti să'l urmez. In momontul când ne aşezam la masă vĕzuĭ intrând o fată foarte frumoasă, dar a căreĭ fisionomie presenta expresiunea uneĭ tristeţĭ nespuse. Ochiĭ sĕĭ aveaŭ o fixitate straşnie care-ţĭ dădea ideea uneĭ minţĭ zăpăcite.

— N'aĭ vĕzut nimic, Jenny? îĭ zise sir Belfart.

— Nu, tată, răspunse ea cu o voce melancolică, şi totuşĭ a trecut un an de când a plecat.

— Să sperăm, Jenny, întoarcerea marinarilor este supusă la unele împrejurărĭ...

Ea luă loc, dar nu luă parte la conversaţia noastră, părea cufundată în reflecţiĭ triste. După terminarea meseĭ, ea porni din noŭ spre malul măreĭ. O vĕzuĭ aşezându-se pe o piatră şi privind nemişcată imensitatea orizontuluĭ.

— Biata Jenny, murmură sir Belfart.

Şi dupe un moment «E o istorie tristă; îmĭ zise el. Altă dată, ea era cea maĭ sglobie dintre prietenele eĭ, casa mea era plină de sgomot, de rîs şi de cântecele eĭ. Era logodită cu un prieten din copilărie, viteaz şi drept ca un erou de roman, şi pe care 'l iubea cu ardoare. El o adora. El intră în marina britanică. Jenny suportă absenţa luĭ cu o inimă eroică şi cu credinţă în viitor. Când se întoarse el, numaĭ ispråveaŭ cu vorba.

«Robert fu foarte onorat pentru gradul de *midschipman* pe fregata «Hecla».

«La întoarcerea luĭ, trebue să'ĭ cunun. Jenny, mult maĭ turburată de cât la prima despărţire vru să'l însoţească pe corabie, şi nu se despărţiră decât când fregata porni. In timpul schimbăreĭ vorbelor de rămas bun, el îĭ vîrî în deget un inel, asemenea cu ce'l purta el - dar nicĭ unul nu aveaŭ nevoe de ast-fel de legăturĭ pentru ca să'şĭ aducă aminte. Când bastimentul cu pânzele umflate, peri la orizont, ea era în locul în care o vezĭ astă-zĭ, şi de atuncĭ, nu a trecut nicĭ o zi fără să se ducă acolo.

«Intr'o dimineaţă de Septembrie, în anul trecut, îmĭ zise:

«— Eu am visat, Robert n'o să se maĭ întoarcă».

«De atuncĭ nu a maĭ surîs. Şi petrecea timpul a întreba cu vederea orizontul, şi fie-care zi trecută îĭ rupea câte o bucăţică de speranţă.

Amiralul nu are nicĭ o ştire de «Hecla». Ce s'a făcut nava aceea? E un secret, pe care fără îndoială, îl are oceanul. Se zice, că un alt bastiment a auzit în luna luĭ Septembrie sgomotul uneĭ canonade depărtate şi că a văzut în negrul nopţeĭ o lumină sinistră, dar pe atuncĭ noĭ eram stăpâniĭ mărilor, cine putea să cuteze a ataca o fregată?»

Eŭ cred că ştiam acel secret.

Stranie coincidenţă, tocmaĭ în Septembrie avusese loc lupta noastră. Poate că *Hecla* era acea corabie necunoscută care s'a scufundat cu tot echipagiul sĕŭ. Nu am spus nimic.

A doua zi, mĕ duseĭ cu gazda mea să mĕ plimb pe malul măreĭ şi ne apropiarăm de Jenny fără ca ea să audă sgomotul paşilor noştri (vezĭ ilustraţia), atât era de cufundată în reflecţiile eĭ.

D'abia putuĭ să mĭ înăbuş un strigăt: inelul cu o piatră de ametist, pe care-l vedeam pe degetul sĕŭ, era la fel cu acela ce l avea nenorocitul de ofiţer!

Ea se întoarse şi observând că mĕ

uitam la mâna eĭ, şi-o ascunse repede. Privirile noastre se încrucişară, simţiĭ ceva rece în inimă, mi se păru că vĕd în ochiĭ eĭ o expresie la fel cu acea a murinduluĭ:

Era un amestec de repros, de ură şi de spaimă. Priceputĭ că presenţa mea îĭ era odioasă şi mĕ retrăseĭ.

A doua zi plecaĭ cu corabia, fără a le fi spus ceva. O vĕzuĭ, Jenny era la postul eĭ de observaţie, palidă şi gânditoare.

Eŭ murmuraĭ pe când corabia sbura pe luciul măreĭ:

«Speră, speră mereŭ, sĕrman copil. Speranţa îţĭ maĭ susţine mintea care 'ţĭ fuge! Sufletul omenesc se obicinueşte cu totul, chiar cu durerea; timpul este un consolator mare: de ar putea să te vindece de durere şi să te facă să eşĭ învingătoare din proba la care te-a pus!...

Ce s'aŭ făcut sir Belfart şi cu Jenny? Nu ştiŭ...

Louis Collas.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA

LA

POLUL NORD

VI

Erĭ noapte moara s'a frînt în bucăţĭ; într'un an întreg de învîrtire se uzase tare. Iuţeala vîntuluĭ a trecut azĭ dimineaţă de 13 metri; de mult nu l'am maĭ auzit şuerând ca astă-seară. Acum trebue să facem paşĭ repezĭ spre nord. Poate că luna Octombrie nu e tocmaĭ aşa de rea cum mĕ aşteptasem după experienţele din anul trecut.

Inainte de amiazi am fost pe ghiaţă cu patinele; zăpada mĕ împresura din toate părţile; la întoarcere însă am venit uşor ajutat de vînt. Luna stă jos, spre sud şi de abia luminează prin pânza de zăpadă.

E o noapte polară cu adevĕrat grozavă, totuşĭ sunt vesel când mĕ întorc pe punte căcĭ simt că înaintăm.

Sâmbătă, 13 Octombrie. — Acelaşĭ vînt şi azĭ; iuţeala până la 12 metri şi maĭ mult. Totuşĭ Hansen şi a făcut şi astă seară observaţiile. Vrednicul băiat e neobosit.

Mergem tot spre nord-vest, (81° 32,'8 latitudine, 118° 28' longitudine.

Duminică 14 Octombrie. — Aceeaşĭ furtună continuă. Citesc despre suferinţele nesfîrşite pe carĭ aŭ avut să le îndure exploratoriĭ de pân'acum, la fie-care grad, ba chiar la fie-care minut, cu care înaintaŭ spre nord; aceasta mă umple aproape de un sentiment de dispreţ pentru noĭ carĭ stam aci întinşĭ la căldură pe sofale, ĭ ne trecem vremea cu cetitul şi scrisul, cu fumatul şi visările, pe când furtuna muge deasupra noastră şi marea întreagă nu e de cât un vîrtej de zăpadă prin care suntem împinşĭ mereŭ spre nord, spre scopul spre care mergeaŭ şi înaintaşiĭ noştri, cheltuindu-şĭ forţele în zadar.

Lunĭ 15 Octombrie.—Am făcut azĭ dimineaţă o alergătură cu patinele spre est; vîntul şi ninsoarea continuă ca şi până acum.

In zilele acestea, trebue să fie cine-va cu băgare de seamă la plimbărĭ, de oare-ce vaporul la o depărtare ceva maĭ mare nu se maĭ vede şi dacă vre-unul din noĭ s'ar rătăci, atuncĭ... Dar urmele rămân destul de evidente de oare-ce pătura de zăpadă e pe alocurea tare, şi zăpada mânată de vînt nu o acoperă.

Mergem spre nord şi în acelaşĭ timp noaptea polară 'şĭ face intrarea încet şi maiestos.

Astă-zĭ soarele a rămas jos de tot, ascuns sub noriĭ de la sud şi abea luminând. Dimpotrivă luna e stăpână acum, plină, scăldând gheţurile întinse şi vîrtejul de zăpadă într'o lumină vie.

Cum înalţă o ast-fel de noapte gîndurile omuluĭ! Chiar de aĭ fi văzut acelaş lucru de o mie de orĭ, totuşĭ face o impresie solemnă când se produce din noŭ. E ca şi când aĭ intra într'un templu tăcut şi sfînt, unde duhul natureĭ puteşte prin spaţiĭ de raze strălucitoare de argint, şi sufletul trebue să se prosternă şi să adore nesfîrşitul universuluĭ.

Marţĭ 16 Octombrie.—Pe la amiazĭ am vĕzut întreg discul solar de asupra orizonuluĭ ca un glob roşu, eliptic. De sigur pentru ultima oară îl vedem azĭ în acest an pe majestatea sa. Aşa dar, adio!

Miercurĭ 17 Octombrie —Ne ocupăm cu luarea temperatureĭ în adâncimea măreĭ. O petrecere cam îndoelnică în acest anotimp.

E un lucru greŭ şi migălos. Totuşĭ trebue să-l facem.

Bate acelaşĭ vînt de la est şi mergem tot înainte. Astă-seară avem latitudine 81°47'.

Joĭ 18 Octombrie.—Continuăm cu observaţiile asupra temperatureĭ, pe un frig de —21°C şi pe vînt.

Degetele cam amorţesc când trebue să regulezĭ cu mâna şurupurile de metal umede saŭ acoperite de gheaţă, saŭ să citeştĭ termometrul cu lupa pentru a lua temperatura cu exactitate până la 6 sutimi de grad, şi însfîrşit să tornĭ probele de apă în sticle pe carĭ trebue să le ţiĭ strînse la piept ca să nu îngheţe conţinutul. Mulţumesc!

Astă seară la 8 ore am avut o frumoasă lumină boreală. Era ca un şarpe îndoit de foc peste cer; coada era la vr'o 10° peste orizon la nord, de unde se întindea spre est în nenumărate îndoiturĭ apoĭ se întorcea în formă de arc la 30° — 40° peste orizon spre vest, unde cădea şi se transforma într'un glob din care se întindeaŭ maĭ multe ramurĭ peste cer.

Totul se mişca şi plutea necontenit. Incetul cu încetul s'a urcat până aproape la zenit pe când globul de la nord est lucea din ce în ce maĭ intensiv aruncând raze tot maĭ strălucitoare spre zenit.

Culoarea era maĭ ales un galben viŭ. In unele locurĭ trecea în roşu gălbuĭ, iar în altele în alb-verzuĭ. Când arcul de sus a atins zenitul, strălucirea lumineĭ slăbi, până când maĭ rămase numaĭ pe cerul de sud, o uşoară aparenţă de lumină.

Maĭ târziŭ lumina s'a arătat în alte forme pe jumătatea de la sud a ceruluĭ pe când pe jumătatea de la nord se zăreaŭ numaĭ mănunchiurĭ de raze icĭ şi colo. De alt fel cerul pare acoperit aproape în continuŭ de un văl luminos în care icĭ şi colo se văd pete închise.

Nu este nicĭ o noapte în care să nu se observe urme de lumină boreală, îndată ce cerul e limpede saŭ chiar şi când printre norĭ este un spaţiŭ destul de mare; de cele maĭ multe orĭ, lumina e foarte vie, maĭ cu seamă în partea de sud a ceruluĭ.

Vinerĭ 19 Octombrie.—Vânt rece de la est-sud est. Mergem cu iuţeală bună spre nord.

In curând vom fi trecut, cred, de 82° atît de mult aşteptat; iar de aci nu va maĭ fi mult până la 82° 27', unde *Fram* va fi vaporul care a pătruns pe acest pământ maĭ departe spre nord.

Barometrul însă scade şi probabil că vântul nu va maĭ rămânea mult vreme în această direcţie, ci se va întoarce spre vest. Sper numaĭ că poate barometrul de astă-dată, va fi profet falş.

Am devenit de cât-va timp foarte sanguinic; toate aŭ mers bine până acum, şi luna Octombrie, de care ne-a fost frică, după esperienţele din anul trecut, a fost o lună bună pentru noĭ,—numaĭ de nu s'ar sfîrşi răŭ.

Astă zĭ însă vîntul ne-a costat o viaţă. Moara pe care am reparat'o de câte-va zile umblă iarăşi. După amiazĭ câţĭ va din câiniĭ ceĭ micĭ începură să se certe pentru un os, şi unul dintr'înşiĭ ajunse subt o aripă a moreĭ. Rămase între aripă şi punte oprind aproape moara în loc cu corpul sĕŭ sdrobit; din nenorocire nu era nimenĭ acolo ca să oprească moara. Auzind sgomotul, m'am repezit pe punte; tocmaĭ scoteaŭ capul nenorocituluĭ căţel. Maĭ cheună de câte va orĭ, şi închise ochiĭ pe vecie.

Sĕrmană fiinţă! Cu un minut numaĭ maĭ înainte te jucaĭ şi te bucuraĭ de viaţă cu fraţiĭ şi surorile tale; de o dată un os de urs s'a a-

runcat din bucătărie pe punte ; te-aĭ repezit d'impreună cu ceĭ-l'alțĭ asupra luĭ și acum zacĭ aci, turtit și mort ca o sardea. Soarta este inexorabilă.

Duminică, 31 Octombrie. — 82° 0,2' latitudine, 114°,9' longitudine.

E seara târziŭ. Sunt așa de ameţit de parcă așĭ fi venit de la un chef; a fost într'adevĕr unul, dar de o natură foarte nevinovată.

Pentru a serba gradul 82, am avut astă-zĭ un «mare banchet».

Observaţiunile de erĭ seară ne-aŭ arătat 82°, 0,2' și de atuncĭ de sigur că am înaintat și maĭ mult spre nord. Cu această ocazie s'aŭ preparat pentru masă prăjiturĭ cu miere; după o plimbure bună pe ghiaţă, ne-am întors la banchet. Toţĭ eraŭ deja adunaţĭ, când am venit și eŭ după ce întârziasem niţel avĕnd a maĭ lua câte va vederĭ fotografice, înainte de dispariţia zileĭ.

Banchetul a fost minunat asemenea și masa de seară după care am făcut muzică. Bentsen s'a arătat cel maĭ meșter, de oare ce în timpul din urmă a făcut multe exerciţiĭ de învîrtire la funia de sondaj.

La început mergea cam încet, monoton, până la 2 — 3000 de metri ; apoĭ muzica deveni tot maĭ vie, și în cele din urmă ajunse să pricinuiască un așa entusiasm, în cât eŭ și cu Petersen ne ridicarăm și făcurăm câte-va tururĭ de vals și de polcă. Maĭ târziŭ și Amundsen imită exemplul nostru, pe când ceĭ-l'alţĭ jucaŭ cărţĭ.

Intre acestea se aduseră smochine, banane, prăjiturĭ cu miere, compot de piersicĭ etc... Vremea ne trecu repede și eram veselĭ cu toţiĭ. Și cum era să nu fim, când mergeam cu pașĭ repezĭ spre scopul nostru, ajunsesem deja la drumul jumătate, între insulele ne-siberiene și ţara Franz-Iosef, și nimenĭ dintre noĭ nu se îndoește că ne vom ajunge scopul spre care am pornit, De aceea : Trăiască veselia!

Pe cer însă stăpânește acum tăcerea nesfîrșită a nopţeĭ polare. Luna pe jumĕtate plină lucește în mijlocul stelelor scînteietoare ; lumina polară nu se vede și vîntul de sud șueră încetinel peste vapor. Pretutindenĭ e o liniște adîncă, e frumuseţea nesfîrșită a morţeĭ—Nirvana.

Lunĭ 22 Octombrie.—Incepe să fie frig ; termometrul a arătat astă noapte 34, 6° C și astă seară—36° C.

Astă-seară la $11^1/_2$, lumină boreală frumoasă. O coroană strălucitoare împreuna zenitul, formând maĭ multe cercurĭ suprapuse de unde se întindeaŭ apoĭ fâșiĭ maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ de raze, pe cerul întreg, dar maĭ ales spre sud-vest și est-sud-est.

M'am uitat mult timp la această splendoare, Era ca o opoteoză și razele jucaŭ ca și bătute de furtună.

Din mijlocul coroaneĭ porniră de odată noĭ raze întinzĕndu-se și maĭ departe ca cele d'întâiŭ. In acelașĭ timp centrul coroaneĭ se lumină tot maĭ mult, iar furtuna par'că încetase. Apoĭ începu din noŭ și jocul continuă ast-fel până la miezul nopţeĭ, când nu se maĭ vĕzu aproape nimic.

Viuerĭ 26 Octombrie. — Erĭ seară eram la 82° 3 latitudine.

Astă-zĭ *Fram* împlinește doĭ anĭ.

In ultimele două zile, cerul a fost acoperit și pe la amiazĭ era așa de întuneric în cât mĕ temeam că în curênd va trebui să ne întrerupem din preumblările cu patinele de zăpadă. Azĭ dimineaţă însă, am avut iar vreme limpede și liniștită și am putut să fac o excursiune minunată spre vest, unde se produseră nouĭ presiunĭ în timpul din urmă, dar fără importanţă.

Pentru sĕrbătorirea aniversăreĭ de azĭ, am avut un prânz deosebit de bun cu broască ţestoasă, costiţe de porc, sos de ouă, fragĭ și pentru întâia oară un adevĕrat plumpudding englezesc. Drept bĕutură am avut ca de obiceiŭ vin, adică zeamă de lămâie cu apă și zahăr și extract de malţ.

Toţĭ am mâncat peste mĕsură. După masă cafea și prăjiturĭ cu miere, după care Nordhal ne împărţi ţigarete. Serbare generală.

Astă-seară a început să sufle vîntul de la nord. Probabil însă că lucrul nu va fi de mare însemnătate. Sper că în curênd vom avea iarășĭ vînt de sud.

Nu dorim însă zefirul blând, adică de miază-zi, ci un vînt rece, aspru, care să sufle cu toată furia, o furtună de zăpadă asupra luĭ *Fram.* Aceasta este ceea ce așteptam, ca să mergem maĭ repede spre scopul nostru.

Astă-zĭ dar, *Fram,* împlineștĭ doĭ anĭ. La prânz am spus că dacă acum un an am fost deja cu toţiĭ de părere că *Fram* este un vapor bun, astă-zĭ avem motive și maĭ multe să credem aceasta, de oare ce ne-a dus, deși nu prea repede, însă cu siguranţă și în deplină sănătate. De aceea băurăm pentru *Fram.*

N'am spus prea mult. Dac'așĭ fi spus tot ce am pe suflet, atuncĭ cuvintele mele n'ar fi fost atât de măsurate, căcĭ ca să spun adevărul, iubeam cu toţiĭ vaporul așa cum poate cine-va să iubească lucrurĭ neînsufleţite.

Și cum să nu-l fi iubit? Nicĭ o mamă nu poate să dea puilor maĭ multă căldură și siguranţă sub aripele eĭ, de cât ne dă el. Suntem pe dînsul ca acasă. Toţĭ ne bucurăm atât de mult când ne întoarcem de pe ghiaţă la dînsul și de câte orĭ nu mi a bătut inima cu căldură când din depărtare îĭ vedeam catargul ridicându-se deasupra pătureĭ eterne de zăpadă.

In nopţile tăcute adesea ni se îndreptează gândurile recunoscătoare la constructorul acestuĭ cămin. Sunt convins că și el se gândește adesea la noĭ, deși nu știe unde ar putea să găsească cu imaginaţia vaporul, pe întinsa pustietate albă din jurul poluluĭ. Dar el 'șĭ cunoștea opera. Și chiar iacă toţĭ ceĭ-l'alţĭ și-ar pierde încrederea, el va rĕmâne convins că va rezista. Da, Colin Archer, dacă ne-aĭ vedea acum, aĭ ști că încrederea ta e dreaptă.

Staŭ singur în cabina mea și trec în revistă, în gând, ceĭ doĭ anĭ trecuţĭ.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ

XXII

De aceea întorcânduse seara în furgon, se întrebă singur:

— Ce l'o fi lovit pe prietenul Barbier? E așa de sever asupra convenienţelor, pledează circumstanţe ușurătoare pentru nebuna asta.

XXIII

Fraga pădurilor n'a murit!

Să ne întoarcem la nenorocita d-ră Clemenţa în momentul când răpitorul eĭ o ducea leșinată, pe fugarul sĕŭ mânat în galop.

Ceĭ doĭ cavalerĭ cu prada lor se îndreptară maĭ întâĭ spre Sud, ca și cum ar fi vrut să intre în pădure, dar după ce merseră ast-fel ca vr'o poștă, fără să se depărteze de pîrâiașul, care curgea ast-fel de la Nord la Sud, de sigur ca să facă să li se peardă urma, trecură apa și o luară de-adreptul spre Nord.

Dacă Emile des Riviéres rămăsese cam mult la locul unde se împlinise drama fatală, ar fi auzit, în tăcerea câmpieĭ pustiĭ, sgomotul pașilor cailor, cu tot înăbușitul, pe care'l făcea iarba.

Ceĭ doĭ cavalerĭ, foarte îngrijaţĭ de a fi descoperiţĭ, își urmară drumul în linie dreaptă. După două ore de mers ast-fel, ajunseră la marginea uneĭ imense mase de apă a căreĭ marginĭ se perdeaŭ la orizont.

Era o baltă, un lac, saŭ o mare?

Dacă cititoriĭ își aduc aminte de itinerarul urmat de expediţiune, vor ghici foarte ușor, că apa aceea era lacul Abittibi.

După un semn al răpitoruluĭ d-reĭ Clemenţa, însoţitorul sĕŭ se dădu jos

după cal, şi după ce luă în braţele sale, cadavrul colosuluĭ sĕŭ prieten, şi l'a pus pe pămênt, veni să ajute pe Petre Duther, care se lăsase să cadă pe pe cal.

— Vultur Negru, îĭ zise explora torul într'un dialect Indian, pe care nu l'ar fi înţels nicĭ Cioc-de-Vultur, nicĭ Ochĭ-de-Linx, vino de mă ajută să scobor pe *Fraga Pădurilor*. (Eŭ i am dat numele acesta dulce) şi fraţiĭ meĭ Castorĭ să nu uite că fata e logodnica aceluĭ, pe care eĭ l'aŭ supranumit Dracul. Iĭ datoresc respectul cel maĭ mare, dacă nu vor ca din aliatul lor, să le ajung duşman.

Sĕlbatecul îmbrăcat ca un European scoase un fel de grohăit aprobativ, apoĭ apucând fata leşinată cu precauţiunĭ delicate, o puse binişor pe o bancă de verdeaţă, avînd grijă să'ĭ pue capul maĭ sus.

— Frate-meŭ, Dracul, nu se teme că prietena sa a murit?

— Frate-meŭ Vultur-Negru să fie liniştit, răspunse exploratorul; Fraga Pădurilor n'a murit. Cel care o iubeşte şi care s'a dus de a luat'o de la ceĭ, care o ţin prinsă, are doctoriĭ puternice, care pot să adoarmă şi să deştepte, după voinţă.

— Fiind-că frate meŭ, Dracul, are aşa de bune doctoriĭ şi o putere aşa de mare, de ce nu redă viaţa acestuĭ nenorocit războinic mare pe care mica puşcă a duşmanuluĭ nostru alb l'a culcat pe iarbă? Frate-meŭ a uitat oare să ia cu dânsul sacul de medicină?

— Războiniciĭ şi doctoriĭ albĭ, reluă Petre Duther, n'aŭ nevoe de sacul de medicină; am darul de a împlini un mare număr de lucrurĭ grele; dar Marele Spirit e maĭ puternic de cât eĭ, şi nu dă voie nicĭ unuĭ om de a aduce din ţara marelor vînătorĭ, ceĭ pe care i a trimis odată. Marele războinic a murit; nicĭ un medic nu'ĭ poate reda viaţa.

Pe când ceĭ doĭ oamenĭ, vorbeaŭ pe marginea laculuĭ, după ce 'şĭ luaseră masca, o barcă dusă de patru războinicĭ indienĭ se ivi pe apele pe carĭ le argintea lumina soareluĭ care apunea. Graţie vîslaşilor voinicĭ barca făcută de lemn de ulm, abordă la mal şi ceĭ doĭ veniţĭ săriră pe pămînt.

Fără de a spune un cuvînt, Petre Duther le dădu ceĭ doĭ caĭ, carĭ slujiseră luĭ şi însoţitoruluĭ sĕŭ. Se repeziră pe dînşiĭ, apoĭ la semnalul dat, plecară în spre partea de Vest.

Exploratorul şi tovarăşul săŭ Vultur-Negru duseră în luntre fata adormită, pe care o culcară cu precauţiune pe un pat de răchită preparat de maĭ înainte.

După aceea luară şi cadavrul şi-l aşezară în fundul luntreĭ.

Apoĭ porniră.

Ceĭ patru vîslaşĭ cunoşteaŭ de sigur bine drumul, când se hotărîseră să 'l urmeze, căcĭ barca uşoară mergea pe valurĭ cu repeziciunea uneĭ rîndunicĭ, care urmăreşte insectele la apropierea furtuneĭ.

Ast fel ajunseră repede în mijlocul lacului luînd direcţiunea spre Nord.

In acea clipă eraŭ aproape cincĭ ore după amiazĭ.

Petre Duther saŭ Dracul, cum va plăcea cititorilor să 'ĭ spue, rupse tăcerea.

Adresându-se sălbatecuiuĭ îmbrăcat ca un europaan, care fusese tovarăşul luĭ de expediţie:

— Frate-meŭ Vultur-Negru, întrebă el, se simte oare obosit, şi pot să mă razim pe dânsul pentru un serviciŭ, pe care am să i-l cer?

Indianul ridică fruntea cu mândrie:

— Vultur-Negru, nu-ĭ o femee, nicĭ un lucru nu'l oboseşte.

Frate-meŭ Dracul să poruncească şi Vultur-Negru îl va asculta.

— Frate-meŭ ştie lagărul europenilor? întrebă el.

— Cunosc lagărul acela şi i-am studiat cele maĭ micĭ amănunte.

— Frate meŭ ştie unde stă cel care a omorît pe fratele nostru, Marele răsboinic? urmă exploratorul.

— Vultur Negru, când fratele meŭ Dracul l'a însarcinat să recunoască lagărul albilor, a pătruns în fie-care din acele case mişcătoare. Omorîtorul Mareluĭ războinic doarme într'o odae strîmtă, în care am intrat pe fereastra, pe care o lasă zi şi noapte deschisă.

— Ce crede, frate-meŭ, se va putea duce să ducă în odaia luĭ, o reţetă pe care o voiŭ scrie.

— Daţi-mi-o şi îndată ce soarele se va da pe după dealurĭ, reţeta va fi dusă.

Trecuse o oră de când luntrea ple case de la mal, când la orizont se zări o bucată de pămênt cenuşiŭ.

— In sfîrşit, ajungem, şi din ce ce în ce acel pămînt se desluşia, nişte poziţiunĭ pitoreştĭ.

Barca intră într'un fel de tunel făcut de verdeaţă, nelăsând nicĭ o urmă de trecerea eĭ, după aceea tunelul începu să se lărgească şi să dea loc unuĭ fel de galeriĭ cu o boltă de verdeaţă.

De odată lumina soareluĭ, care apunea năvăli în aceste umbre dese, şi vîslaşiĭ se găsiră în mijlocul unuĭ bazin nemărginit scobit în malul uneĭ insule.

— Haide, iute pe pămînt! comandă Petre Duther.

Barca împinsă de un avînt furios, se aruncă spre nişte stâncĭ, înalte şi pătrunse într'o peşteră subterană unde conducătoriĭ nu întarzie de a o înţepeni.

Vultur Negru luă pe umeriĭ luĭ sdravenĭ cadavrul mareluĭ războinic ca şi cum n'ar fi purtând nicĭ cea maĭ mică sarcină sări din barcă cu agerimea uneĭ căprioare, pe un fel pe terasă strîmtă formată de stîncă.

Petre Duther luă pe fată tot neînsufleţită, se uită o clipă, la lumina crepusculară a peştereĭ, la faţa eĭ palidă, dar pe obrajiĭ şi buzele căreia se ivea culorĭ roşiatice, apoĭ, înfăşurînd mijlocul eĭ mlădios cu braţele luĭ zdravene, sări pe pămînt şi se făcu nevăzut în întunecosul coridor.

Felul acesta de coridor cioplit de natură în stîncă urma o pantă scoborîtoare şi părea a duce pe explorator în fundul pământuluĭ.

Petre Duther, cu toată întunecimea de acolo, înainta cu paşĭ marĭ, ca un om obicĭnuit cu acest drum; şi cu toate acestea dacă cine-va ar fi mers pe urmele luĭ cu o torţă aprinsă, i-ar fi fost greŭ să'l urmeze, căcĭ tinda aceea avea o mulţime de întorsăturĭ şi era la fie care pas străbătută de alte tinzĭ, carĭ ar fi zăpăcit pe orĭ-care altul.

Petre Duther mergea cu îndrăzneala, şi după un drum de aproape două sute de metri, ajunse într'o sală vastă formată de un cataclism al natureĭ. In fundul acesteĭ subterane strălucea o lumină nesigură, prea puţină pentru a învinge întunericul dinăuntru.

Trecu distanţa, care 'l despărţea de acel focar.

Era un foc de uscăturĭ în jurul căruia staŭ câţĭ-va oamenĭ.

Petre Duther se opri şi depuse preţioasa sarcină pe nisipul subţire.

— E timpul să mă ocup de ea, zise el.

Scoase din buzunar o sticluţă astupată bine, pe care o apropie de flacără, privi în zare licoarea din sticluţă.

Era un fel de apă limpede, dar de o culoare galbenă.

Tînărul scoase dopul şi o duse la buzele feteĭ.

Ea avea dinţiĭ strînşĭ, şi el fu nevoit să se slujească de o lamă de fildeş, pe care o avea în buzunar, ca să'ĭ descleşteze dinţiĭ.

Indată ce'ĭ turnă în gură câte va picăturĭ un fenomen ciudat se întâmplă.

Pleoapele închise se deschiseră şi se închiseră de maĭ multe orĭ, degetele maĭ întâĭ, apoĭ mâinele, şi însfîrşit tot corpul fu apucat de un tremur ca de frigurĭ, răsuflarea, pînă atuncĭ aşa de slabă, că abia ar fi aburit suprafaţa uneĭ oglinzĭ, se făcu maĭ regulată şi maĭ repede; capul feteĭ se ridică şi preumblă în jurul eĭ o privire rătăcită:

— D şoară Clemenţa, eştĭ în mîinĭ bune, n'aĭ a te teme de nimic, zise el cu un glas, pe care voia să'l facă blând.

— Cum, d-ta, d-ta! strigă ea în

culmea spaime! Atuncĭ sunt perdută.

— Eştĭ crudă, neîndurată, d-ră Clemenţa, zise exploratorul fără ca glasul sĕŭ, să arate vr'o mânie, maĭ târziŭ 'mĭ veĭ fi recunoscătoare de acest neînvins simţimênt, care mă face să par azĭ persecutorul d-tale.

— Unde sunt? Unde? Doamne! strigă fata frământându'şĭ braţele şi fără să vrea să răspundă cuvintelor celuĭ, pe care îl privea ca pe duşmanul eĭ neîmpăcat.

— Iţĭ repet, d-ră, că eştĭ în siguranţa şi sub paza unuĭ om cinstit, care n'are altă vină, de cât aceia de a te iubi nebuneşte.

— Domnule, strigă fata, cuvintele acestea sunt deja o mişelie. Dar cu un om ca d-ta, ce trebue să le maĭ numĕr?

— Te rog, d-ră, nu mĕ ocărî ast-fel.

— Să nu te ocărăsc? Dar d-ta, aĭ avut milă de mine?

Nu mă aĭ răpit prietenilor, logodnicului, pe care'l iubesc? Eştĭ un om fără de onoare, fără de credinţă saŭ lege, maĭ vinovat decât aceştĭ nenorociţĭ sălbatecĭ, care tĕ înconjoară, şi din care aĭ făcut complicĭ inconştienţĭ aĭ faptelor d-tale.

Putea să maĭ vorbească mult aşa, căcĭ tînĕrul fără a lua în seamă cuvintele, îĭ asculta glasul armonios, contemplând cu nesaţiŭ obrazul eĭ înflăcărat de mânie.

In sfîrşit ea tăcu şi Petre Duther îĭ spuse:

— Bleastă-mă, acopere-mă de insulte, sdrobeşte-mă sub dispreţul d-tale, nu mă supăr pe d-ta, căcĭ aparenţele sunt împotriva mea. Dacă aĭ şti că mă supun unuĭ simţimînt maĭ puternic decât mine, că iubirea pe care o simţ pentru d-ta m'a înebunit şi m'a făcut să rup cu toate legile sociale; dacă aĭ fi încredinţată că nicĭ o suflare a vieţeĭ mele, nicĭ o aspiraţiune a inimeĭ mele, nicĭ un gând nu există să nu fiĭ, singura stăpână, poate aĭ fi maĭ îngăduitoare.

Ea îl întrerupse repede.

— Destule făţărnicĭ, şi înşelăciunĭ, domnule, află că nu dezesper de a'mĭ lua libertatea.

— Zadarnică speranţă!

— Oh! am prietenĭ voinicĭ şi devotaţĭ, care nu mă vor lăsa. Logodnicul meŭ Emil.

— Logodnicul d-tale va fi mort mâine.

— Ce spuĭ infame! Şi cine va îndrăsni, să'ĭ dea moartea.

— Eŭ, d-şoară.

— După ce te aĭ făcut un răpitor de fete, vreĭ să te facĭ un asasin.

Nu maĭ mă miră nimic de la d-ta.

— Nu voiŭ fi un asasin.

Dar, mâine dimineaţă, de cu ziuă d. Emil des Rivières dacă nu'ĭ un mişel, se va găsi faţă în faţă cu mine să'şĭ apere viaţa, eŭ simt că am destulă ură, împotriva luĭ, ca să'l omor.

— Dar de ce? De ce? Ce ţi-a făcut omul acesta, ca să'l urăştĭ atîta.

— Te iubeşte, ceea ce mi-ar fi cu totul indiferent, dacă d-ta n'aĭ crede că'l iubeştĭ. Viaţa luĭ e o pedică la planurile mele. Va înceta d'a vieţui.

— Ah! domnule, exclamă d-şoara Allard, crezĭ oare că aş iubi, pe acel care ş'a muiat mâinele în sîngele celuĭ pe care l'am ales de bună voe ca logodnic?

— Nu numaĭ că cred, dar chiar sunt sigur că aĭ să mĕ erţĭ, şi aĭ să mă iubeştĭ. Aşa vreaŭ!

— Eĭ bine! încearcă! Tot-d'auna am fost o fată blândă şi fără de fiere; dar îţĭ jur aicĭ, că acel care va omorî pe Emil, va muri de mâna mea. La rîndul d-tale, ia seama d-le Petre Duther.

Exploratorul zîmbi şi nu rĕspunse.

După câte-va clipe de tăcere:

— Te las aicĭ, d-şoară, în paza acestor oamenĭ.

Aŭ primit ordinul de a se supune orbeşte. Nu încerca să'ĭ conrupĭ, nu cunosc limbagiul d-tale, şi d-ta tot aşa pe al lor, de alt-fel eĭ nu aŭ alt şef pe lume de cât pe mine, şi'mĭ sunt devotaţĭ până la moarte.

Şueră, şi toţĭ oamenĭĭ culcaţĭ se sculară ca mişcaţĭ de acelaş şurup.

La un semn unul dintr'înşiĭ nu maĭ puţin mare, nicĭ maĭ puţin sdravĕn decât ceĭ doĭ tovarăşĭ din expediţiunea luĭ Petre Duther, veni să se posterneze înaintea prizonereĭ în semn de supunere. Apoĭ îĭ arătă cu degetul un fel de cort mic bine închis, pe care până acum nu'l văzuse în penumbra, care mergea crescând cu cât se depărta de foc.

— D-şoară, zise exploratorul, omul acesta va fi pentru serviciul d-tale; va muri ca să te apere dar are ordin de a te omorî şi pe d-ta maĭ de grabă, de cât să te scape.

Cortul acesta pe care ţi-l arată va fi locuinţa d-tale până la înt'oarcerea mea, aĭ să găseştĭ acolo tot ce'ţĭ va va trebui. Servitorul d-tale se numeşte Smoc-Alb, dar nu va înţelege chemarea d-tale, numaĭ dacă veĭ vrea să te serveştĭ de şuerul acesta pe care ţi-l daŭ. Alt fel, poţĭ să dormĭ liniştită, omul acesta doarme la uşa d-tale, şi tot-d'auna se va opune la tot ce te va nemulţumi.

După ce isprăvi aceste cuvinte, Petre Duther se înclină cu galanterie în faţa captiveĭ sale, care nicĭ nu se înjosi să-ĭ înapoiască salutul, şi se retrase fără a spune vre-un cuvînt. Când dădu la o parte portiţa de la intrare, vĕzu cu plăcere că mica încăpere era luminată, de o lampă aprinsă, agăţată de tavan.

Exploratorul rĕmas singur, se duse de bătu pe umărul unul din indieniĭ deşteptaţĭ.

— Intre noĭ doĭ, acum.

Ceĭ douĭ oamenĭ, fără de a se îngriji de întunecime se înfundară în peşteră, până ce dădură de o crăpătură făcută în stâncă, în care intrară fără de teamă.

Ajunseră într'un fel de sală piezişă luminată de o lampă cu unt de focă.

Era de sigur locuinţa luĭ Petre Duther, căcĭ zidurile eraŭ pline de arme europene de toate felurile.

Exploratorul luă un revolver de la cingătoare, un cuţit mare de vînătoare şi o puşcă de preciziune cu muniţiunile trebuitoare.

Complectă această încărcare cu o tolbă plină.

In sfârşit adresându-se însoţitoruluĭ sĕŭ:

— E gata corabia? întrebă el.

— Frate-meŭ să mĕ urmeze, rĕspunse indianul.

CAP. XXIV

Lupta între civilĭ.

Am lăsat pe Emil de Rivieres în locul unde vĕzuse dispărînd logodnica luĭ.

Cu toată vitejia luĭ, de care dăduse probe adesea, se simţea cam îngrijat.

Protivnicul sĕŭ familiar cu câmpul de bătaie, nu va avea superioritate asupra luĭ? Oare douĕ ore va fi de ajuns să examineze locul lupteĭ?

Gândurile acestea se sbuciumaŭ în creerul luĭ fără de ordine, nicĭ preciziune.

— Generaliĭ ceĭ marĭ, îşĭ zise el zîmbind, 'stîrnesc mijloacele de apărare, pe un loc necunoscut.

Esenţialul e maĭ cu seamă de a mĕ ascunde pe cât se va putea maĭ mult.

Trebue să staŭ pe un loc înalt, ca să pot observa împrejurimele, dar trebue în acelaş timp ca acel loc să-mĭ ofere un adăpost unde să fiŭ nevăzut, şi un drum, pe care în caz de slăbire, să pot bate în retragere, în bună ordină.

De o dată luminat de un gând neaşteptat.

— Asta e o idee! zise el rîzînd.

In clipa aceea, ziua începea să alunge întunericul; lumina stelelor pălea. Se auzi un sgomot în tufiş.

— Cine e acolo? strigă tînărul cu un glăs hotarît

Nimenĭ nu rĕspunse, dar un noŭ personaj intră în scenă.

Era un indian de o statură înaltă.

Costumul luĭ diferia de a celor'l alţĭ indienĭ: penele din vîrful capuluĭ eraŭ de o culoare închisă, tunica era de piele de urs cenuşie cu lîna pe afară.

Emil înţelese că acest om era mesagerul trimis de rivalul sĕŭ.

Indianul zări pe european şi 'ĭ arătă o bucată pătrată de mătase, era salutul d-reĭ Allard.

Apoĭ apucă înainte.

Emil îl urmă.

Se înfundă într'un fel de pădure, unde 'şĭ făcea loc printre crăcĭ, şi în sfârşit eşi la malul uneĭ marĭ întinderĭ de apă. Aci îĭ aştepta o luntre. Săriră într'însa, şi indianul apucând lopata vîsli spre Est.

Emil îşĭ spuse că drumul, pe care aveaŭ să 'l facă era lung, căcĭ în scrisoare rivalul sĕŭ vorbia de o insulă, şi de geaba îşĭ sgâia ochiĭ, că nu zărea pe toată întinderea aceia nicĭ o bucăţică de pământ.

Lunecaseră pe suprafaţa laculuĭ ca vre-o oră şi jumătate. De o dată tînărul francez tresări.

Ochiĭ luĭ ţintiţĭ la orizont, vĕzu ivindu-se o bucată de pământ cenuşiŭ, pe care maĭ înainte îl luase drept un nor.

De sigur aceea era insula

Presupunerile luĭ eraŭ drepte.

Acolo debarcară.

— Vultur negru, căcĭ el era, întinse braţul, şi arătă pământul, în dreapta, în stânga, în faţă

Ca şi cum ar fi zis!

— Tot locul acesta e el d-tale.

Apoĭ se scobori în barcă, şi se depărtă. In curînd nu se maĭ vĕzu.

— Aci, are să se desfăşoare drama, şopti Emil.

Incepu să se orienteze.

— Insula e accidentată, trebue să o vizitez.

Şi apucă prin pădure, pe lângă un rîuleţ, cu gând să ajungă la un loc înalt de unde să observe insula.

In sfîrşit ajunse; după ce stătu mult şi chibzui:

— Iată planul meŭ de bătae, zise el. Staŭ aicĭ şi aştept pe duşman, dacă încearcă să mĕ ia cu asalt, n'are de cât să vie, de aci îl pot vedea.

Pe când îşĭ spunea asta, o bătae de puşcă răsună în văsduh.

Emil îşĭ scoase ceasornicul.

(Va urma)

Numĕrul 27 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ, 10 Februrie corent.

INSULA SPAIMEI

BRETAGNE

Când în baia Trépassées bubue tunul de alarmă în depărtare, locuitoriĭ ţĕrmuluĭ şi aĭ insuleĭ cădeaŭ în genuchĭ şi mulţumeaŭ luĭ D-zeŭ, apoĭ, în grupe, se coboraŭ pe mal. Cu cât furtuna se deslănţuia maĭ furioasă, cu atêt eĭ se arătaŭ maĭ recunoscĕtorĭ cătrе creator; căcĭ uraganul mugea în binele lor.

— Marea, ziceaŭ eĭ, marea are secerişurile eĭ, ca şi pământul, şi furtuna anunţă ziua bine-cuvîntată a recolteĭ.

— Vin spice coapte şi noĭ o să le treerăm, adăogaŭ femeile alergând, de-abea îmbrăcate, după bărbaţiĭ lor.

Spicul copt era corabia în disperare pe care aceştĭ piraţĭ o pândeaŭ să naufragieze şi apoĭ să ia ceea ce era în ea.

— Parte egală! ziceaŭ bărbaţiĭ.

Şi femeile se bucuraŭ, gândindu-se:

— Noĭ vom lua baniĭ, marfa şi rachiul, iar cadavrele le vom arunca în mare.

Şi făceaŭ după cum spuneaŭ. Pe malul măreĭ chiar, îndată ce corabia se scufunda, începea un chef hidos. Sub motiv de a da ajutor naufragiaţilor, le dedea să bea, să bea mereŭ; apoĭ când îĭ îmbătaŭ turtă, îĭ aruncaŭ în mare.

Atuncĭ, piraţii aceştia blestemaţĭ continuaŭ orgia pe socoteala lor, orgie care dura până când nu maĭ aveaŭ nimic de bĕut.

La fie-care reflux, când marea era jos, eĭ scormoneaŭ corabia prin toate colţurile cele maĭ ascunse. Ca să nu scape nimic avidităţeĭ lor, blestemaţiĭ aceştia desfăceaŭ corabia bucată cu bucată şi fie-care din ele eraŭ duse pe uscat pentru a servi în timpul ierneĭ la încălzitul colibelor şi bordeelor.

Ast-fel eraŭ altă dată moravurile ţĕrmurilor şi insuleĭ acesteia, care nu era numită de cât *Insula Spaimeĭ*.

Dar care era oare această insulă de spaimă? Perit a oare într'un cataclism drept pedeapsă pentru relele eĭ, cum aŭ perit atâtea altele la fel?—Nu, zĕŭ nu! Teribila *Insulă a Spaimeĭ* nu este astă zĭ de cât vedea şi liniştita insulă Oessant, farmecul turiştilor şi norocul naufragiaţilor.

Unele persoane, triştĭ şi cu durerea în suflet, evocă zicătoarea populară: *Cine vede Ouessant îşĭ vede sângele sĕŭ*, dar eĭ aŭ greşală. Ouessant îĭ lasă să vorbeasca şi-şĭ continuă viaţa sa dulce şi liniştită în mijlocul Oceanuluĭ, pe care-l domină din toată înălţimea stâncilor sale.

Intr'o zi, regele Enric fiind bine dispus, zise sireluĭ Jehan de Rieux, pe care-l iubea mult:

— Omule, cere mĭ un lucru pe care mâna mea să ţi l poată da; şi-l veĭ avea.

Sirele Jehan nu ceru nicĭ Nantes, nicĭ Rennes, nicĭ chiar Douarnenez; el zise:

— Rege, voesc Ouessant, frumoasa insulă Ouessant.

Regele surâse şi-şĭ frecă mâinile de mica pretenţie a amicululĭ sĕŭ.

El însă nu cunoştea Ouessant-ul! El nicĭ nu visa de această insulă înaltă, care-şĭ ridica cu mândrie fruntea d'asupra valurilor furioase; el nu vĕzuse alba diademă de ceaţă care-ĭ încununa culmea în frumoasele dimineţĭ de primă-vară; el nu pipăise cu picioarele iarba cea grasă pe care o paşte turmele de oĭ. Şi iată cum, făcând pe sirele de Rieux marchis de Ouessant, regele făcu din amicul sĕŭ unul din ceĭ maĭ bogaţĭ seniorĭ aĭ Franciеĭ.

Timpurile spaimeĭ sunt destul de departe de noĭ. «Doar suvenirurĭ aŭ rĕmas!..» Bretagne este ţara frumoaselor insule, iar Ouessant este mărgăritarul insulelor bretone.

Ouessant trebue vizitată în timpul sĕrbătorilor consacrate sfîntuluĭ Pol Aurelian, patronul sĕŭ.

Sĕrbătorile se reînoesc de maĭ multe orĭ pe an, căcĭ locuitoriĭ insuleĭ sunt foarte doritorĭ de veselie, fără a maĭ pune la socoteală că Sf. Pol Aurelian se bucură la eĭ de o stimă particulară. De altmintrelea, toate sĕrbătorile acestea se aseamănă. Cine a vĕzut una, le-a vĕzut pe toate.

Sĕrbătoarea începea printr'o cuminicare generală. După slujba bisericească, toată lumea se aşează la masă şi iată-ĭ instalaţĭ pe scaune până noaptea târziŭ, dacă nu până a doua zi, cu o simplă întrerupţie a vecernieĭ, căcĭ locuitoriĭ din Ouessant sunt foarte pioşĭ şi nicĭ o plăcere nu 'ĭ pot face să 'şĭ uite datoriile creştineştĭ.

Este un spectacol foarte plăcut, acela al mesenilor gătiţĭ frumos şi aşezaţĭ la chef. Femeile, îmbrăcate cu cele maĭ frumoase haine, cu capul acoperit cu o pânza albă care nu le ascunde frumosul lor pĕr blond, risipit pe umerĭ, şi oameniĭ cu pantaloniĭ scurţĭ, făcuţĭ în bufanturĭ, cu veste de postav albastru brodată cu galoane ornate cu nasturĭ de argint.

A doua zi, oameniĭ se întorc la mare, la pescuit, pe când femeile se întorc la grijile gospodărieĭ lor.

Ast-fel, liniştit şi departe de lume, eĭ trăesc fără să se întrebe, fără să se îngrijească de ce se petrece acolo.

Lector.

Poşta Redacţieĭ. — D luĭ Const. Nuţescu Loco. Trimeteţĭ toată urmarea. Maĭ scurte nu aveţĭ? Scrişĭ numaĭ pe o parte a hârtieĭ.

La 15 Februarie luna c. se va face tragerea pentru cele două bilete, dus şi întors, unul la Viena şi altul la Veneţia, ce se acordă la toţĭ abonaţiĭ ziaruluĭ *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititoriĭ noştriĭ să se grăbească a se abona.

Afară de concurarea prin tragere la sorţĭ la biletele de maĭ sus, abonaţiĭ primesc gratuit şi alte premiĭ carĭ sunt anunţate pe pagina 8.

La Viena și la Veneția gratis

Toțĭ abonațiĭ vor maĭ concura prin tragere la sorțĭ la 2 bilete de dus și întors la Viena saŭ la Veneția.

Abonamente cu premii

De la 15 Februarie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.50 în toată țara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de un volum și Calendarul american cu foĭ zilnice pe anul 1898, saŭ un roman de 2 volume precum și ziarul «Universul Literar« colorat pe timp de un an.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată țara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Calendarul de maĭ sus.—Un roman ilustrat de 5 volume.— «Universul» literar colorat pe timp de un an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat și un port ceasornic de metal.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată țara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Calendarul American (cu foĭ zilnice) și un roman de 3 volume ilustrat precum și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 6 lunĭ.

La Viena și la Veneția gratis

Toțĭ abonațiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorțĭ, la 2 bilete de dus și întors la Viena saŭ la Veneția.

5 Banĭ în toată țara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineață publică știrile și depeșile cele maĭ noĭ și importante din țară și streinătate și romanele cele maĭ sensaționale. Acum publică importanta operă «Note asupra viețeĭ M. S. Regeluĭ Carol». *Universul politic* este unicul ziar ce sosește dimineața în provincie, cu darea de seamă complectă a Corpurilor legiuitoare.

Depitator Numaĭ în 4 manute cu acest praf nevătămător se poate ridica fără nicĭ o durere toțĭ aceĭ perĭ care se cred netrebuincioșĭ, pe orĭ ce parte a corpuluĭ. 4.50.
De vênzare la adm. ziaruluĭ și «Universul» str. Brezoianu No. 11 Bucureștĭ.

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vînzare în provincie la toate farmaciile și în Bucureștĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la droggheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 și la drogheria «Câinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscanĭ, Bucureștĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrațieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureștĭ, se vor considera ca falșificate.

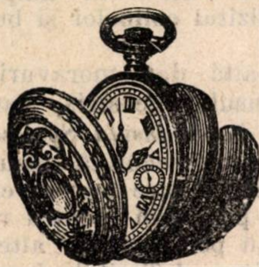
Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a maĭ descoperit acum două lunĭ cum că renumitele sale hapurĭ de catramină se falșificaŭ în mare cantitate și apoĭ eraŭ expediate în străinătate. Ziarele italiene publică că falșificatoriĭ aŭ fost condamnațĭ la un an închisoare și 50.000 de leĭ despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vînd și în România, prin urmare persoanele carĭ doresc să fie sigure că cumpĕră adevsratele hapurĭ de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebue să poarte pe din afară pecetea administrațieĭ *Universuluĭ* și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrațieĭ *Universuluĭ* de oare ce singurul reprezentant al sus-ziseĭ casse este administrația noastră.

Aceste hapurĭ se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfiresc și Economu, precum și la toate farmaciile din țară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice



se află la administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 și 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbațĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deșteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 și leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea maĭ înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin și solid și de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 și de metal oxidat leĭ 19.50

LANȚURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat și de aur, pentru dame și bărbațĭ, cu prețurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparațiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doĭ lucrătorĭ din ce maĭ expertĭ.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparațiuni este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 27. 5 BANI IN TOATA ȚARA București, Miercuri, 11 Februarie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « ½ « « «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARȚEA și VINEREA



O DUMINECĂ LA WENZI. — (Vezĭ explicația)

O Duminecă la Wenzi

La două ore departe de Berlin, există un popor primitiv care şi-a păstrat cu sfinţenie obiceiurile, religia şi limba sa originală. Aceştia sunt Wenziĭ.

Avuseĭ curiositatea să'ĭ cunosc şi să'ĭ vizitez, dar mĕ cam îngrijam de modul cum voĭ fi primit.

— Foarte bine, mi se rĕspunse. Wenziĭ sunt foarte ospitalierĭ şi dacă voiţĭ să vă faceţĭ o idee generală de ţara lor, duceţi-vă într'o Duminecă.

Eĭ locuesc într'un arhipelag format din cincĭ-sute, poate o mie de canalurĭ ale rîuluĭ Sprea care trece şi prin Berlin.

Intr'o Sâmbătă, cu un alt tovarăş luarăm trenul pentru Cotbus, care este aproape în ţara wendică. O barcă lungă, subţire şi ridicată în sus de ambele capete, veni să ne ia.

Norocul nostru fu, că în ajun se făcuse o nuntă şi sărbătoarea, care ţine treĭ zile, de-abea începuse, ast fel că avurăm ocazie de a vedea cea maĭ curioasă petrecere ce mi am putut închipui.

Mireasa poartă pe cap un fel de căciulă înaltă; ginerele are o eşarpă peste umăr. *Braschka* saŭ peţitorul are o pălărie cu treĭ colţurĭ.

*
* *

Graţie unuĭ personaj destul de important, *antreprenorul căsătorieĭ*, puturăm să ne amestecăm şi noĭ printre lume. Acesta este rudă cu unul saŭ cu cel-l'alt dintre mirĭ şi el, cu paralele luĭ, răspunde de bogăţia meseĭ şi de bunătatea felurilor de mâncare.

Cu cât este lume maĭ multă cu atât nunta este maĭ splendidă căcĭ fie-care îşĭ plăteşte partea sa, atât rudele cât şi invitaţiĭ. E un fel de pique nique deschis la toată lumea. Trecĕtorul, străinul, cu banul luĭ poate lua parte. Intrarea e liberă, dar fie-care îşĭ plăteşte intrând.

Antreprenorul căsătorieĭ, la prima vedere, ne păru a fi neamţ, dar după cum ni s'a afirmat de când se pomeneşte, nicĭ un Wend saŭ vre-o Wendă nu'şĭ a amestecat sângele cu acela al Germanilor, şi trebui să zic că ne înşelasem.

Totuşĭ, el ştie nemţeşte, ceea ce ne foloseşte nonă.

Numaĭ mulţumită luĭ puturăm să culegem maĭ multe observaţiĭ foarte importante, de carĭ am fi fost lipsiţĭ dacă norocul nu ni l'ar fi scos în cale. Maĭ întĕĭ aflarăm că nunta la care luarăm parte era de clasa întâĭ, adică toţĭ ceĭ ce luaŭ parte la ea făcaŭ parte din clasa întâĭ saŭ maĭ bine din casta întâĭ.

La Wenzi spiritul de castă este foarte accentuat. Acest mic popor slav este împăţit în patru clase carĭ nu se amestecă nicĭ odată: prima, care s'ar putea socoti nobilimea se compune din proprietariĭ de pământurĭ; a doua *Kossaeth* sunt proprietariĭ de case; apoĭ vin aceĭ carĭ nu aŭ de cât colibe numiţĭ *Haeuster* şi în fine *Tageloehner* carĭ n'aŭ altă avere de cât braţele.

Nicĭ o dată, o căsătorie cu mirĭ din clase deosebite nu a turburat seninătatea împărţiriĭ, ast-fel că noĭ fuserăm stabiliţĭ asupra calităţeĭ tovarăşilor noştri. Dealtmintrelea, fetele veghiază ca sfintele tradiţiunĭ să nu se calce. Ele, după voia lor, îşĭ pregătesc măritişul. Când vre-una din ele socoteşte că a venit timpul să îşĭ facă gospodăria eĭ, se informează de averea tinerilor din casta sa. Când ea şi-a făcut alegerea, trimete pe unul din rudele sale, în genere un unchĭ ca să ceară în căsătorie pe alesul inimeĭ eĭ... dacă răspunsul este favorabil se hotărăşte ziua nunţeĭ, şi toţĭ carĭ vor se înscriŭ pentru a lua parte.

In ziua aceea, logodnica se duce în casa gineruluĭ. Maĭ întâĭ îĭ mulţumeşte că a ales o pe ea, apoĭ, după ce ia o înghiţitură de bere, pornesc în bărcĭ, spre biserică. Mireasa este aşezată pe pae, semn de prosperitate, şi ginerile, pentru un moment, are pe cap o coroană de frunze, lipită de frunte cu ceară. In drum, el recitează cele Zece Poruncĭ, pe când mireasa tronând de paele eĭ, alăturĭ de mama eĭ, care are câte-va găinĭ la îndemână, primeşte felicitările.

După cununie, nevasta nu ese din casă treĭ-zecĭ de zile, alt fel «cununia nu durează».

*
* *

Am avut curiozitatea să vizităm locuinţa frumoaseĭ noastre mirese. Foarte drăguţ, foarte confortabil. Mobilele aŭ un aspect bizar terminate prin fel de fel de icoane. Patul este numaĭ culorĭ: pe plapumă sunt trandafirĭ roşiĭ amestecaţĭ cu nu-mă-uita de un albastru strălucitor şi cu viorele. Totul este înconjurat de o ghirlandă de frunze unde sunt puse toate culorile verzĭ ce există pe sub soare. Soba e enorm de mare, pusă într'un colţ şi aşesată ast fel în cât să lase un loc liber între una din feţele sale şi zid. Aci e locul stăpînuluĭ. Scăpat de dandanaua nunţeĭ, capul familieĭ domneşte de aci, aşezat pe scaunul luĭ de lemn. In timpul absenţeĭ luĭ, nimenĭ nu-l ocupă acest loc, care rămâne liber.

Aci se petrece viaţa mireseĭ. Văduvele nu es din casă de cât Duminica. Restul timpuluĭ torc, ţes şi văpsesc ele singure pânzele cu culorile cele maĭ bătătoare la ochĭ şi cu carĭ se îmbrobodesc la zile marĭ.

Iarna, când cele o mie de canalurĭ ale Spreeĭ debordează şi transformă totul într'un lac monstru, bărbaţiĭ rămân acasă. Atuncĭ se ţin lanţ sindrofiile unde se povestesc toate legendele existente. Istorisirĭ de războaie carĭ nu se maĭ sfârşesc, de vînătorĭ fantastice, în carĭ locul principal îl ţin *Bătrânul Rege* şi *Vînătorul negru* şi carĭ în tot-d'auna se sfîrşesc prin măcelurĭ de oamenĭ spre marea spaimă a ascultătorilor.

Căcĭ nimenĭ, ca Wenzĭ nu se tem aşa de mult de moarte. De abia un muribund şi-a dat sufletul şi deschid toate ferestrele «pentru ca sufletul să plece de grabă». Apoĭ se aprind atâtea lumânărĭ câţĭ inşĭ aŭ murit în cursul anuluĭ, apoĭ aŭ grije de a grăbi înmormântarea care se face chiar în aceiaşĭ zi. La întoarcere, se grăbesc să distrugă tot ce a aparţinut mortuluĭ. Banca pe care a fost aşezat cosciugul se arde, căcĭ cel ce s'ar aşeza pe ea ar muri în acelaşĭ an. In fine, chiar numele celuĭ mort nu se pomeneşte ca să nu dea loc la nenorocirĭ.

Edmond Neukomm.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

VI

Ce demon e care împleteşte firele vieţeĭ noastre, care ne face să ne înşelăm noĭ înşi ne şi ne trimite tot d'auna pe căĭ pe care noĭ nu dorim să mergem? M'a îndemnat oare numaĭ simţul de datorie? O, nu. Am fost numaĭ un copil care căuta aventurĭ în ţinuturĭ necunoscute, care a visat atât de mult despre ele, până ce, în cele din urmă, a crezut că le a găsit cu adevărat.

Şi mi-a fost dată în adevăr aceastâ mare aventură a gheţurilor. Aci în această noapte adâncă staŭ faţă în faţă cu natura; staŭ la picioarele eternităţeĭ şi ascult şi învĕţ a cunoaşte pe Dumnezeŭ cel a tot puternic, centrul Universuluĭ.

Toate enigmele vieţeĭ par a se lămuri aci şi rîd de mine singur că am putut să mă sbucium cu gândurile; totul e aşa de mic, aşa nespus de mic.. Cine vede pe Iehova, trebue să moară.

Duminică 4 Noembrie.—La amiazĭ am făcut o excursiune luând şi câţĭ va câinĭ cu mine.

Curând după aceea am auzit că ceĭ rămaşĭ pe bord aŭ început să latre; imediat ceĭ pe carĭ îĭ luasem cu mine ciulıră urechile şi maĭ mulţĭ dintre noĭ, în frunte cu Udenka se repeziră înapoĭ.

Ceĭ-l'alţĭ rămaseră ascultând şi uitându-se dacă nu mă întorc şi eŭ.

După ce m'am gândit puţin dacă nu era poate vr'un urs, mi am continuat drumul. In cele din urmă însă nu'mĭ maĭ putuĭ stăpâni curiozitatea şi mă întorseĭ. Câiniĭ alergară ca vîntul înaintea mea.

Când m'am apropiat de vapor văzuĭ pe uniĭ din oameniĭ noştri alergând înainte cu puştile. Eraŭ Sverdrup, Iohansen, Mogstad şi Hendrigsen, carĭ 'mĭ luară o bucată bună înainte în direcţia în care lătraŭ câiniĭ, înainte de a'mĭ fi putut lua şi eŭ puşca, şi a-şĭ fi putut să ĭ urmez.

De o dată auziĭ înaintea mea fulgerînd o salvă de împuşcăturĭ, apoĭ alta, şi pe urmă maĭ multe împuşcăturĭ singuratice; era un adevărat foc de pluton.

Ce dracu putea să fie asta? Stăteaŭ pe loc şi împuşcaŭ mereŭ. De ce nu înaintaŭ? Mă grăbiĭ, zicându'mĭ că era timpul suprem ca să viŭ eŭ, cu patimele de zăpadă, pentru a urmări fiara, care probabil o luase la fugă. Intr'aceia înaintară şi eĭ puţin şi iarăşĭ fulgerară prin întuneric de maĭ multe orĭ pe rînd.

In sfîrşit unul din eĭ se repezi peste ghiaţă şi împuşcă drept în jos pe când un al doilea îngenunche lângă dînsul şi dete foc spre est. Işĭ probaŭ oare puştile? Pentru aceasta, de sigu, vremea nu prea era bine aleasă, şi afară de aceea, prea multe împuşcăturĭ dădeaŭ.

In vremea asta câiniĭ alergaŭ lătrând furioşĭ de jur împrejur şi se adunară apoĭ în maĭ multe grupurĭ. In sfârşit îĭ ajunseĭ şi văzuĭ acum treĭ urşĭ în diferite locurĭ pe ghiaţă, o ursoaică şi doĭ puĭ, asupra cărora câiniĭ se aruncaseră, hărţuindu-ĭ ca nebunĭ de labe, de ceafă şi de coadă.

Maĭ ales Menka era turbată. Apucase pe unul din puĭ de gât şi îl scutura cu furie, aşa în cât abea puturăm s'o depărtăm.

Urşiĭ se depărtaseră binişor de câinĭ, carĭ nu cutezaseră să se apropie de eĭ până când ursoaica cea bătrână nu fusese rănită şi căzuse. In adevăr fiarele procedaseră într'un mod suspect. A fost ca şi când ursoaica ar fi pus în lucrare un plan bine combinat, o cursă pentru a atrage câiniĭ.

Se oprise deodată. Lăsase puiĭ să meargă înainte, stătuse cât va timp pe loc, şi apoĭ se îndreptase spre câiniĭ, carĭ însă în acelaş moment, ca şi la o comandă, o luară la goană spre vest. Atuncĭ se trăsese primul glonţ, după care ursoaica cea bĕtrînă căzuse la pământ. Imediat uniĭ dintre câinĭ, se repeziseră asupra eĭ. Dup'aceia fu împuşcat unul dintre puĭ; cel-lalt o luă peste ghiaţă urmărit de împuşcăturĭ şi de treĭ câinĭ. Aceştia îl ajunseră în curênd şi îl trântiră la pământ. Aşa că Mogstad trebui să depărteze întâiĭ câiniĭ, înainte de a cuteza să împuşte.

A fost un adevĕrat măcel. Dar nea venit tocmaĭ la timp căcĭ tocmaĭ astă-zĭ consumaserăm ultimele pastete de care de urs ce maĭ aveam. Ceĭ douĭ puĭ ne furnisaŭ fripturĭ minunate de sĕrbătorĭ.

După toate probabilităţile aceştĭ urşĭ eraŭ tot ceĭ a căror urme le vĕzuserăm maĭ înainte. Sverdrup şi eŭ îĭ uamărisem atuncĭ, dar îĭ pierduserăm în direcţia nord-nord-vest de la vapor. Probabil că acum se întoarseră din aceiaşĭ direcţiune Când ceĭ-lalţĭ voiră să împuşte pusca luĭ Peder ca de obiceiŭ nu luă foc de oare-ce iar era îmbibată în vasilină. Striga mereŭ:

— Trageţĭ, trageţĭ, puşca mea nu ia foc.

Maĭ târziŭ când am examinat şi eŭ puşca pe care o luasem cu mine, descoperiĭ că nu era încărcată.

Frumoasă istorie aş avea de povestit dacă s'ar fi întâmplat să mĕ găsesc singur cu această armă în faţa ursoaiceĭ.

Lunĭ 5 Noembrie.—Aseară pe când lucram auziĭ de odată pe unul din câinĭ urlând îngrozitor. Alergaĭ sus pe punte şi găsiĭ pe unul din căţeĭ cu limba lipită şi îngheţată de o verigă de fier, pe care probabil voise s'o lingă. Bietul animal întinsese limba ca un gumelastic, şi urla ca un disperat.

Bentsen, care era de pază, alergase la urletele câineluĭ, dar nu ştia ce să'ĭ facă; prinsese însă câinele de ceafă şi'l ţinea de frică să nu'şĭ rupă limba. După ce încălziĭ niţel fierul cu mâna, limba se deslipi de sine.

Bietul animal se bucura peste măsură şi lingea, pentru a'şĭ arăta recunoştinţa, mâinile luĭ Bentsen. De sigur că va trece multă vreme până când, cel puţin acest câine, va maĭ păţi aşa ceva.

Duminică 11 Noembrie. — Imĭ urmez zi de zi studiile şi mă adâncesc din ce în ce în misterul nedeslegat a o mulţime de chestiunĭ.

Nu zăŭ, de ce să mă învârtesc mereŭ în cercul unor ĭ gândurĭ zadarnice? Maĭ bine să ies în noaptea de afară! Luna stă mare, galbenă şi liniştită sus pe cer. Stelele scânteiază prin pulberea fină de zăpadă... De ce să nu mă leagăn în visul uneĭ noptĭ de iarnă, gândindu-mă la vară?

Uf! vêntul suflă prea aspru peste ghiaţa pustie. E un frig de 33 de grade, şi vara cu florile, e departe, departe. Aşĭ da un an din viaţa mea, să o văd acum, dar aşa mi se pare de departe, de par'că n'o s'o maĭ vĕd nicĭ odată.

In fie-care zi şi în fie-care noapte străluceşte însă lumina boreală pe cer, în frumuseţea eĭ, vecinic schimbătoare.

O strălucire misterioasă! Ce eştĭ tu şi de unde viĭ? Dar de ce să întreb? Nu e destul să'ţĭ admir frumuseţea şi să mă opresc aci? In cel maĭ bun caz, am putea oare să descoperim alt-ceva, de cât faţa exterioară a lucrurilor.

Ce ne-ar folosi chiar decă am putea să spunem că lumina boreală este o descărcare electrică, saŭ un curent electric prin regiunile superioare ale aeruluĭ, şi dacă am fi în stare să descriem până în cele maĭ micĭ amănunte cum se produce? Ar fi numaĭ vorbe, căcĭ tot atât de puţin ştim ce este un curent electric ca şi ce este lumina boreală. Fericit e copilul... Cu toate părerile şi teoriile noastre, nu suntem nicĭ cu un fir de păr maĭ aproape de adevăr decât dânsul.

Marţĭ 13 Noembrie.—38° C. Ghiaţa se prăvăleşte ziua în maĭ multe direcţiunĭ, şi sgomotul ce'l face e destul de mare, de când a început să fie maĭ frig. Se aude din depărtare un sgomot ciudat care ar părea sinistru orĭ-cuĭ, care nu ştie de unde vine.

Am făcut azĭ o plimbare foarte plăcută pe lună.

Este oare viaţa o vale a plângerilor? Este oare o soartă vrednică de plâns aceasta, de a putea sbura ca vêntul peste întinderea neţărmuită de ghiaţă împresurat de o mulţime de câinĭ pe o noapte ca aceasta? Patinele de zăpadă lunecă peste suprafaţa netedă încât nu ştiĭ dacă maĭ atingĭ saŭ nu pămêntul, saŭ te apropiĭ de stelele ce scânteiază sus pe bolta albastră? Aceasta este într'adevăr maĭ mult decât are cine va dreptul a aştepta de la viaţă. E o poveste din altă lume, dintr'o viaţă viitoare.

Ş'apoĭ să te întorcĭ în cabina comodă, să facĭ foc în sobă, să aprinzĭ lampa, să'ţĭ umplĭ o pipă, să te întinzĭ pe sofa şi să visezĭ privind la noriĭ de fum — însemnează aceasta a suferi?

Aşa mă prind une-orĭ stând ore întregĭ, uitându-mĕ la foc şi visând departe—un metod minunat de a trece vremea în chip folositor. Cel puţin însă ea contribue la trecerea pe nesimţite a vremiĭ, până când visurile sunt spulberate printr'o singură suflare de vênt a realităţiĭ şi iară-şĭ mă trezesc aci în mijlocul pustietăţiĭ şi din noŭ mĕ pun cu nervositate pe lucru.

Miercurĭ 14 Noembrie. — Ce minununate sunt plimbările cu patine de zăpadă prin natura tăcută!

Câmpia întinsă de ghiaţă scăldată în lumina argintie a luniĭ se întinde în toate direcţiile, pătată icĭ şi colo, de umbra întunecoasă a colinelor. In depărtarea extremă, o dungă întunecoasă însemnează orizonul, d'asupra căruia pluteşte o ceaţă rară strălucind ca argintul; şi d'asupra se

întinde bolta cerească albastră, presărată cu stele şi luna plină pluteşte prin eter.

Dar la miază zi lumina zileĭ abia se maĭ vede ca o zară slabă, roşietică, jos la orizon, iar d'asupra un arc galben şi verzuĭ deschis ce se pierde apoĭ în albastrul ceruluĭ. Intregul se încheagă într'o armonie unică şi indescriptibilă.

Une orĭ simt dorinţa de a putea interpreta frumuseţea natureĭ prin muzică; ce acordurĭ puternice şi totuşĭ blânde ar trebui să fie acelea!...

Dar tăcere! Aud numaĭ vibrarea nervilor meĭ proprii; mi se pare ca şi când aş aluneca tot maĭ departe peste această întindere, în spaţiul nesfîrşit.

Nu e aceasta o icoană despre cele ce trebuie să vină? Aci sunt şi eternitate şi pace. Nirvana trebue să fie rece şi limpede ca o ast-fel de noapte nesfîrşită cu stele. Ce sunt toate explorările şi toate cunoştinţele noastre în mijlocul acestuĭ infinit?

Vinerĭ 16 Noembrie.—Inainte de amiazĭ ne am plimbat cu Sverdrup, cu patinele de zăpadă, la lumina luneĭ. Am avut o convorbire serioasă asupra probalităţiĭ mersuluĭ nostru şi asupra expediţieĭ plănuite pentru la primăvară peste ghiată spre nord.

Seara am vorbit cu el în cabina luĭ, tot despre aceasta. I-am comunicat părerile mele, pe carĭ el le-a aprobat în total.

In timpul din urmă m'am gândit mult care ar fi cursul ce ar trebui să urmăm în cazul când până în Martie n'am ajunge atât de la nord cum m'am aşteptat. Dar cu cât maĭ mult mă gândesc, cu atât maĭ tare mă conving că lucrul se va putea face.

Căcĭ dacă e bine a se porni de la 85°, de ce n'ar fi de asemnea bine a se porni şi de la 82° saŭ 83°? In ambele cazurĭ am pătrunde în regiunĭ maĭ nordice decât am putea ajunge alt-fel, şi aceasta trebue să fie cu atât maĭ de dorit, cu cât maĭ puţin spre nord ar putea ajunge *Fram* însuşĭ.

Dacă nu vom putea ajunge chiar la Pol, va trebui să ne mulţumim şi cu maĭ puţin. Lucrul principal nu e după cum am repetat-o de atâtea orĭ, de a ajunge exact la acel punct matematic, ci de a explora regiunile necunoscute ale măriĭ polare, fie maĭ aproape, fie maĭ departe de Pol. Aceasta am spus-o deja înainte de plecarea noastră şi trebue să o amintesc mereŭ.

De sigur, în decursul drumuluĭ maĭ departe al vaporuluĭ va trebui să se facă şi pe bord multe observaţiĭ importante şi dintre carĭ pe unele aş dori foarte mult să le pot face eŭ în persoană; cele maĭ importante însă vor putea fi făcute tot aşa de bine şi dacă douĭ din ceata noastră vom părăsi vaporul, şi abia maĭ poate fi îndoială că observaţiile pe carĭ le vom face şi maĭ departe spre nord, vor fi maĭ importante de cât acele pe carĭ le-aş putea face tot restul timpuluĭ pe bord. *Până acum este decĭ absolut de dorit ca să plecăm.*

Apoĭ vine întrebarea: Care e timpul cel maĭ bun pentru plecare? Nu poate fi îndoială că primăvara, cel maĭ târziŭ în martie, e singurul timp potrivit pentru o asemenea întreprindere îndrăsneaţă. Dar va trebui să plecăm chiar în primăvara asta?

In cazul cel maĭ rĕŭ, dacă n'am ajunge adică maĭ departe de 83° latitudine şi 110° longitudine, ar fi poate bine să aşteptăm până în primăvara anuluĭ 1896; dar eŭ aşa cred că în acest caz am pierde, după toată probabilitatea, momentul cel maĭ favorabil. Nu putem să înaintăm cu vaporul atât de încet încât după trecerea unuĭ al doilea an să nu fim dincolo de punctul de unde ar trebui să pornească expediţia cu săniĭ.

Dacă măsor distanţa pe care am făcut'o din Noembrie anul trecut şi socot aceiaşĭ distanţă în partea cealaltă, reiese că în Noembrie viitor vom trebui să fim la nord de ţara Franz-Iosef şi cu ceva dincolo. Fireşte, e posibil ca până în Februarie 1896 să nu facem un drum maĭ lung decât acela pe care l-am făcut până acum; dar după tot ce pot să judec, e maĭ probabil că mersul se va accelera, iar nu se va potoli, cu cât vom merge maĭ spre apus şi că, prin urmare, în Februarie 1896 vom fi ajuns prea departe; pe când, chiar dacă n'am ajunge la cel maĭ bun punct de plecare în ziua de 1 Martie 1895, în tot cazul va fi un punct de la care va fi posibil să plecăm. De aceea ar fi bine *să nu maĭ aşteptăm o altă primăvară.*

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ

XXIV

— Tocmaĭ cele două ore trecute. Apucă atuncĭ carabina şi dădu un glonte.

De odată Emil sări în sus.

Două focurĭ răsunară din partea opusă aceleia de unde auzise întâiul foc.

— Ce să fie asta? strigă el. Protivnicul meŭ mi-a întins oare vr'o cursă, şi, în loc să am de a face cu un singur om, să am de a face cu o trupă întreagă?

Se aşeză jos şi începu a se gândi:

— Nu! Nu! zise el în sfîrşit, asta nu se poate. D. Duther ar fi avut de multe orĭ prilejul să mĕ omoare, dacă ar fi vrut. Chiar acel din oameniĭ luĭ, care mi-a adus scrisoarea, putea foarte uşor să mĕ înjunghie, în timpul somnuluĭ. Şi chiar acum când am mers în barcă, cum stam cu spatele la dînsul, putea foarte uşor, să mĕ apuce de ceafă şi să mă arunce în apă.

Chiar dacă duşmanul ar fi fost un trădător, m'ar fi putut aştepta ascuns după vr'un copac, şi m'ar fi omorît.

Nu, D. Duther n'are escortă, totul arată şi dovedeşte asta. M'a chemat la o luptă cinstită, nu se poate să nu cred asta, dar naiba să mă ia, că nu'mĭ explic cum poate să tragă de odată două gloanţe din două părţĭ ale insuleĭ.

Pe când îşĭ făcea aceste judecăţĭ, Emil se uita mereŭ spre punctul de la insulă de unde venise detunăturile. I se păru că locul acela de pădure era maĭ puţin des de cât orĭ care altul. Atuncĭ scoseĭ din toc un ochean, care avusese grijă să'l ia cu el.

Un copac enorm atrase băgarea luĭ de seamă. I se păru că la rădăcină se ascunde o figură omenească. Işĭ luă puşca, şi culcat pe iarbă urmă punctul arătat de ochian, voia să tragă.

Dar de odată un glonte şueră la urechia luĭ, Emil constată că nu era din locul vĕzut de dînsul, ci cu totul din altă parte.

XXV

Urmarea lupteĭ

Trebue să te fi rătăcit odată prin munţĭ, ca să'ţĭ daĭ seamă de simţimîntul de întristare, care te apucă văzîndu-te singur.

Emil era prea preocupat de lupta luĭ, ca să stea să se maĭ gândească. Işĭ tot scormonia mintea, să'şĭ explice cele două gloanţe venite din direcţiunĭ opuse.

De odată îşĭ lovi fruntea:

— Ah! ce prost sunt zise el, trebuia să'mĭ explic asta de la început.

De sigur că a pus în diferite părţĭ bateriĭ cu explosibile, ca să nu ştiŭ de unde vin, şi unde va fi el.

Peste tot tăcere, singurătate, nemişcare. Pretutindenĭ linişte desăvîrşită.

Emil din când în când se uita la drumul pe unde venise.

Gândea cu drept cuvênt, că numaĭ pe acolo ar putea duşmanul să'l ajungă.

— Cu arsenalul meŭ, zise el, şi cu poziţia în care mĕ aflu, pot să înfrunt şi zece duşmanĭ. Din fericire am muniţiĭ, arme, şi ce trebue pentru mâncare.

Vorba mâncare îĭ aduse aminte că nu mâncase din ajun.

Scoase o bucată de pesmet şi începu a'l mânca cu foame.

— Să'mĭ păstrez proviziunile, dar în acelaş timp să nu'mĭ micşoreze puterile.

După ce şi a isprăvit prânzul sĕŭ de pustnic, apucă o ploscă, pe care o purta pe umăr şi începu să bea.

Se înopta şi Emil vedea cu oare care teamă apropierea nopţeĭ, se gândea că ziua poate să supravegheze singurul şanţ pe unde putea să vie duşmanul, pe când noaptea putea să'l surprindă.

— In tot cazul dacă nu voiŭ putea vedea, cel puţin, e cu neputinţă să nu aud paşiĭ, care vor străbate aceste locurĭ.

Dar trebue să caut de a nu adormi, ceea ce e foarte greŭ în această singurătate. Dar ca să fiŭ noaptea deştept, am să trag un somn bun acum de vreme.

Zicându'şĭ acestea logodnicul d-reĭ Allard îşĭ făcu un pat de frunze şi peste puţin adormi. Dar curînd se deşteptă tresărind, auzise un sgomot lângă dînsul.

Şi, surpriză, spaimă! zări o umbră proiectată de stâncă. Puse mâna pe puşcă s'o sloboadă. Dar spectrul îĭ strigă:

— Jos armele saŭ eşt mort?

Emil recunoscu glasul duşmanuluĭ sĕŭ, aruncă puşca.

— Fie! zise el.

Exploratorul, căcĭ el era, nu făcu nicĭ un pas, nicĭ o mişcare.

— Tinere, ţi-e teamă! zise el cu un plas batjocoritor.

— Mişelule! hoţ de femeĭ să vedem aĭ să te fereştĭ de lovitura asta, zise Emil.

O detunătură se auzi, dar glonţul revolveruluĭ nu şĭ atinse ţinta. Exploratorul sta tot nemişcat, apoĭ strigă:

— Sărman copil! mĕ crezĭ oare un dobitoc, şi crezĭ că m'am suit aicĭ să-mĭ ofer pieptul gloanţelor d-tale?

— Atuncĭ ce vreĭ?

— Vreaŭ să ne omorîm într'o luptă cinstită, respunse exploratorul.

Lasă-ţĭ aicĭ armele de foc şi du-te de mĕ aşteaptă pe platformă.

Iţĭ daŭ bileţul acesta cu care am să'ţĭ spun ce trebue să facĭ.

Dacă mor veĭ aştepta aicĭ călăuza care te a adus, îĭ veĭ arăta medalia asta, şi salutul, după care l'aĭ recunoscut şi d-ta, şi îţĭ va fi de o supunere oarbă, va înţelege că moşteneştĭ de la mine toate drepturile asupra d-reĭ Allard

— Cu ce armă vreĭ să te baţĭ? întrebă logodnicul d-reĭ Clemenţa.

— Ne vom bate cu pumnalul, corp la corp. Cel maĭ puternic şi maĭ ager dintre noĭ va înfige pumnalul în inima celuĭ-l'alt.

Peste puţin lupta începu:

Emil scoase un cuţit lung, cu care se aruncă asupra duşmanuluĭ.

Dar întreprinzĕtorul explorator despreţuia de sigur cuţitul acela lung, căcĭ stătu drept, cu sânge rece şi cu un cuţit mic în mână, cu care pară arma duşmanuluĭ.

In acelaş timp exploratorul ridică braţul şi arma luĭ se abătu cu repeziciunea unuĭ fulger.

Emil se feri în lăturĭ, totuşĭ fu atins la braţ, dar el nu luă în seamă asta ci se aruncă asupra luĭ Petre Duther apucându-l în braţe.

Duther nu se apăra ci d'impotrivă îl lasă să 'l cuprindă bine de mijloc, şi atuncĭ repede, pe negândite, ridică arma şi o înfipse cu putere în umărul luĭ Emil.

Indată braţele muribunduluĭ se desfăşură, pumnalul pe care nu 'l lăsase din mână căzu jos, şi bietul Emil învêrtindu-se căzu jos fără de suflare.

Petre Duther se apropiă de duşmanul săŭ, şi 'ĭ puse mâna la inimă. Văzu că nu maĭ bate.

Atuncĭ îl luă binişor şi'l puse pe patul de frunze pe care şi'l făcuse singur.

— Bietul băiat, gândea el, 'mĭ pare răŭ, dar n'aveam ce face. Mi se spusese în cele a trebuit să îl distrug, aşa a vrut fatalitatea.

XXVI

De ce a rămas D. Barbier celibatar

Intre acestea la lagăr era mare plictiseală, domniĭ se maĭ duceaŭ după vânat, maĭ umblaŭ în coace, încolo, dar domnele eraŭ nevoite să stea de obşte loculuĭ.

D. Atanasie Barbier le ţinea de urît şi le spunea la palavre nesărate, pe care la urmă nicĭ nu le maĭ ascultaŭ.

In sfîrşit d-ra Bourgeois vrînd să maĭ distreze pe cucoane chiar rîzînd de d-nu Barbier, începu să facă spirit pe socoteala luĭ.

— D-le Barbier, de mult am vrut să te întreb ceva, zise ea.

— De ce nu, domnişoară?

— Dar te rog să nu te superĭ.

— Pe cins'ea mea că nu, zise d. Barbier repede.

— Ia spune-ne de ce aĭ rămas flăcăŭ? zise ea.

— Eĭ, asta e o istorie întreagă.

— Spune-ne-o, strigă doamnele, trăgând cu urechea.

— Eĭ bine, să vă spun, zise d nu Barbier.

«Părinţiĭ meĭ, începu el, deşi eraŭ oamenĭ cu stare, mă băgară în prăvălie la un fabricant de periĭ, d. Rolin.

«Acesta avea o fată, d-ra Ortensia tot aşa de frumoasă ca şi o floare, al căruĭ nume îl purta.

«Crescusem împreună între rafturile şi poliţele magasinuluĭ. Era cu doĭ anĭ maĭ mică de cât mine.

«Ajunsesem la vîrsta când să trag la sorţĭ, când era să mă ia în armată, dar părinţiĭ meĭ având influenţă mă scăpară de la serviciul militar. Putuĭ dar să 'mĭ văd de treabă.

«Intr'o zi, mă pomenesc cu d-şóra Ortensia, că 'mĭ zice, fără mult înconjur:

«— Mă iubeştĭ, d-le Atanasie?

«Mă înroşiĭ până în albul ochilor şi răspunseĭ:

«— Da, te iubesc d-şoară. Cine nu te-ar iubi?

«Spun drept că exageram puţin saŭ maĭ de grabă improvizam un sentiment, la care nu mă gândisem până atuncĭ.

«— Atuncĭ d-le Atanase, urmă Ortensia, vreĭ să mă ieĭ de nevastă?

«Mă aruncaĭ la picioarele feteĭ şi sărutându'ĭ mâna îĭ spuneam:

«— Mulţumesc! Mulţumesc! Ortensia, te iubesc şi sunt cel maĭ fericit dintre oamenĭ.

«— Bine! zise ea, adresându'mĭ un graţios zîmbet. Sunt mulţumită de d-ta. Mâine am de gând să'ţĭ spun ce am de gând să fac.

«A doua-zĭ alergaiŭ la magazin cu capul plin de vise, zăpăcit. Ortensia veni şi dînsa de vreme totuşĭ n'am putut schimba cu dînsa, de cât privirĭ arzătoare, expresiunea sentimentelor noastre.

«Când să mă duc la masă, Ortensia îmĭ făcu semn arătându mĭ ceva pe masa, la care lucra ea.

«Mă apropiaĭ şi văzuiŭ o scrisoare adresată mie. O luaĭ repede şi o băgaĭ în buzunar.

«Vă închipuiţĭ, că îndată ce fuseĭ afară, am rupt plicul. Avea numaĭ câte-va rândurĭ, care sunaŭ ast-fel:

«Dragă Atanasie,

«Fiind-că iubeştĭ pe Ortensia ta «tot atât cât te iubeşte şi ea, fiind«că te învoeştĭ s'o ieĭ de soţie, vino «astă seară după închiderea magazi«nuluĭ, să baţĭ la uşa birouluĭ, am «să fiŭ acolo singură, îţĭ voiŭ des«chide şi îţĭ voiŭ spune ce trebue să «facem, ca să asigurăm fericirea «noastră.

«Aceea, care te iubeşte şi te aco«peră de nesecate desmerdărĭ».

«Ortensia ta».

«Scrisoarea asta, care'mĭ dădea o întâlnire aşa de îndrăsneaţă, îmĭ dădea mult de gândit. Era fata patronilor meĭ şi n'aş fi vrut să'ĭ trag pe sfoară. Dar la urma urmeĭ, eŭ nu o provocasem, ea singură îmĭ ieşise în cale, şi îmĭ dăduse ideia dragosteĭ.

«N'am ştiut, de ce după amiazĭ nu s'a arătat de loc. Seara plin de nerăbdare mă duseiŭ, şi după ce se stinse toate luminele, bătuiŭ la uşa biurouluĭ.

«Nicĭ un răspuns.

«Bătuĭ maĭ tare, tot nimic. Mă maĭ preumblaiŭ, maĭ cercaiŭ iar. Nicĭ un rezultat. Imĭ perduĭ vremea toată noaptea, și ușa sta tot încuiată.

«In sfîrșit plecaiŭ acasă, și a doua zĭ la opt eram în fața magazinuluĭ. Văzuiŭ, cu mirare, că obloanele eraŭ închise. De ce?

«Sunaĭ la portar.

«El îmĭ strigă supărat:

«— Ce pofteștĭ?

«— Vreaŭ să'mĭ vĕd de serviciŭ.

«— Nu'ĭ nicĭ un serviciŭ astă-zĭ, și'mĭ închise ușa în nas.

«Ce să fie asta?

«Mĕ duseĭ peste drum la o cafenea, să aflu din vorbele conmesenilor ce se întâmplase la magazin.

«Stam la masă când aud pe un mușteriŭ vorbind:

«— La ce'țĭ maĭ folosește averea și onorabilitatea, când nu te poțĭ bucura de ea. Să piardă eĭ pe unica lor fată!

«Zăpăcit, mĕ duseiŭ la patronul cafeneleĭ.

«— Ce, a murit fata d-luĭ Rolin?

«— Nu, domnule, dar a fugit ierĭ după prânz, cu amantul eĭ, d. Frédéric Henon, un prieten al familieĭ.

«Rĕmăseĭ uluit. Ințelesesem că fata își bătuse joc de mine».

— Nu'ĭ nimic, domnule Barbier, spuse pictorul, mângâe-te, asemenea lucrurĭ se întâmplă și altora.

XXVII

Caracterul oamenilor după rîs

Cuvintele pictoruluĭ fură urmate de un hohot de rîs general, un rîs nebun și contagios.

Savanțiĭ carĭ aŭ studiat diferitele felurĭ de rîsete, aŭ spus că sunt tot atâtea rîsete cât și vocale.

După eĭ, ceĭ care rîd în A sunt sincerĭ, nestatornicĭ, amorezațĭ de zgomot și mișcare. Rîsul cu **E** aparține melancolicilor.

Copiiĭ și naiviĭ rîd în *I*; femeile blonde pot rîde cu *I* fără a fi naive. Rîsul cu *O*, arată generozitatea și îndrăzneala. Rîsul cu *U* arată avariția, fățărnicia saŭ mizantropia. Sunt oamenĭ de carĭ trebue să te fereștĭ.

Eĭ bine, auditoriĭ d-luĭ Barbier isbucniră într'un rîs cu *A*.

Dar asta supĕră pe d. Atanase, care 'șĭ luă bastonul și pălăria și plecă bodogănind.

. . . .

Ast-fel își petreceaŭ zilele de așteptare oameniĭ de la lagăr. Totușĭ nu putea să uite grija, căcĭ de treĭ zile de când plecaseră ceĭ treĭ Indienĭ și cu Emil, nu maĭ aflară nicĭ o veste.

In sfîrșit, într'o dimineață pe când d-rul Leroux se pregătea să ție o conferință asupra animalelor vînate, în fața unuĭ auditor, compus în cea maĭ mare parte din cucoane, unchiul Petruș primi o scrisoare.

D-rul Leroux tăcu și împreună cu ceĭ-l'alțĭ așteptă ca unchiul Petruș să isprăvească de citit, il vĕzură îngălbenindu-se.

— Ce e? spune-ne iute, strigă d-rul Leroux.

— Este, rĕspunse unchiul Petruș că nu numaĭ n'aŭ găsit pe d-șoara Allard, dar Emil la ora asta poate e mort.

D. Champion luă scrisoarea din mâna unchiuluĭ sĕŭ, citi cele ce urmează:

«Domnule Milion,

«Am găsit urma răpitorilor d-reĭ, «dar suntem departe de a fi pus «mâna pe eĭ.

«Aicĭ într'o insulă din lacu Abittibi «am făcut o întâlnire funebră. Am «găsit corpul d-luĭ Emil neînsuflețit. «De jur împrejur iarba era călcată, «ceea ce arăta că fusese o luptă «acolo.

«Am făcut o targă și l'am tras «portat într'o insulă unde am găsit «o femee bătrână. Cioc-de-Vultur mi-a «spus că se numește *Cucuvaia-Nea-«gră* și e o femee, care a vindecat «pe fratele și tatăl luĭ Cioc-de-Vultur, «și pentru asta, Răsunătoarea-Tainică «spunând că e vrăjitoare și că lea-«curile eĭ sunt blestemate de marele «Spirit, Crowiĭ aŭ osândit o la moarte. «Cioc-de-Vultur fiindu-ĭ recunoscător, «a pus de a furat'o peste noapte din «pavilionul de Medicină, a adus'o «aci și a pus doĭ oamenĭ s'o pă-«zească.

«Cucuvaia-Neagră cum vĕzu pe «fratele alb, îl desfăcu la piept și'ĭ «legă rana.

«— Fratele nostru nu e mort, zise «ea. Dar nu maĭ adaose nimic.

«Acestea sunt veștile, pe care pot «să vi le daŭ acum.

«Guilom Novet»

XXVIII

Se face lumină

Toțĭ membriĭ expedițieĭ rămaseră abătuțĭ în fața grozaveĭ veștĭ pe carĭ le-o spunea vînătorul.

Unchiul Petruș se hotărî să plece din locul acela, luându se după urmele celor treĭ indienĭ. Porniră dar, spre lac, pe când caravana merge pe marginea laculuĭ să urmărim pe ceĭ treĭ căutătorĭ de urme.

Ochĭ-de-Linx sărise pîrîul și luând o direcție perpendiculară începu să examineze cele maĭ micĭ amănunte ale pământuluĭ; nicĭ o tufă de iarbă călcată -n picioare, nicĭ un fir rupt nu putea scăpa cercetărilor sale.

Guilom Novet se luă după cursul rîuluĭ până unde se asvîrle în lac.

Cioc-de-Vultur trecu prin partea opusă a celeia luĭ Ochĭ-de-Linx și începu a examina nu cu maĭ puțină grijă câmpia.

Guilom găsi două urme, venind una după alta în șirul indian.

Cea dintĕiŭ era de sigur a unuĭ indian; în noroiul umed de lângă rîŭ se vedea deslușit forma bocancilor sĕĭ.

După această urmă venea alta a unuĭ picior de European.

Oare răpitorul D-reĭ Allard trecuse pe acolo cu indianul sĕŭ?

Dar își aduse aminte că d. Duther era suit pe cal în momentul când răpise pe d-ra. Amintirea luĭ des Rivière îĭ trecu prin cap.

Iși aduse aminte de întâlnirea de dimineață, la o oră când toată lumea doarme; îl revĕzu înarmat din cap până în picioare, gata de plecat în acel moment chiar când căutătoriĭ de urme veneaŭ să'l roage să'ĭ călăuzească. Cu luciditatea asta specială oamenilor, carĭ trăsc mereŭ în mijlocul natureĭ, vînătorul Guilam înțelese tot ce scosese pe Emil afară din lagăr.

Cunoștea pe Petre Duther; știa că nu era capabil să întindă vre-o cursă, saŭ de vr'o trădare. Dar știa în acelașĭ timp ce bărbăție neînvinsă, ce energie fără de pereche, ce putere nebiruită poseda exploratorul. Iĭ era teamă pentru logodnicul Clemențeĭ.

După ce cercetă multă vreme, se întoarse îndărăt și ajunse la punctul unde pîrîul se aruncă în locul Abittibi.

Unul din soțiĭ sĕĭ îl aștepta acolo. Era Cioc-de-Vultur.

— Frate-meŭ Purtătorul de Trăsnet a descoperit ceva? întrebă el.

— Frate-meŭ, șeful Crowilor să vorbească întâiŭ.

— Eŭ n'am descoperit mare lucru rĕspunse șeful. Știŭ atât că logodnicul Frageĭ Pădurilor nu s'a întors la lagăr.

— De unde știĭ?

— M'am întâlnit cu Urs Păros, care trecea prin câmpie, și care mi-a spus că d. Emil nu s'a întors.

— Știŭ eŭ, reluă vînătorul, unde a fost tînĕrul; am găsit urma luĭ.

Povesti atuncĭ în amĕnunt toate observațiunele; Cioc de-Vultur, după ce l'a ascultat cu atenție, cezu ca și dînsul, că d. des Rivières fusese condus într'o insulă din lac. Chiar în acea clipă se ivi și Ochiŭ-de-Linx.

Il întrebă despre descoperirea luĭ.

— Am găsit urma răpitorilor Frageĭ Pădurilor.

Am găsit urma celor douĭ cavalerĭ.

Ca să nu mĕ expun a lua o urmă falșă, îĭ căutaĭ începutul. Era tocmaĭ la locul unde se întâmplase răpirea d-șoareĭ Clemența.

Așa luându mĕ după pașĭ am ajuns pe marginea laculuĭ.

Acolo am vĕzut că pe marginea

laculuĭ caiiĭ stătuseră maĭ multă vreme. Mĕ întrebaiŭ pricina acestuĭ fapt şi cercetaĭ cu deamĕnuntul.

Urma de paşĭ veneaŭ de la marginea laculuĭ până la locul unde poposiseră caiĭ. Am vrut să ştiŭ a cuĭ sunt aceste urme.

Am recunoscut îndată că aceştĭ paşĭ fusese făcuţĭ de şease oamenĭ.

După câte-va clipe de studiu, recunoscuĭ că venise patru oamenĭ în barcă spre întimpinarea Frageĭ-Pădurilor.

Băgând de seamă că paşiĭ europeanuluĭ mersese spre marginea laculuĭ, dar nicĭ o întipărire nu arăta că se întorsese.

Am conchis dar, că ceĭ douĭ cavalerĭ fuseseră aşteptaţĭ pe marginea laculuĭ de patru indienĭ pe o barcă, douĭ din vîslaşĭ şi aŭ dat locurile celor noĭ veniţĭ, iar eĭ s'aŭ suit pe ceĭ douĭ caĭ şi aŭ plecat spre partea unde apune soarele.

Cioc-de-Vultur luă cuvêntul:

(Va urma)

ASASINAREA

Luĭ Linant de Bellefonds

Sunt ceasurile 8, în dimineaţa zileĭ de 14 Aprilie 1875. In tabăra din Uadelai a trupelor egiptene, din expediţia de pacificare a Sudanuluĭ, sub ordinele coloneluluĭ Gordon, domneşte o animaţie vie, neobicinuită.

Un detaşament de 100 de soldaţĭ stă gata să plece sub conducerea coloneluluĭ Linant de Bellefonds, care are însărcinarea să meargă în Uganda şi să cerce a încheia cu Mtesa, regele acesteĭ ţĕrĭ, un tractat de alianţă pentru Egipt.

Trompeta Nubiană dă semnalul de plecare, Linant dă mâna luĭ Gordon şi celor l'alţĭ ofiţerĭ europenĭ, apoĭ se pune în fruntea coloaneĭ care porneşte spre ţinutul Ugandez.

La 21 Aprilie, Linant sosea în Usavara, reşedinţa monarchuluĭ african.

Cu câte-va zile maĭ înainte, sosise aci călĕtorul Stanley, trimis să exploreze interiorul Africeĭ de către redacţiile ziarelor «New-York Herald» din America şi «Daily-Telegraph» din Londra.

Primirea ce Mtesa făcu luĭ Linant fu măreaţă şi întâlnirea cu exploratorul american fu foarte mişcătoare.

Misiunea luĭ pe lângă regele Ugandeĭ nu reuşi. Mtesa nu primi amiciţia Egiptuluĭ din partea luĭ Linant, după cum cu un an maĭ înainte, în 1874, nu o primi din partea coloneluluĭ Long. Cu toate astea cât şezu în Uganda, Linant şi oameniĭ sĕĭ fură foarte bine trataţĭ.

La 25 Aprilie, Stanley plecă, împreună cu ceĭ 10 oamenĭ ce'l însoţeaŭ, pe luntrea Lady-Alice; dînsul se învoi ca Linant să'l aştepte patru sĕptĕmânĭ în Usavara, până când el va merge la Kaghehyi, la sudul laculuĭ Victoria, să'şĭ ia oameniĭ lăsaţĭ acolo şi să-ĭ aducă în Uganda, de unde, împreună cu de Bellefonds să pornească spre Muta-Nzighe, lac încă neexplorat.

Trecênd cele patru sĕptĕmânĭ şi Stanley ne maĭ sosind, pe d'o parte, —pe de alta în urma nesuccesuluĭ misiuneĭ sale pe lângă Mtesa, Linant plecă din Uganda, la 3 Iunie. Drumul până la cuartierul luĭ Gondon fu făcut între lupte şi hărţuelĭ continue cu sĕlbaticiĭ locuitorĭ din Unyoro. In cele din urmă, după ce pierduse 27 dintre ceĭ maĭ vitejĭ oamenĭ aĭ sĕĭ, ajunse la Uadelai şi raportă luĭ Gordon încăpăţinarea regeluĭ african.

* * *

La 15 August, în mijlocul surprindereĭ generale, soseşte la cuartierul general ştirea că tribul Barri, locuind malul drept al NiluluĭAlb, s'a resculat în contra stăpânireĭ egiptene.

Se strânse în grabă un consiliu de rĕzboiŭ şi se decise ca Bellefonds să meargă să încerce cu binişorul orĭ cu ajutorul armelor, să liniştească lucrurile.

Şi într'adevĕr, că, în ziua de 21 August, Linant, în fruntea unuĭ detaşament puternic, porni spre ţinuturile nemulţumiţilor.

La 25, după câte-va micĭ hărţuelĭ, trupa sosi într'unul din satele Barrilor, pe malul drept al rîuluĭ Chor-Ain.

Până pe la orele 10 a. m., nu se vĕzu prin împrejurimĭ nicĭ un indigen rebel. Toate colibele fuseseră arse şi dînşiĭ se retrăseseră în tufişurile din munţĭ.

Pe la 12, când caravana luĭ Linant poposise într'o val , începură să se ivească, pe colinele din preajmă, indigenĭ carĭ, fără a fi observaţĭ de egiptenĭ, le supraveghiaŭ toate mişcările.

Peste o jumĕtate de ceas, după ce eĭ se strânseseră în număr de câteva sute, toţĭ înarmaţĭ cu arcurĭ şi săgeţĭ, năvăliră în masă de pe dealuriie ce dominaŭ tabăra luĭ Linant.

Soldaţiĭ eraŭ cu toţiĭ întinşĭ a lene sub corturĭ şi arborĭ, care dormind, care pălăvrind cu ceĭ-l'alţĭ.

— Hehu-a-hehuuu...— rĕsună strigătul de rĕzboĭ scos din sute de piepturĭ sălbatice. Şi soldaţiĭ luĭ Linant, ca şi electrizaţĭ, săr cu toţiĭ în picioare punênd mâna pe arme, pe când indigeniĭ îĭ înconjuraŭ cu răcnete turbate.

— La arme! Formaţĭ rîndurile! rĕsună glasul coloneluluĭ care, la auzul strigătelor de luptă, eşise afară din cortul sĕŭ.

Şi prin ploae de săgeţĭ şi de pietre ce aruncaŭ sălbaticiĭ Barri, trupa se formă în coloane şi focul începu.

Până seara se luptă din ambele părţĭ cu o mare înverşunare. La apusul soareluĭ Bariĭ se retraseră pe înălţimĭ lăsând pe câmpul de luptă 80 de morţĭ dintre carĭ 11 din detaşamentul luĭ Linant.

Colonelul hotărî să înopteze tot pe câmpul de luptă, căcĭ, dacă ar fi înaintat, ar fi dat înapoĭ saŭ s'ar fi ucis de bună voe, tot lucrul acela era.

Inconjurat de toate părţile cu coline şi munţĭ de nepătruns, pe carĭ numaĭ indigeniĭ îĭ cunoşteaŭ, în întunericul nopţeĭ indigeniĭ i ar fi atacat şi nicĭ unul n'ar fi putut scăpa.

In această noapte — 25 spre 26 August — Linant nu dormi de loc. Bine armat, el se preumblă toată noaptea prin lagăr inspectând şi schimbând santinelele.

. . . .

Incepuse a se lumina de ziuă când, ca şi ziua precedentă, indigeniĭ începură a se ivi pe coline; însă acum eraŭ în număr întreit de cât erĭ.

Pe la ceasurile 6, în strigăte, răcnete, bătăĭ de tobe, semnale de cornurĭ, maĭ bine de o mie de dracĭ negriĭ, vopsiţĭ cu roşu şi cu alb pe faţă şi pe piept, se aruncară cu furie spre tabără.

Lupta ţinu până la 11 d. a., în care timp dintre soldaţĭ maĭ căzură încă 27 — nesocotind pe ceĭ 11 de erĭ — şi, printre dînşiĭ, chiar Linant, străpuns de o mulţime de săgeţĭ.

Ceĭ-l'alţĭ, vĕzêndu-şĭ şeful mort — în disperare—prinseră curaj şi scăpară cu fuga.

Ast-fel muri—la 26 August 1875, 4 zile după ce Stanley sosise iarăşĭ în Uganda—viteazul Linant de Bellefonds.

Const. A. Stephănescu

Poşta Redacţieĭ.—D-luĭ Pedro.—Trimeteţĭ, numaĭ să fie de soĭ şi maĭ lungĭ.

Numĕrul 28 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ 13 Februarie corent.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţî abonaţiî la ziarul «Universul» afară de premiile notate maî jos vor maî concura prin tragere la sorţî la două bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

Abonamente cu premii

De la 15 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 15 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.80 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de treĭ lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat şi ziarul «Universul» literar colorat, timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brăţară, o zaharniţe şi un port-ceasornic de metal.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorţĭ, la două bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

Tragerea pentru aceste bilete se va face la 15 Februarie curent. Toate persoanele carĭ se vor abona până în seara de 15 curent, vor concura la aceste premiĭ.

IMPORTANT

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă prin tragere la sorţĭ şi în mod gratuit, la toţĭ abonaţiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare. Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

Carte spre a cunoaşte viitorul

In editura tipografieĭ «Universul» a apărut o carte prin care orĭ-ce persoană îşĭ poate cunoaşte viitorul. La orĭ-ce întrebare cartea aceasta dă un rĕspuns potrivit. Cine va poseda această carte, va petrece de minune.

Se vinde 1 leŭ exemplarul. Cu leĭ 1.20 se trimite franco în toată ţara.

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vînzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a maĭ descoperit acum două lunĭ cum că renumitele sale hapurĭ de catramină se falşificaŭ în mare cantitate şi apoĭ eraŭ expediate în streinătate, Ziarele italiene publică că falşificatoriĭ aŭ fost condamnaţĭ la un an închisoare şi 50.000 de leĭ despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se ştie, se vînd şi în România, prin urmare persoanele carĭ doresc să fie sigure că cumpĕră adevsratele hapurĭ de catramină, sunt înştiinţate că fie-care cutie trebue să poarte pe din afară pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* şi pe dinăuntru o instrucţie în limba română tot cu pecetea administraţieĭ *Universuluĭ* de oare ce singurul reprezentant al sus-ziseĭ casse este administraţia noastră.

Aceste hapurĭ se vînd la droghe-riile Stoenescu, Zamfiresc şi Economu, precum şi la toate farmaciile din ţară.

Anul II.—No. 28. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Sâmbată, 14 Februarie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA



EVADAT. — (Vezĭ explica ı)

EVADAT

Pe seninul ceruluĭ ultimele stele păleaŭ. Nu maĭ era noapte, dar nu maĭ era niciĭ ziuă. Se revărsa de ziuă când *Topaze*, întorcându-se dintr'o călătorie la Surinam, ajunse înaintea bareĭ din Maroni.

Matelotul de supraveghere dinaintea vaporuluĭ, observă pe luciul măreĭ o formă nehotărîtă care se mişca. Distanţa, e drept că era prea mare, dar matelotul, cu ochiĭ luĭ de vultur, nu avea nevoe de ochean şi căuta să străbată distanţa şi să'şĭ dea seama de ceea ce era.

Nu maĭ încape îndoială că ceea ce vedea el nu era o broască ţestoasă gigantică, aşa de bine cunoscută şi gustată de marinarĭ; nu era niciĭ vr'un oribil caiman, care sunt aşa de mulţĭ pe coasta Guianeĭ. Nu era niciĭ măcar vr'un trunchiŭ gros de arbor pe care fluviile ecuatoriale le aduc în mare.

Era o pirogă indiană? Poate!

Se raportă comandantuluĭ şi cincĭ minute maĭ târziŭ, o barcă din *Topaze*, pusă sub ordinul unuĭ sub locotenent, porni spre locul indicat, ascunzêndu se cât putea maĭ bine după valurĭ. Dar în curând furăă descoperiţĭ, socotind după schimbarea mişcărilor bărceĭ misterioase. Aceasta depărtându-se iute de la ţărm, vâslĭ cu putere spre intrarea luĭ Maroni.

Acela care o conducea, trebue să se fi gândit cu mult sânge rece la toate pericolele de carĭ era înconjurată îndrăzneaţa sa tentativă. De alt-mintrelea, unde, dacă nu în unul din numeroasele golfuleţe ale fluviuluĭ, ascunse de erburĭ, putea el să'şĭ caute refugiul? Acolo, trecerea era aşa de anevoioasă în cât cu multă greutate pot pătrunde pirogele indiane; cât despre marea barcă, pusă în urmărirea luĭ nu putea de cât să'ĭ fie interzisă intrarea. El ştie aceasta şi'şĭ concentrează toată energia într'o sforţare supremă.

Un golf mic, acoperit de arborĭ marĭ i se presentă înainte. Işĭ îndoeşte forţele şi ajunge în el vesel, de a putea fi ascuns de perdeaua de verdeaţă care'l acopere. Faţa sa, contractată până aci de temere, se lumineaza. O flacăre îĭ ţâşneşte din ochĭ.

— Scăpat, sunt scăpat, strigă el în culmea bucurieĭ.

Vaĭ, bucurie prea scurtă! căcĭ aproape îndată, sgomotul unuĭ corp care cade în apă îĭ ajunse la urechĭ. Se uită, şi consternat, lăsă să'ĭ cadă lopata.

La doĭ saŭ treĭ metri departe de el, capul unuĭ caiman eşa din apă, pe când pe mal, gata să se repeadă, un altul îl aştepta ca să se apropie.

Să se silească să treacă dincolo de el!... ar fi făcut-o bucuros, dar cu o alt fel de barcă, maĭ solidă şi maĭ uşoară. Intre dinţiĭ caimanilor şi întoarcerea la lanţurile sale el nu esită mult. Refluxul începu să se producă: descurajat se lăsă să fie dus de cursul curentuluĭ. (Vezĭ ilustraţia)

Să poată scăpa — cu câte greutăţĭ şi cu câte trude, se ghiceşte, — de primejdioasele surprize ale măreĭ şi de o urmărire înverşunată... şi să vie acum să cadă, să se peardă aci, în cel maĭ sigur azil care şi'l închipuise.

Insă, barca după *Topaze* se apropiase din ce în ce. Era mult, mult maĭ bine făcută, şi afară de asta, un vênt uşor, le dete ocazia de a întinde pânza, ast fel că, într'un timp maĭ puţin scurt de cât se aşteptaŭ eĭ, ajunse în golf.

— Curioasă luntre, murmură sublocotenentul, văzând barca fugaruluĭ.

— Dar, d-le căpitan, exclamă un marinar, e un coşciug!

— Un coşciug?... Aşa e zĕŭ!...

Un om cu figura descompusă, cu ochiĭ duşĭ în fundul capuluĭ, conducea această ciudată barcă.

Marinariĭ rămaseră nemişcaţĭ pentru un moment, apoĭ, cu hotărâre ajunseră pe necunoscut şi'l legară repede: perdut, buimăcit, aproape ne maĭ putându se mişca, el nu opuse nicĭ cea maĭ mică resistenţă.

... După câte-va îngrijirĭ date pe bordul luĭ *Topaze*, îşĭ veni în fire şi îl întrebară cine era.

«Sunt un condamnat, zise el, evadat de treĭ zile din Insulele Salut»

Şi'şĭ povesti istoria, — istoria tuturor evadaţilor, cu singura deosebire numaĭ că, îşĭ alesese un instrument de fugă maĭ original, maĭ lugubru şi maĭ fragil, maĭ nestabil ast-fel în cât e o minune că n'a fost înghiţit de marea care desparte penitenciarul de continent.

«Cum n'am devenit prada rechinilor carĭ mişue prin aceste ape? Nicĭ acum nu'mĭ pot da seama. Am văzut, urmă el, învîrtindu-se împrejurul meŭ aceĭ teribilĭ rechinĭ, cărora, în fie care zi li se aruncă drept hrană, corpurile camarazilor meĭ morţĭ. Le vedeam cozile şi spinările eşind din apă, şi tremuram gândindu-mă că mă vor răsturna. Totuşĭ, putuĭ să scap de dinţiĭ lor... Şi, în momentul când era să'mĭ ating libertatea, aşa de mult visată în nopţile de nesomn din închisoare, d tră v'aţĭ pus în drumul meŭ... apoĭ nenumăraţĭ caimanĭ îmĭ tăiară orĭ-ce speranţă...»

— Dar cum ţi-a venit în gând să întrebuinţezĭ un coşciug drept barcă? îl întrebă un ofiţer.

— D-stră nu ştiţĭ că bărcile din serviciul penitenciaruluĭ sunt supuse la cea maĭ severă supraveghere. Să cerc să fur o luntre? aceasta ar fi fost să mă expuĭ de bună voe la glonţul santineleĭ. Să'mĭ construesc una? M'am gândit la asta, dar, ca să ajung la sfârşit, nu aveam nicĭ aptitudinele nicĭ răbdarea aceluĭ condamnat, de care se povesteşte că cu cercurile butoaielor vechĭ, cu peile de boĭ furate de icĭ şi de colo şi ascunse cu îngrijire pe sub stâncĭ ca să nu atragă atenţia, şi a construit un fel de luntre, cu care s'a aruncat în mare... pentru a fi prins după câte-va ore. Ideea mea fixă, era să evadez şi surîdeam la această binecuvêntată speranţă care, «aşezată la căpătâiul omuluĭ, ca o mamă lângă copilul eĭ bolnav, îl leagănă pe braţe... şi'l adoarme în cântecele sale fermecate.» — Vă văd rîzând, miraţĭ, nu e aşa? de a auzi o citaţie din Chateaubriand în gura unuĭ condamnat. Şi totuşĭ, domnilor, poţĭ ştiĭ multe lucrurĭ din lume... şi să fiĭ condamnat la închisoare. — Insă proiectele mele de fugă păreaŭ a nu se putea realiza, când într'o zi fuĭ pus la corvoadă ca să duc pradă rechinilor pe un tovarăş care murise. Ochiĭ meĭ nu se maĭ puteaŭ deslipi de coşciugul gol care se aruncă sub un şopron, aşteptând un alt mort. A'l fura nu era lucru greŭ, căcĭ era un lucru care nu era supus uneĭ supravegherĭ marĭ, dar calităţile sale de plutire îmĭ daŭ de gândit. Cu toate astea nu esitaĭ mult: dragostea de libertate, speranţa succesuluĭ încercăreĭ mele, or cât ar fi fost de problematică, triumfară iute asupra nehotărâreĭ mele. Imĭ astupaĭ cât putuĭ maĭ bine luntrea acoasta; îmĭ luaĭ câte-va proviziunĭ ce le ascunsesem într'un loc sigur şi pornii... Mica mea odisee fu destul de scurtă, destul de periculoasă şi îĭ cunoaşteţĭ dramaticul sfârşit»

. . . .

Curagiul, or de unde ar veni este bine primit. Ast-fel, ofiţeriĭ, marinariĭ, ascultându l, uitaseră pentru un moment că aŭ în faţa lor un condamnat, şi fie-care îşĭ zicea: «dacă toţĭ camaraziĭ luĭ ar fi ast-fel!»

Dar datoria înainte de toate. Nenorocitul evadat fu din noŭ dat în mâna autorităţilor şi depus iarăşĭ în închisoare.

Va maĭ avea oare curaj, acest evadat întreprinzător, să maĭ cerce o altă evadare? Cine ştie!

Quatrix

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

VI

Prevederile pentru drumul nostru sunt următoarele:

Depărtarea de la punctul de pe care contăm, spre cap Fligely, la cea maĭ apropiată regiune cunoscută e de vr'o 600 de kilometri, aşa dar nu

cu maĭ mult decât distanţa pe care am parcurs'o în Groelanda. Acest drum, pe ghiaţa asta, chiar şi dacă în apropierea uscatuluĭ ar deveni maĭ rea, ar fi lucru uşor. Odată pe ţărm, desigur că orĭ-ce om cu minte va şti să'şĭ susţină viaţa cu vânătoarea.

Putem dar în tot d'auna să ne întoarcem spre cap Fligely saŭ spre ţara Petermann, care e maĭ spre nord, — în caz când situaţia noastră ar deveni imposibila. Fireşte că depărtarea va creşte cu cât vom înainta maĭ spre nord; la nicĭ un punct însă, până la Pol, nu e maĭ mare de cât am putea s'o facem cu ajutorul câinilor.

Avem aşa dar asigurată o linie de retragere, de şi fără îndoială sunt oamenĭ carĭ vor afirma că un pământ pustiŭ, pe care trebuie să'ţĭ cauţĭ cu greutate mijloacele de traiŭ, nu prea e un bun refugiŭ; dar acesta nu e de cât un avantaj,—pentru că un loc de refugiŭ nu trebuie să fie prea ademeritor. Pentru oamenil carĭ vor să înainteze, «linia de retragere» e o nenorocită invenţie, un îndemn necontenit de a privi înapoĭ, pe când n'ar trebui să privească de cât înainte.

Acum să venim la expediţia însă-şĭ. Ea se va compune din 28 de câinĭ, 2 oamenĭ şi 1050 kilograme proviziĭ şi obiecte necesare. Depărtarea de la 83° la Pol este de 420 mile maritime saŭ 780 de kilometri. E oare prea mult dacă socotesc că vom face această distanţă în 50 de zile?

Fireşte, nu ştiŭ ce putere de resistenţă vor avea câiniĭ; dar că, cu ajutorul a doĭ oamenĭ vor fi în stare să facă, trăgând 37½ kilograme, în primele zile pe fie care zi 8½ mile maritime (15 kilometri) cred că nu e socoteală exagerată, chiar când n'ar fi vorba de animale prea bune.

Aceasta decĭ nu se va putea considera ca o presupere uşuratică, presupunênd negreşit că ghiaţa va fi tot ca acĭ, şi nu există nicĭ un motiv pentru care n'ar fi aşa. In adevĕr, ghiaţa devine din ce în ce maĭ bună cu cât înaintăm spre nord, şi se îmbunătăţeşte de asemenea la apropierea primăveriĭ.

In 50 de zile vom trebui decĭ să ajungem la Pol. (In Groenland am făcut, la o înălţime de 2500 de metri şi maĭ bine, fără câinĭ şi cu proviziĭ neîndestulătoare, 300 de mile maritime (550 de kilometri) în 65 de zile şi de sigur am fi putut merge şi maĭ departe).

Pentru 50 de zile, socotind zilnic câte o jumĕtate de kilogram de *pemmikan* pentru fie care câine, vor trebui 700 de kilograme în total, iar proviziile, socotind câte 1 kilogram pe zi pentru fie care om, fac câte 100 de kilograme.

Cele l'alte obiecte ce trebuie să maĭ luăm cu noĭ, combustibil, etc., fac 250 de kilograme; dar o ast-fel de greutate nu e nimic pentru 26 de câinĭ; o duc ca vêntul; aşa dar drumul va trebui să se facă în maĭ puţin de 50 de zile.

Dar să presupunem că am avea nevoie de atât timp. Dacă toate vor merge bine ne vom îndrepta cursul apoĭ spre cele şeapte insule de la nord la Spitzberg; aceasta este o distanţă de 90 saŭ 540 mile maritime (1000 km.). Dacă însă împrejurările nu ne vor fi aşa de favorabile, atuncĭ va fi maĭ sigur ca să ne întoarcem spre capul Fligely saŭ spre ţara de la nordul acestuĭ cap.

Să presupunem că ne decidem pentru acest drum.

Plecăm în ziua de 1 Martie. (Dacă împrejurările vor fi favorabile, vom pleca şi maĭ curînd). Vom ajunge decĭ la 30 Aprilie la Pol. Atuncĭ vom maĭ avea: 100 kgr. din proviziile noastre. Destul pentru alte 50 de zile. Dar pentru câinĭ nimic.

Vom trebui prin urmare să începem să omorîm pe uniĭ din eĭ, fie ca nutreţ pentru ceĭ-l'alţĭ, fie pentru noĭ chiar, în caz când le vom fi dat ceva din proviziile noastre. Chiar şi când cifrele mele ar fi socotite cam prea jos, totuşĭ pot să admit că în momentul când 23 de câinĭ vor fi fost ucişĭ, vom fi făcut 42 de zile de drum, şi am maĭ avea 5 câinĭ.

Cât de mult vom fi ajuns atuncĭ spre sud?

Greutatea bagagiuluĭ a fost la început maĭ puţin de 250 kgr., adică nu tocmaĭ 9 kgr. de fie-care câine. După 41 zile, această greutate se va fi redus la cel puţin 140 kgr. prin uzarea materialuluĭ combustibil, prin lăsarea unor obiecte precum sacĭ de dormit, cort, etc. carĭ vor fi devenit inutile.

Vor maĭ rĕmânea atuncĭ 28 kgr. pentru fie-care din ceĭ 5 câinĭ în caz când noĭ nu am trage nimic, în caz când ar fi nevoie, am putea însă să reducem şi maĭ mult bagajul nostru. Cu o încărcătură de 9 până la 18 kgr. de fie-care câine (18 kgr, ar avea de tras numaĭ la sfârşit), eĭ ar fi în stare să facă fie care zi, câte 12 mile maritime (22 km.), chiar şi când terenul ar deveni cam dificil.

Aşa dar la 1 Iunie am fi făcut 492 mile maritime (913 km.) spre sud, saŭ cu 12 mile (22 km.) dincolo de cap Fligely şi am maĭ avea 5 câinĭ şi proviziĭ pentru 9 zile.

Maĭ întâĭ e însă probabil că vom da cu mult maĭ înainte de uscat, de oare-ce Austriaciĭ aŭ găsit deja în prima jumătate a luneĭ Aprilie la cap Fligely lacurĭ libere şi păsărĭ în abundenţă. De aceea în Maĭ şi Iunie nu vom avea nicĭ o greutate în ceea ce priveşte mijloacele de traiŭ, abstrăgând chiar de la faptul că ar fi de mirare ca să nu întâlnim până atuncĭ vr'un urs, vre-o focă saŭ păsărĭ rătăcite.

Cred dar că putem să fim destul de sigurĭ şi am putea să alegem orĭ-care drum: saŭ pe coasta de nord-vest a ţăriĭ Franţ-Iosef pe lângă ţara Gillis spre nord-est de la Spitzberg (dacă împrejurările vor fi favorabile desigur voĭ alege acest drum) saŭ spre sud prin Austria-Sund spre ţĕrmul de sud al ţĕreĭ Franţ-Iosef şi de acolo spre Novaia-Zemlea saŭ Spitzberg; aceasta din urmă e preferabilă. Fireşte că s'ar putea întâmpla să întâlnim Englejĭ în ţara Franţ-Iosef, dar pe aceasta nu putem conta cu siguranţă.

Aceasta este aşa dar socoteala mea. Am făcut'o oare cu prea puţină prevedere? Nu cred.

Singurul lucru rĕŭ ar fi dacă în partea din urmă a marşuluĭ nostru în luna Maĭ, am găsi ghiaţa în starea cum am avut'o în primă-vara trecută pe la sfârşitul aceleĭ lunĭ, şi prin aceasta am fi cam împiedecaţĭ în mersul nostru. Totuşĭ aceasta nu s'ar întâmpla de cât pe la sfârşitul timpuluĭ calculat şi cu neputinţă de mers pe gheaţă, totuşĭ nu va fi. A fară de aceasta ar fi de mirare ca să nu putem isbuti să facem în termenul mijlociŭ al marşuluĭ întreg, şi cu 15—20 kgr. pentru fie-care câine, câte 2 mile (3½ km.) pe zi; — de maĭ mult n'avem nevoie.

Dacă în sfârşit totuşĭ socotelile noastre s'ar dovedi greşite, am putea după cum am spus deja, să ne întoarcem în orĭ-ce moment îndărăt.

Ce piedicĭ neprevĕzute ni s'ar putea ridica în cale?

1). Se poate ca ghiaţa să fie maĭ greŭ de trecut de cât am presupus.

2). Se poate să dăm peste uscat.

3). Câiniĭ pot să refuze serviciul, să se îmbolnăvească saŭ să degere.

4). Putem să ne îmbolnăvim de scorbut.

1 şi 2). Că ghiaţa ar putea deveni maĭ impracticabilă spre nord, e negreşit cu putinţă, dar nicĭ de cum probabil.

Nu găsesc nicĭ un motiv pentru ce ar deveni maĭ impracticabila, afară de cazul când am da peste pămînt necunoscut la nord. Dar dacă ar fi acesta cazul, totu-şĭ bine. Atuncĭ vom profita de ocazie aşa cum ni se va presinta.

Ghiaţa nu poate să fie cu desăvîrşire impracticabilă. Chiar şi Makham cu oameniĭ sĕĭ bolnavĭ de scorbut, a putut înainta în aşa condiţiĭ. Şi ţărmuriĭ pămîntuluĭ ar fi acĭ probabil maĭ avantagioşĭ; aceasta atârnă numaĭ de la direcţia şi întinderea lor. E greŭ de spus ceva maĭ din nainte în această privinţă; după părerea mea însă, e neprobabil ca după marea adâncă pe care am avut-şi după drumul pe care mergem s

existe pe aproape pămînt de o întindere marĭ mare.

In orĭ-ce caz trebue să fie unde-va icĭ-colo, drum de trecere pentru ghiaţă, pe care în cazul cel maĭ rĕŭ, am putea să'l urmăm.

3). Posibilitatea că câiniĭ nu ne vor servi cum credem, există orĭ-când. Dar, după cum s'a putut vedea, n'am socotit pentru dînşiĭ o muncă excesivă. Toţĭ nu pot să ne lase, şi de uniĭ ne putem lipsi. Cu nutreţul pe care l'aŭ avut până acuma, aŭ ieşit din iarnă şi din frig fără accidente, şi pe drum vor avea nutreţ şi maĭ bun. Afară de aceasta n'am pus la socoteală de loc ceea ce vom trage noĭ singurĭ. Dar chiar şi dacă ar trebui să ne lipsim de toţĭ câiniĭ, totuşĭ am reuşi să înaintăm prea bine şi singurĭ.

4). Cazul cel maĭ rĕŭ ar fi, fără îndoială acela, dacă ne-am îmbolnăvi noĭ de scorbut, şi un ast-fel de caz este posibil cu toată sănătatea excelentă de care ne bucurăm. Să ne gândim numaĭ cum toţĭ oameniĭ expediţieĭ polare engleze, cu excepţia ofiţerilor aŭ suferit de scrobut când aŭ început, cu primăvara drumul cu săniile, de şi, câtă vreme aŭ fost pe bord, nicĭ nu bănuiaŭ că li se putea întâmpla aşa ceva. In ce ne priveşte pe noĭ însă, cred că acest caz foarte neprobabil.

Maĭ întêĭ expediţia engleză a fost cu deosebire nenorocoasă şi nicĭ o altă expediţie nu cred că a suferit atâta, de şi s'aŭ maĭ făcut călătoriĭ cu săniile de o asemenea durată; ca de exemplu aceea a luĭ M'Clintock.

In decursul retrageriĭ oamenilor de pe *Jeanette*, după cât ştiŭ, nu s'a îmbolnăvit nimenĭ de scorbut. Peary şi Astrup n'aŭ suferit de scorbut, etc.

Apoĭ proviziile noastre sunt alese cu maĭ multă îngrijire şi sunt maĭ variate de cât a tuturor expediţiilor de până acuma. Şi nicĭ una nu s'a bucurat de o stare saniiară atât de excelentă ca a noastră.

Nu cred dar ca de pe *Fram* să ducem cu noĭ germeniĭ scorbutuluĭ, şi în ce priveşte provisiile pentru călătoria cu săniile, m'am îngrijit eŭ ca să fie alcătuite în toate privinţele din mijloace de traĭ bun şi hrănitor.

Am luat dar toate măsurile posibile de precauţiune, şi ast fel fiind avem acum şi datoria de a merge înainte.

Maĭ este încă o întrebare care trebue lămurită.

Am eŭ oare dreptul să răpesc vaporuluĭ şi celor carĭ rămân mijloacele de care expediţia are nevoie? Faptul că vor fi cu douĭ oamenĭ maĭ puţin pe bord nu e de mare importanţă pentru-că *Fram* poate manevra tot aşa de bine şi cu 11 oamenĭ. Un punct însemnat, este însă, că vom trebui să luăm cu noĭ toţĭ câiniĭ afară de ceĭ şapte căţeĭ; dar rămân pe bord destule săniĭ foarte bune şi provisiĭ prea îndestulătoare; aşa că dacă s'ar întâmpla ceva luĭ *Fram* nu e admisibil ca oameniĭ să nu fie în stare a se retrage în ţara Franţ Iosef saŭ Spiţberg. Nu e probabil că în caz când ar trebui să părăsească vaporul, aceasta s'ar putea întâmpla maĭ spre nord de 85°; chiar şi aceasta cu greŭ mi o pot închipui.

Dar presupunând că ar fi siliţĭ să părăsească vaprul la 85° aceasta ar fi probabil la nord de la ţara Franţ-Iosef, unde oameniĭ ar fi la o depărtare de vr'o 180 mile (334 km), de la cap Fligely; saŭ, dacă cazul s'ar întâmpla maĭ spre est, ar fi la 240 mile (445 km.) de la Şapte Insule, şi nu e de crezut că n'ar reuşi să străbată cu mijloacele lor această distanţă.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ

XXX

— Numaĭ atât, zise vênătorul, cum cred fraţiĭ că vom maĭ putea găsi urme pe suprafaţa lacului, iar pe marginea luĭ sunt o mulţime de insule.

— Frate meŭ e un şef mare, zise el, vederea 'ĭ e strpungătoare şi spiritul subtil.

— Frate meŭ, Purtătorul de trăsnet să fie liniştit, am locuit multă vreme pe marginea lacului, şi nicĭ o insulă nu mi e necunoscută.

— Intâiŭ lucru ce avem de făcut, reluă vênătorul, e de a ne procura o luntre.

Şefiĭ indienĭ se sculară fără a rĕspunde.

Se îndreptară spre un copac mare, al căruĭ trunchiŭ se ridica maĭ sus de cât a celor l'alţĭ.

Cu săbiile lor de tăiat, tăiară maĭ multe ramurĭ, cu care făcură o schelă împrejurul copaculuĭ, de vre o cincĭ saŭ şease metriĭ înălţime.

Se suiră pe acest punct de sprijin şi începură a coji copacul, aşa scoaseră o bucată mare de scoarţă ovală dintr'o bucată.

Scoarţa fu întinsă pe pămênt şi îndoită în formă de luntre. Ageriĭ constructorĭ terminară opera lor ingenioasă fixând de a latul bărceĭ, scândurĭ sorţite a sluji drept băncĭ.

In maĭ puţin de două ore totul fu gata.

Se înopta şi soarele de mult dispăruse de pe orizont.

XXXI

Furtul bărceĭ

Ceĭ treĭ tovarăşĭ se sfătuiră. Cioc-de-Vultur şi Canadianul gândiaŭ că ar fi maĭ cuminte să stea acolo toată noaptea, dar Ochĭ-de-Linx fu de părere să aştepte să se înopteze bine şi atuncĭ să pornească, numaĭ aşa puteaŭ trece neobservaţĭ.

Ascultară de sfatul acestuĭ din urmă. Când fu întunerec de tot, porniră cu barca şi abordară la o insulă de unde puteaŭ supraveghia tot lacul.

Era tocmaĭ insula, pe care se luptase Emil cu Duther.

Barca fu ascunsă cu îngrijire printre mărăcinĭ de pe mal, şi ceĭ treĭ indienĭ, luând'o rasna prin insulă dădură de platforma unde fusese lupta. Atuncĭ şeful Linzilor găsi corpul neînsufleţit al nenorocituluĭ logodnic.

Această descoperire schimbă programul celor treĭ Indienĭ.

De sigur a doua zĭ exploratorul va veni, saŭ va trimite pe alt cineva, ca să ridice cadavrul rivaluluĭ sĕŭ.

Atuncĭ îşĭ aduse aminte Cioc-de-Vultur, de Cucuvaia Neagră şi de ceĭ douĭ răsboinicĭ, care o păzeaŭ.

Cucuvaia Neagră sta într'o insulă numită *Insula Broaşteĭ*. Din aceia se va putea observa tot aşa de bine ca de acolo, tot ce se va petrece pe lac.

Cucuvaia Neagră întrebată de ocrotitoriĭ săĭ le dădu o mulţime de desluşirĭ.

Aşa le spuse că aproape în toate zilele una saŭ două bărcĭ de scoarţă de ulm circula pe lac, şi păreaŭ că aŭ punct de plecare o insulă foarte cunoscută sub numele de *Insula Peşterilor*.

Porniră în spre acolo. Când ajunseră la punctul insuleĭ, unde am văzut pe Duther intrând cu sarcina luĭ scumpă, Cioc-de-Vultur împinse cu îndrăsneală barca în acel fel de tindă de verdeaţă unde exploratorul francez şi cu tovarăşiĭ săĭ pătrunseră. Ceĭ treĭ indienĭ văzură tinda transformându-se într'un canal, şi apoĭ ajungând un port comod şi adăpostit.

Incepea să se lumineze de ziuă